

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ & ΕΛΕΓΚΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
«ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ -
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΚΡΙΣΗ
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΖΩΗΣ»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ: ΛΟΥΚΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ
ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΤΖΑΒΑΡΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΚΑΛΑΜΑΤΑ, ΜΑΪΟΣ 2008

Copyright © Γεωργία Λούκου, 2008
Με επιφύλαξη παντός δικαιώματος. All right reserved.

Η έγκριση της πτυχιακής εργασίας από το τμήμα Χρηματοοικονομικής & Ελεγκτικής της Σχολής Διοίκησης Οικονομίας του Τ.Ε.Ι. Καλαμάτας δεν υποδηλώνει απαραίτητως και αποδοχή των απόψεων του συγγραφέα εκ μέρους του Τμήματος.

Αν μου ήταν δυνατό να έγγραφα τη λέξη «ασφάλιση» σε κάθε σπίτι και μέτωπο κάθε ανθρώπου. Τόσο σίγουρος είμαι ότι με την ασφάλιση σώζονται οικογένειες από την ανεπανόρθωτη καταστροφή.

WINSTON CHURCHILL

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	6
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	
Εισαγωγή στην ασφάλιση	7
1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	
1.1 Αρχαιότητα	10
1.2 Μεσαιωνική εποχή	11
1.3 Νεότερη εποχή	12
1.3.1 Ανάπτυξη της θαλάσσιας ασφαλίσεως	12
1.3.2 Ανάπτυξη ασφαλίσεως πυρός	13
1.3.3 Ανάπτυξη του θεσμού της ασφαλίσεως ζωής	14
1.4 Ιστορική εξέλιξη στην Ελλάδα	17
2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ	
2.1 Έννοια και η φύση του ασφαλιστικού κινδύνου	21
2.2 Κατηγορίες κινδύνων	22
2.3 Διάκριση φυσικού και ηθικού κινδύνου	23
2.4 Καλυπτόμενοι κίνδυνοι	23
2.4.1 Ασφαλίσεις προσώπων	23
2.4.2 Ασφαλίσεις περιουσίας	24
2.4.3 Ασφαλίσεις θαλάσσιων κινδύνων, αέρος και μεταφορών	25
2.4.4 Ασφαλίσεις ευθύνης	25
3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Ο ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ	
3.1 Βασικές νομικές αρχές	26
3.2 Προϋποθέσεις ισχύος ασφαλιστηρίου συμβολαίου	28
3.2.1 Χαρακτηριστικά των ασφαλιστηρίων συμβολαίων	29
3.2.2 Τα διαμεσολαβούντα στην ασφάλιση πρόσωπα και ο νόμος	30
3.2.3 Βασικά μέρη ασφαλιστηρίου	31
3.2.4 Ορισμός του ασφαλισμένου	32
3.2.5 Πρόσθετες πράξεις	33
3.2.6 Απαλλαγές	33
3.2.7 Αναλογικός όρος	34
3.3 Πράξεις επί των ασφαλιστηρίων συμβολαίων	34
4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	
4.1 Εισαγωγή στην κοινωνική ασφάλιση	36
4.1.1 Έννοια της κοινωνικής ασφάλισης	36
4.1.2 Ιστορική εξέλιξη των κοινωνικών ασφαλίσεων	37
4.1.3 Διάκριση των κοινωνικών ασφαλίσεων	39
4.1.4 Βασικές αρχές κοινωνικής ασφάλισης	39
4.1.5 Είδη κοινωνικών ασφαλίσεων	40
4.2 Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση	41
4.2.1 Έννοια της ιδιωτικής ασφάλισης	41

	Σελ.
4.2.2 Διαφορές κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης	42
4.2.3 Ιστορική εξέλιξη των ιδιωτικών ασφαλίσεων	42
4.2.4 Ορισμοί και τεχνικές βάσεις της ιδιωτικής Ασφάλισης	43
5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	
5.1 Εισαγωγή στις προσωπικές ασφαλίσεις	45
5.2 Ασφάλιση ζωής σε ατομική βάση	46
5.2.1 Είδη ασφαλίσεων ζωής	46
5.2.2 Διάφορες παραλλαγές	48
5.3 Ασφάλιση οικογενειακού εισοδήματος	49
5.4 Ασφαλιστικά σχέδια ζωής για αγορά στέγης	51
5.5 Ασφαλίσεις πάνω σε περισσότερες από μία ζωές	52
5.6 Παραδοσιακές καλύψεις του κλάδου ζωής	53
5.7 Καλύψεις του κλάδου των προσωπικών ατυχημάτων	55
5.8 Ασφάλιση υγείας	55
5.9 Ασφάλιση απώλειας εισοδήματος	58
5.10 Ασφάλιση παροχών μητρότητας	58
5.11 Ασφάλιση χειρουργικών εξόδων	59
5.12 Ομαδικές ασφαλίσεις ζωής	59
5.12.1 Βασική ασφάλιση ζωής	59
5.12.2 Πρόσθετες καλύψεις	60
5.13 Επενδυτικά ασφαλιστήρια	60
5.14 Αποζημιώσεις	63
6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟ 2006	
6.1 Τα βασικά μεγέθη της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς	66
6.1.1 Ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριο- ποιούνται στην Ελλάδα	66
6.1.2 Η παραγωγή ασφαλιστρων	67
6.1.3 Ασφαλιστικές αποζημιώσεις	68
6.1.4 Τα οικονομικά αποτελέσματα	69
6.2 Συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελληνική Οικονομία	70
6.2.1 Ποσοστό ασφαλιστρων επί του Α.Ε.Π.	70
6.2.2 Ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.	70
6.2.3 Κατά κεφαλήν ασφαλιστρα	71
7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ : ΑΝΑΛΥΣΗ & ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	
7.1 Εισαγωγή	73
7.2 Σύγκριση ασφαλιστικών προγραμμάτων	73
7.3 Επίλογος	83
ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	84
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ	86

	Σελ.
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	95

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Κάθε άνθρωπος σε όλη τη διάρκεια της ζωής του, είναι εκτεθειμένος σε ένα μεγάλο αριθμό κινδύνων, οι οποίοι επηρεάζουν την ζωή του γενικότερα. Έτσι, μη μπορώντας να αποφύγει τις καταστρεπτικές συνέπειές που προξενούν οι κίνδυνοι, καταφεύγει σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις και σε ασφαλιστικούς οργανισμούς, που του παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη για την εξασφάλιση των αγαθών του και την αποκατάσταση των ζημιών που ίσως υποστεί.

Η παρούσα εργασία, έχει ως στόχο να βοηθήσει στην καλύτερη κατανόηση των ασφαλίσεων και ειδικότερα της ασφάλισης ζωής.

Τα κεφάλαια που απαρτίζουν την εργασία αυτή είναι τα ακόλουθα : Στο πρώτο κεφάλαιο γίνεται αναφορά για την ιστορική εξέλιξη των ασφαλίσεων στην Ελλάδα και το εξωτερικό. Στο δεύτερο, γίνεται αναφορά για τον ασφαλιστικό κίνδυνο και για την κάλυψή του. Στο τρίτο, αναφέρονται το ασφαλιστήριο συμβόλαιο και οι βασικές νομικές αρχές που διέπουν την ασφάλιση. Στο τέταρτο, γίνεται αναφορά για την ιδιωτική και την κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα. Το πέμπτο, περιλαμβάνει την ανάλυση των προσωπικών ασφαλίσεων και ειδικότερα την ασφάλιση της ανθρώπινης ζωής στην Ελλάδα. Στο έκτο κεφάλαιο, αναφέρεται η πορεία της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς κατά το 2006. Τέλος, στο έβδομο κεφάλαιο, αναλύονται και συγκρίνονται κάποια προγράμματα τα οποία έχουν επιλεγεί από διαφορετικές εταιρίες της χώρας μας, που παρέχουν στον ασφαλισμένο την μέγιστη κάλυψη στον κλάδο της υγείας.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

Η ασφάλιση με διάφορες μορφές αποτελεί ένα μέτρο της οικονομικής, κοινωνικής και ηθικής ανάπτυξης των λαών. Ο άνθρωπος αισθάνεται σήμερα τις ανάγκες και του κινδύνου του μέλλοντος το ίδιο επιτακτικές με τις ανάγκες και τους κινδύνους του παρόντος και για να τις αντιμετωπίσει στο μέλλον, αποταμιεύει αγαθά του παρόντος για την εξασφάλιση του μέλλοντος. Ο σκοπός αυτός επιτυγχάνεται με την ασφάλιση των κινδύνων του μέλλοντος. Ο άνθρωπος προκειμένου να αποφύγει τις καταστρεπτικές συνέπειες που προξενούν οι κίνδυνοι που τον περιστοιχίζουν απευθύνεται σε οργανωμένες επιχειρήσεις και ασφαλιστικούς οργανισμούς που του παρέχουν ασφαλιστική κάλυψη. Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι ασφαλιστικοί οργανισμοί προσφέρουν ασφαλιστικές υπηρεσίες έναντι μιας εισφοράς. Ο ασφαλιστής υπολογίζει με βάση το λογισμό των πιθανοτήτων και της στατιστικής, τι πρέπει να εισφέρει κάθε ασφαλισμένος για να σχηματιστεί το απαραίτητο ποσό προς αντιμετώπιση των ασφαλισμένων κινδύνων¹.

Η ασφάλιση χωρίζεται σε δύο μεγάλες κατηγορίες :

Η πρώτη περιλαμβάνει την ασφάλιση που επιβάλλει το κράτος στους πολίτες του. Αυτή ασκείται από νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και καλείται κοινωνική ασφάλιση, ασφαλίσει δε κυρίως τη ζωή, την ικανότητα για εργασία, προσφέρει εισόδημα λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, νοσοκομειακή περίθαλψη, σύνταξη αναπηρίας, γήρατος, χειρίας, ορφάνιας κ. λπ.

Η ασφαλιστική σχέση που συνδέει φορείς και ασφαλισμένους στην ασφάλιση αυτή διέπεται από διατάξεις του δημοσίου δικαίου.

Η δεύτερη κατηγορία είναι οι οργανωμένες και εξειδικευμένες ασφαλιστικές ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις και η λειτουργία τους ρυθμίζεται νομικά κυρίως από τον εμπορικό νόμο.

Η ιδιωτική ασφάλιση είναι μία ελεύθερη σύμβαση που υποχρεώνει την ασφαλιστική επιχείρηση να αποκαταστήσει κάποια ζημιά του ασφαλισμένου που είναι πιθανό να του συμβεί κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Για την εξασφάλιση αυτή ο ασφαλισμένος πληρώνει περιοδικά ή εφάπαξ ένα ποσό χρημάτων που λέγεται ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ.

Το κύριο γνώρισμα της ιδιωτικής ασφάλισης είναι ότι στηρίζεται σε ελεύθερες συμβάσεις, εκτός από μερικές εξαιρέσεις όπου υπάρχει εξαναγκασμός για ασφάλιση (π.χ. ασφάλιση αυτοκινήτων). Η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί ατομική πρόνοια κάθε ασφαλισμένου και είναι μια ελεύθερη σύμβαση η οποία υποχρεώνει την ασφαλιστική επιχείρηση να ανταποκριθεί στις υποχρεώσεις.

Την έννοια της ασφάλισης μπορούμε να την διακρίνουμε από νομική και οικονομική άποψη.

Από νομική άποψη ασφάλιση είναι μια σύμβαση με την οποία ο ασφαλιστής αναλαμβάνει την υποχρέωση, έναντι καταβολής ενός ασφαλιστρού, να καταβάλλει στον ασφαλισμένο ορισμένη παροχή στην περίπτωση πραγματοποίησης ενός τυχαίου γεγονότος ή ανωτέρας βίας που καθορίζεται στη σύμβαση.

Η ασφάλιση είναι μια αμφοτεροβαρής σύμβαση που αποβλέπει στην εξασφάλιση κατά των κινδύνων.

¹ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 17 – σελίδα 24

Με τον όρο ΚΙΝΔΥΝΟΣ νοείται το ενδεχόμενο να πραγματοποιηθεί ένα ζημιογόνο γεγονός, το οποίο είναι πιθανό να συμβεί αλλά αδύνατον να προβλεφθεί εκ των προτέρων, δηλαδή ο κίνδυνος συνδέεται με τις αρχές της πιθανότητας και της αβεβαιότητας και μπορεί να προκαλέσει οικονομική ζημιά. Για να αποτελέσει ασφαλιστικό κίνδυνο ένα ενδεχόμενο, θα πρέπει ο κίνδυνος να είναι κοινός για ένα μεγάλο πλήθος προσώπων ή πραγμάτων και να υπάρχει ανεξαρτησία και ομοιογένεια των ασφαλισμένων κινδύνων.

Η έννοια της ασφάλισης από οικονομική άποψη στηρίζεται σε πολλές γνώμες και θεωρίες, κυριότερες των οποίων είναι :

- i) Η θεωρία του παιγνίου : Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή η ασφάλιση είναι λαχείο του οποίου οι κληρώσεις είναι ακαθόριστες και ως προς το χρόνο και ως προς τα κέρδη. Όμως το λαχείο διακρίνεται από την ασφάλιση ως προς το σκοπό : ο παίχτης αποβλέπει στο κέρδος έστω και αν δεν παρουσιαστεί οικονομική ανάγκη. Ενώ ο ασφαλισμένος αποβλέπει την κάλυψη οικονομικής ανάγκης.
- ii) Η θεωρία της αποταμίευσης : Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή η ασφάλιση είναι βελτιωμένου τύπου αποταμίευση. Όταν κάποιος αποταμιεύει μεμονωμένα ως αυτοτελώς, αυτό είναι αντιοικονομικό γιατί είναι εκτεθειμένος στην αβεβαιότητα των ατομικών και οικονομικών συνθηκών. Προς αποφυγή της αντιοικονομικότητας αυτής, με την ασφάλιση, κατανέμεται το βάρος της αποταμίευσης σε πολλούς αποταμιευτές, που είναι εκτεθειμένοι στην ίδια αβεβαιότητα.
- iii) Η θεωρία του κινδύνου : Κατά τη θεωρία αυτή, ασφάλιση είναι η ένωση κινδύνων με σκοπό συμψηφισμού έναντι αμοιβής.
- iv) Η θεωρία της ζημιάς : Κατά τη θεωρία της ζημιάς, ασφάλιση είναι ο οικονομικός θεσμός που αποτρέπει ή τουλάχιστον μειώνει τις δυσάρεστες συνέπειες μελλοντικών και απρόβλεπτων τυχαίων γεγονότων της περιουσίας ενός προσώπου.
- v) Η θεωρία της ανάγκης : Σύμφωνα με τη θεωρία αυτή, ασφάλιση είναι οικονομική οργάνωση που στηρίζεται στην αμοιβαιότητα προς κάλυψη τυχαίας και υποτιμητικής σε χρήματα οικονομικής ανάγκης. Ο ορισμός αυτός σε σχέση με τους άλλους είναι ο πληρέστερος γιατί αντιθέτως προς το νομικό ορισμό περιλαμβάνει το σύνολο των διαφόρων ειδών ασφαλίσεων και έχει το γνώρισμα της οργανωμένης επιχείρησης, πρόκειται δηλαδή για θεσμό της οικονομικής ζωής και όχι για ορισμένη πράξη όπως υπονοείται στην έννοια της δικαιπραξίας και της σύμβασης.

Η ανάγκη για να καλύπτεται από την ασφάλιση θα πρέπει :

- 1) Να είναι ατομική οικονομική ανάγκη
- 2) Να είναι μέλλουσα
- 3) Να είναι αβέβαιη
- 4) Να μην προκληθεί εκούσια
- 5) Να μην επέλθει απροσδόκητα
- 6) Να οφείλεται σε ζημιά ή σε χαμένο κέρδος
- 7) Να είναι αποτιμητή σε χρήματα

Αν η οικονομική ανάγκη προκληθεί εκούσια θα πρέπει ν' αποκλεισθεί της κάλυψης, γιατί διαφορετικά θα ήταν δυνατόν ένα μέλος να αποκτήσει οικονομικά οφέλη σε βάρος του συνόλου.

Τέλος τα χαρακτηριστικά γνωρίσματα της ασφάλισης είναι :

- 1) Ο κίνδυνος, δηλαδή η πιθανότητα επέλευσης ενός περιστατικού που είναι σε θέση να δημιουργήσει ένα οικονομικό βάρος.

- 2) Η ένωση προσώπων που είναι εκτεθειμένα σε ομοειδής κατά κανόνα κινδύνους.
- 3) Η μετάθεση των κινδύνων στο φορέα της ασφάλισης.
- 4) Η πιθανότητα δημιουργίας οικονομικού βάρους.
- 5) Το αντάλλαγμα για την κάλυψη της οικονομικής ανάγκης, που είναι το ασφάλιστρο, η εισφορά.
- 6) Η νομική αξίωση κατά του φορέα ασφάλισης προς ασφαλιστική παροχή.
- 7) Το ομοειδές των κινδύνων.

1^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

1.1 ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ

Ανέκαθεν ο άνθρωπος αντιδρούσε, ενστικτωδώς έστω, κατά των κινδύνων που απειλούσαν τη ζωή και την σωματική ακεραιότητα¹.

Το ρόπαλο και το κοντάρι, η ασπίδα και η περικεφαλαία ήταν τα πρώτα μέσα προστασίας της ζωής του ανθρώπου κατά των άγριων θηρίων, αλλά και των ίδιων των συνανθρώπων του.

Η ομαδική συμβίωση εξάλλου, υπήρξε το πρώτο δείγμα ενωμένης δυνάμεως για την προστασία και διάσωση του ανθρώπινου γένους, καθώς και για τη διαφύλαξη των αγαθών της πρωτογενούς οικιακής οικονομίας.

Στους κώδικες του Βαβυλώνιου βασιλιά Χαμουραμπί (2.123 π.Χ.) βρίσκεται η πρώτη έννοια αποτιμήσεως του πιθανού επιχειρηματικού κινδύνου.

Με βάση την έννοια αυτή καταρτίζονταν διάφορες εμπορικές συμφωνίες, που θα μπορούσαν να παρομοιασθούν με ασφαλιστικές συμβάσεις.

Οι ερανικές εταιρίες της ελληνικής αρχαιότητας, που τις αντέγραψαν αργότερα και οι Ρωμαίοι, απέβλεπαν στη στήριξη των απορφανιζομένων οικογενειών και στην κάλυψη των εξόδων κηδείας, γι' αυτό και δικαίως θεωρούνται οι πρόδρομοι των ασφαλίσεων ζωής.

Ο νόμος των Ροδίων εξάλλου, καθιερώνει από το 916 π.Χ. τον όρο της «γενικής αβαρίας», για τους κινδύνους της θαλάσσιας επιχειρήσεως, ο οποίος μάλιστα, αποτελεί θεμελιώδη όρο ακόμη και στα σύγχρονα ασφαλιστήρια της θαλάσσιας ασφαλίσεως.

Ο Αθηναίος ρήτορας Δημοσθένης (4^{ος} π.Χ. αιώνας) αναφέρει στους λόγους του το θεσμό του «ναυτοδανείου» που υπήρξε ο πρόδρομος της σύγχρονης θαλάσσιας ασφαλίσεως. Ο θεσμός αυτός, με ορισμένες παραλλαγές επέζησε μέχρι και τα μέσα του 19^{ου} αιώνα και αντιμετώπισε με επιτυχία τους κινδύνους της θαλάσσιας επιχειρήσεως.

Η σύγχρονη αγγλική ασφαλιστική βιβλιογραφία αναφέρει δύο τύπους ναυτοδανείου. Το «bottomry bond» ένα είδος συμβάσεως ναυτικής υποθήκης επί του πλοίου, σύμφωνα με την οποία αν ο πλοιοκτήτης ή ο πλοίαρχος βρεθεί σε αδυναμία ολοκληρώσεως της θαλάσσιας επιχειρήσεως, δανείζεται από το ναυτοδανειστή αντί ενός υψηλού συνήθως τόκου ή ασφαλίστρου. Ο ναυτοδανειστής φέρει και τον κίνδυνο απώλειας του πλοίου, γι' αυτό και δικαιολογείται το ύψος του ασφαλίστρου.

Ο άλλος τύπος είναι το «Respondentia bond», ναυτοδάνειο επί του φορτίου, που επιστρέφεται στο ναυτοδανειστή, μόνο όταν το φορτίο φτάσει σώο στον τόπο του προορισμού. Η αβεβαιότητα των αφίξεων, ιδιαίτερα στο παρελθόν, ήταν μεγάλη και επομένως ο κίνδυνος του ναυτοδανειστού επαχθής, ώστε να δικαιολογεί το υψηλό ασφάλιστρο.

Και οι δύο αυτές μορφές είναι εξελιγμένες παραλλαγές του ναυτοδανείου που αναφέρει ο Δημοσθένης και διασώθηκαν ως τις μέρες μας, γιατί ακριβώς

¹ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 31 – σελίδα 36.

εξυπηρέτησαν και διευκόλυναν, επί χιλιετηρίδες τη διεξαγωγή της θαλάσσιας επιχειρήσεως.

Στην αρχαία Αίγυπτο και αργότερα στην αρχαία Ελλάδα συναντάται ένα σύστημα αντιμετώπισης των εξόδων κηδείας, που αναπτύχθηκε μέσα στα πλαίσια διάφορων θρησκευτικών οργανώσεων. Οι οργανώσεις αυτές οδηγημένες από διάφορες θρησκευτικές δοξασίες συγκέντρωναν εισφορές από τα μέλη τους, για να εξασφαλίσουν μια κηδεία με όλες τις τελετουργικές διαδικασίες που υπαγόρευε η θρησκεία τους.

Κατά τη ρωμαϊκή εποχή, επιχειρείται μία εμπειρική εκτίμηση της προσόδου της ανθρώπινης ζωής, μάλλον για νομοθετικούς παρά για ασφαλιστικούς σκοπούς, που δε βασίζονταν, όμως, σε στατιστικά συμπεράσματα. Την ίδια εποχή εμφανίζονται και τα πρώτα «burial clubs» (λέσχες ταφής), που απευθύνονταν πια στις ευρύτερες κοινωνικές μάζες, μπορεί να θεωρηθούν ο πρόδρομος όχι μόνο της ασφάλισης εξόδων κηδείας και ενδεχομένως της ασφάλισης θανάτου, αλλά ακόμα και αυτών των «Friendly Societys» (αλληλασφαλιστικών ενώσεων) που ήκμασαν για αρκετούς αιώνες και ακμάζουν ακόμα και σήμερα, ιδιαίτερα στην Αγγλία, Γαλλία και Η.Π.Α.

Τα κυριότερα χαρακτηριστικά που διακρίνουν την εποχή της αρχαιότητας, από ασφαλιστική άποψη είναι τα ακόλουθα :

α) Η ασφαλιστική δραστηριότητα περιορίζεται στη θαλάσσια ασφάλιση γιατί τα θαλάσσια ατυχήματα αποτελούσαν το μεγαλύτερο κίνδυνο, κατά της οικονομικής συγκροτήσεως της εποχής εκείνης.

β) Στην εποχή αυτή θεμελιώνονται οι πρώτες μορφές ασφαλιστικής αντιμετώπισης, των θαλασσιών αρχικά κινδύνων, πάνω σε μία μακράς αντοχής βάση, στην οποία θα στηριχθεί, αργότερα, ολόκληρο το οικοδόμημα της σύγχρονης ασφαλιστικής εποχής.

1.2 ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ ΕΠΟΧΗ

Τα πρώτα τρία τέταρτα του μέσου αιώνα δε χαρακτηρίζονται από ιδιαίτερο ασφαλιστικό ενδιαφέρον². Η ασφαλιστική δραστηριότητα περιορίζεται και πάλι στη θαλάσσια ασφάλιση, που διεξάγεται εμπειρικά στη Μεσόγειο θάλασσα και αποτελεί ακόμα ναυτικό έθιμο.

Έμποροι και τραπεζίτες συγκεντρώνονται στις πλατείες των διάφορων πόλεων, όπου μεταξύ των άλλων εμπορικών πράξεων διεξάγουν και θαλάσσιες ασφαλίσεις. Οι συγκεντρώσεις αυτές αποτέλεσαν τα πρώτα μοντέλα ασφαλιστικών χρηματιστηρίων.

Το ναυτοδάνειο εξακολουθεί να αποτελεί την ασφαλιστική βάση, με τη διαφορά πως οι ναυτοδανειστές αρχίζουν να δρουν κατά ομάδες, ώστε ο κίνδυνος απώλειας του πλοίου ή του φορτίου να επιμερίζεται σε περισσότερους.

Κατά την ίδια εποχή εκδηλώνεται και η πρώτη νομοθετική για την ασφάλιση μέριμνα (1436), στο δίκαιο της Βαρκελώνης (Los capitulos de barchelona), που βελτιώνεται και τροποποιείται κατά τα έτη 1458, 1461 και 1484, συγκεντρώνοντας σε νομοθετήματα όλα τα ασφαλιστικά έθιμα και τις ασφαλιστικές συνήθειες της εποχής.

² Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 37 – σελίδα 39.

Με τα νομοθετήματα αυτά συμμορφώνονταν όλα τα ασφαλιστήρια εκείνης της εποχής.

Χαρακτηριστικό της εποχής αυτής είναι ότι αρχίζουν να αναφέρονται οι διάφορες μορφές χερσαίας ασφαλίσεως, περιορισμένες βέβαια, στα στενά συντεχνιακά και σωματειακά πλαίσια.

Πολλές θρησκευτικές οργανώσεις της εποχής ενθαρρύνονται από την εκκλησία και μέσα στα πλαίσια της φιλανθρωπικής τους δραστηριότητας παρέχουν οικονομική βοήθεια σε όσους ζημιώνονταν από πυρκαγιά και άλλα ανωτέρας βίας περιστατικά.

Η εποχή αυτή της φιλανθρωπίας χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι λείπει κάθε ασφαλιστική βάση· εδραιώνεται, όμως στη συνείδηση του ανθρώπου, το στοιχείο της κοινωνικότητας και δεσπόζει η σκέψη : «να αντιμετωπιστεί από τους πολλούς η οικονομική καταστροφή των ολίγων», που αποτελεί και την πεμπτούσια της ασφαλιστικής ιδέας.

Ακόμη αργότερα, οι διάφορες συντεχνιακές οργανώσεις, κυρίως στην Αγγλία και τη Γαλλία, αναπτύσσουν αλληλοβοηθητική δραστηριότητα μεταξύ των μελών τους, κατά των πάσης φύσεως κινδύνων.

Καταστροφές από φωτιά, ασθένειες, γηρατειά, θάνατος, έξοδα κηδείας, διατροφή χήρας και ορφανών αντιμετωπιζόταν πολλές φορές από τις συντεχνιακές οργανώσεις, μέσα στους κόλπους των οποίων γαλουχήθηκε η αλληλασφάλιση που έδωσε περεταίρω την ιδέα συγκροτήσεως μιας ευρύτερης κοινότητας των κινδύνων.

Η προστασία που παρείχαν οι συντεχνίες βασιζόνταν στις συνδρομές των συντεχνιτών, που εισέφεραν όλοι και πάλι όλοι απολάμβαναν το ευεργέτημα της προστασίας κατά της οικονομικής καταστροφής.

Από την εποχή αυτή η ασφάλιση αποκτά άλλο ένα από τα κύρια χαρακτηριστικά της, το στοιχείο δηλαδή της οικονομικής αμοιβαιότητας.

1.3 ΝΕΟΤΕΡΗ ΕΠΟΧΗ

Ως νεότερη, για τον ασφαλιστικό θεσμό, θα χαρακτηρίσουμε την εποχή από το τέλος του 17^{ου} και μετέπειτα αιώνα, επειδή οι διαρρεύσαντες από τότε, τρεις περίπου αιώνες διαδραμάτισαν αποφασιστικό ρόλο στην επιστημονική θεμελίωση της ασφαλίσεως, ως κοινωνικοοικονομικού θεσμού που κατέχει πρωταρχική θέση στη οικονομική και κοινωνική ζωή των αναπτυγμένων λαών.

1.3.1 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Σήμερα η πόλη του Λονδίνου κατέχει ηγεμονική θέση στην παγκόσμια ασφαλιστική αγορά την οποία σε μεγάλο βαθμό επηρεάζει και κατευθύνει³.

Κατά τον 13^ο και 14^ο αιώνα, Ιταλοί θαλασσοπόροι, έμποροι και τραπεζίτες, ιδιαίτερα δε Λομβαρδιανοί, εγκαταστάθηκαν μεταξύ των άλλων παραλιακών πόλεων του βορρά και στην πόλη του Λονδίνου μεταφέροντας τα εμπορικά τους έθιμα και μαζί με αυτά τη θαλάσσια ασφάλιση. Οι κλιματολογικές συνθήκες δεν τους επέτρεπαν τις συναθροίσεις στους ελεύθερους χώρους, γι' αυτό συγκεντρώνονταν στα καφενεία των παρόχθιων περιοχών, όπου διενεργούσαν διάφορες εμπορικές πράξεις και ιδιαίτερα θαλάσσιες ασφαλίσεις.

³Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 39 – σελίδα 43.

Η σημερινή Lombard Street του Λονδίνου, οφείλει την ονομασία της στους Λομβαρδιανούς εμπόρους και τραπεζίτες εκείνης της εποχής, οι οποίοι έδρασαν εκατοντάδες χρόνια στο χώρο αυτό. Η Lombard Street αποτέλεσε επί αιώνες ολόκληρους το χρηματιστήριο της θαλάσσιας ασφαλίσεως.

Η θαλάσσια ασφάλιση αναπτύχθηκε ιδιαίτερα μέσα στα καφενεία του Λονδίνου στο τέλος του 17^{ου} και στις αρχές του 18^{ου} αιώνα, τα οποία έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη διαμόρφωση της οικονομικής και της κοινωνικής ζωής εκείνης της εποχής.

Σημαντικότερο από τα καφενεία αυτά ήταν εκείνο που άνοιξε το 1688, στην Tower Street, ο Esward Lloyd, το οποίο αποτέλεσε τόπο συγκέντρωσης εμπόρων και πλοιοκτητών, εκείνης της εποχής.

Οι έμποροι και οι πλοιοκτήτες εμφανίζονταν άλλοτε ως ασφαλιζόμενοι και άλλοτε ως ασφαλιστές, αλλά σιγά σιγά η άσκηση της θαλάσσιας ασφαλίσεως έγινε ειδικότητα και οι κατά κύριο επάγγελμα ασφαλιστές διαχώρισαν τη θέση τους έναντι των εμπόρων και των πλοιοκτητών και απέτέλεσαν κατά τα τέλη του 17^{ου} αιώνα, την πρώτη ομάδα των Lloyd's Underwriters. Έτσι σχηματίστηκε για πρώτη φορά η σωματειακή οργάνωση «the Corporation of Lloyd's», που ανέπτυξε τέτοια πρωτοβουλία, στη θαλάσσια ασφάλιση, και απέκτησε τέτοια επιρροή και οικονομική δύναμη, ώστε να ρυθμίζει από τότε την διεθνή ναυτασφαλιστική αγορά και να επιβάλλει σε αυτή κάθε φορά τις απόψεις της.

Τέλος μέσα στο καφενείο του Esward Lloyd, γεννήθηκε και σημείωσε τα πρώτα βήματα προόδου το «Lloyd's Register of Shipping», με σκοπό την ποιοτική αρχικά ταξινόμηση των πλοίων και αργότερα την εκπόληση και καθιέρωση τεχνικών προτύπων κατασκευής και ανθεκτικότητας των σκαφών και του εξοπλισμού τους.

1.3.2 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΠΥΡΟΣ

Οι συντεχνίες προέβλεπαν μέτρα αποκαταστάσεως των επερχόμενων από φωτιά στους συντεχνίτες ζημιών, με την προϋπόθεση ότι οι ζημιές αυτές δεν αποτελούσαν συνέπεια ενεργειών του συντεχνίτου⁴.

Την τακτική αυτή ακολούθησαν και οι λεγόμενες «επίσημες επιστολές» που διανέμονταν στις διάφορες περιοχές για να αναγνωστούν στα εκκλησιάσματα από τους κληρικούς. Οι επιστολές αυτές απευθύνονταν στα φιλανθρωπικά αισθήματα των εκκλησιαζομένων, με σκοπό τη συγκέντρωση κεφαλαίου για την αντιμετώπιση ζημιών από πυρκαγιές, που έπλητταν τους διάφορους πολίτες. Μεταξύ των άλλων, ανησυχία παρατηρήθηκε, στους ασφαλιστικούς κύκλους. Αυξήσεις ασφαλίσεων σημειώθηκαν, αντιδράσεις του ασφαλιζόμενου κοινού προκλήθηκαν, νέες ασφαλιστικές εταιρίες ιδρύθηκαν και συγχωνεύτηκαν πολλές από τις παλιές.

Έτσι δημιουργήθηκε η «Fire Office Committee» μετά από τη συγχώνευση, τριών επιτροπών, όπου αποτελεί έως και σήμερα το συλλογικό όργανο των πυρασφαλιστών της Αγγλίας, η οποία αναλαμβάνει την ευθύνη της συστηματικής κατατάξεως των κινδύνων, τη συγκέντρωση των στατιστικών στοιχείων κατά κατηγορία κινδύνου πάνω σε ένα ευρύτερο πεδίο ασφαλιστικών εργασιών, και την παραπέρα επιστημονική επεξεργασία των στοιχείων αυτών, με βάση της αναλύσεως και εφαρμογών, του νόμου των μεγάλων αριθμών και του νόμου των πιθανοτήτων.

Εισέρχεται, έτσι, από την εποχή αυτή, η ασφάλιση γενικότερα στην τελική της φάση και θεμελιώνεται πια στα συμπεράσματά της επιστήμης και των αριθμών και των σύγχρονων μορφών ορθολογιστικής οργανώσεως των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.

⁴ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 45 – σελίδα 50

1.3.3 ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΘΕΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΖΩΗΣ

Οι ερανικές εταιρίες της ελληνικής αρχαιότητας και τα Burial Clubs της ρωμαϊκής εποχής, φαίνεται πως αποτελούν τα πρώτα δείγματα ασφάλισης πάνω στην ανθρώπινη ζωή⁵.

Οι συντεχνιακές οργανώσεις του τέλους της μεσαιωνικής εποχής, στα διάφορα ευρωπαϊκά κράτη, ακολουθώντας την τακτική των Burial Clubs, ή ακόμα των θρησκευτικών οργανώσεων της αρχαιότητας που πλήρωνουν τα έξοδα κηδείας των συντεχνιτών, όλα αυτά υπήρξαν, πριν από κάθε άλλο το αντικείμενο ασφαλιστικής κάλυψης πάνω στη ανθρώπινη ζωή.

Άλλη αιτία που οδήγησε στην ασφάλιση χρηματικού ποσού, που καταβαλλόταν με το θάνατο, του ασφαλισμένου, υπήρξε η εξασφάλιση πληρωμής των χρεών.

Οι τραπεζίτες και οι τοκογλύφοι του τέλους της μεσαιωνικής εποχής στην προσπάθειά τους να εξασφαλίσουν τις από τους τρίτους απαιτήσεις των, επέβαλλαν την ασφάλιση ζωής των οφειλετών, για ισόποσο με την οφειλή του καθενός κεφάλαιο.

Δικαιούχοι των ασφαλίσεων αυτών ήταν οι δανειστές, που σε περίπτωση θανάτου του οφειλέτη έπαιρναν οι ίδιοι την ασφαλιστική αποζημίωση, για να καλυφθεί η απαίτησή τους.

Η τακτική όμως αυτή, της εξασφάλισης των εξόδων κηδείας και της πληρωμής των χρεών, φάνηκε πως θα μπορούσε να εξυπηρετήσει άριστα και άλλους σκοπούς. Τη δημιουργία δηλαδή ενός κεφαλαίου, για την αντιμετώπιση του οικονομικού κενού που συνεπάγεται για την οικογένεια, ιδιαίτερα, ο πρόωρος θάνατος του οικογενειάρχη, ή ακόμα ενός κεφαλαίου που ο ίδιος ο ασφαλισμένος θα εισπράξει ύστερα από ορισμένα χρόνια, για να πραγματοποιήσει διάφορα σχέδια, ή να αντιμετωπίσει μελλοντικές του ανάγκες.

Έτσι, μ' αυτό τον τρόπο η ασφάλιση ζωής αποκτά έναν ξεχωριστό φύσεως επιθετικό χαρακτήρα, που ξεφεύγει από τα αυστηρά αποζημιωτικά πλαίσια των ασφαλίσεων κατά των ζημιών περιουσίας, από φωτιά, θάλασσα, κ.λπ. κινδύνους και την καθιστά κάτι το τελείως ιδιαίτερο μέσα στον κύκλο της ασφαλιστικής δραστηριότητας. Με την ασφάλιση ζωής ο ασφαλιστικός θεσμός, γενικότερα, φεύγει από την αμυντική θέση της αποζημίωσης και περνά πια στο επιθετικό στάδιο της δημιουργίας οικονομικής δύναμης για την επιδίωξη μελλοντικών σχεδίων ή την αντιμετώπιση τακτικών και έκτακτων, ατομικών ή οικογενειακών αναγκών.

Παρά τη χρησιμότητα όμως και την ωφελιμότητα της ασφάλισης ζωής ο θεσμός αυτός έγινε αντικείμενο αισχροκέρδειας και εκμετάλλευσης των πολλών απ' τους λίγους, ιδιαίτερα κατά το τέλος του 17^{ου} και τις αρχές του 18^{ου} αιώνα, όπου αρχίζουν να εμφανίζονται επιχειρήσεις μετοχικού κεφαλαίου και η ίδρυσή τους δημιουργεί τις προϋποθέσεις για μεγάλες απάτες.

Ας δούμε όμως πως εξελίχθηκαν τα πράγματα σε μερικές χώρες που έπαιξαν πρωταρχικό ρόλο στην εξέλιξη του ασφαλιστικού θεσμού :

➤ ΙΤΑΛΙΑ

Στην Ιταλία, από τον 14^ο κιάλας αιώνα, υπάρχουν οι αλληλασφαλιστικές ενώσεις, που βελτιώνονται και τελειοποιούνται συνεχώς μέχρι τα μέσα του 17^{ου} αιώνα, οπότε ο Φλωρεντιανός γιατρός Lorento Tonti ιδρύει την πρώτη Τοντίνα.

^{5 5} Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Τ, Αθήνα / 1999, σελίδα 51 – σελίδα 66

Οι Τοντίνες ή Τοντιακές εταιρίες, που διασώθηκαν ιδιαίτερα στην Αμερική και τη Γαλλία μέχρι τις αρχές του 19^{ου} αιώνα συγκέντρωναν από τα μέλη τους εισφορές για τη δημιουργία ενός κεντρικού κεφαλαίου και διένειμαν τους τόκους του κεφαλαίου αυτού, κάθε χρόνο στα επιζώντα μέλη, χρόνο με το χρόνο τα επιζώντα μέλη ελαττώνονταν, γι' αυτό και κατά το μέλος ποσό της διανομής αυξανόταν διαρκώς.

Οι τοντίνες είχαν ή ορισμένη διάρκεια, οπότε με την λήξη της διάρκειας αυτής διανεμόταν και το κεντρικό κεφάλαιο στα επιζώντα μέλη, ή ήταν αόριστης διάρκειας, οπότε το κεντρικό κεφάλαιο έπαιρνε ο τελευταίος επιζών.

Πρόκειται δηλαδή για μια μορφή ασφάλισης, επιβίωσης, που δεν μπορεί μάλιστα να θεωρηθεί ότι εξυπηρετεί κάποια κοινωνική ανάγκη, αλλά απλά και μόνο οδηγεί στον πλουτισμό εκείνου που θα έχει την τύχη να επιβιώσει των άλλων.

Το 1825 ιδρύεται η Societa di Assicurazioni Diverse στη Νεάπολη και το 1826 η Societa di Assicurazioni di Milano οι οποίες διεξάγουν ασφαλίσεις κατά ζημιών περιουσίας και ασφαλίσεις ζωής.

Το 1912 ιδρύεται de Jure ασφαλιστικό μονοπώλιο ζωής, για το Istituto Nazionale Assicurazioni, που διατηρήθηκε μέχρι το 1923.

➤ ΓΑΛΛΙΑ

Το σύστημα Τοντί εισάγεται στη Γαλλία, από τα μέσα του 17^{ου} αιώνα και γίνεται αποδεκτό από το επίσημο κράτος που οργανώνει τις Τοντίνες, σε βάση δημόσιας επιχείρησης.

Οι τοντιακές αυτές εταιρίες, καταργήθηκαν τον 1770, αιώνα, διότι θεωρηθήκαν πράξεις ανήθικες.

Οι νομοθέτες της εποχής όχι μόνο αγνοούν το θεσμό, στο νομοθετικό τους έργο αλλά τον πολεμούν και ανελέητα, γιατί θεωρούν την ασφάλιση ζωής πράξη ανέντιμη και αντικείμενη στα Χρηστά ήθη.

Και ενώ η νομοθεσία πολεμά τον θεσμό της ασφάλισης ζωής με κάθε μέσο, η νομολογία αρχίζει από το τέλος του 18^{ου} αιώνα να αναγνωρίζει την νομιμότητά του, με σειρά αποφάσεων του Conseil d' Etat (Συμβούλιο επικρατείας).

Έτσι, το 1819 ιδρύεται η «Compagnie d' Assurances Genera es sul la Vie», το 1829 η «Union», το 1830 η «Royal Vie» που μετονομάστηκε αργότερα «Nationale» κ.α.

Έτσι, παρά τις αντιρρήσεις και την αρνητική θέση της νομοθεσίας ο θεσμός δικαιώνεται στην κοινή συνείδηση και προχωρεί με γοργά βήματα για την περαιτέρω μελλοντικά ανάπτυξη του.

Σ' αυτό συντελεί με τη σειρά του ο νόμος του 1867 που αναγνώριζε τις εταιρίες ασφαλίσεων ζωής και καθιέρωνε την διαδικασία αδείας λειτουργίας και την κρατική εποπτεία.

➤ ΓΕΡΜΑΝΙΑ

Στη Γερμανία μέχρι το τέλος του 18^{ου} αιώνα, όλη η ασφαλιστική δραστηριότητα ζωής περιορίζεται στις αλληλοασφαλιστικές εταιρίες και στις τοντίνες. Παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει καμία νομοθετική μέριμνα για το θεσμό το 1806 ιδρύεται στο Αμβούργο η πρώτη ασφαλιστική εταιρία μετοχικού κεφαλαίων από τον J. Benecke.

Το 1827 ο επονομαζόμενος πατέρας του ασφαλιστικού επαγγέλματος στη Γερμανία, Ernest Arnoldi, ιδρύει τη «Lebensversicherung bank fur Deutschland zu cotha».

Μετά το 1860, επεκτείνονται οι ασφαλιστικές εργασίες ζωής και ιδρύονται πάρα πολλές αλληλοασφαλιστικές και μετοχικού κεφαλαίου εταιρίες.

Στο τέλος του 19^{ου} αιώνα παρ' όλου που περίπου 60 ασφαλιστικές εταιρίες ασχολούνται με την ασφάλεια ζωής δεν παρατηρείται καμία νομοθετική μεριμνά για τη ρύθμιση του θεσμού.

Η πρώτη απόπειρα γίνεται το 1901 που καθιερώνεται νομοθετικά ο διοικητικός έλεγχος των ασφαλιστικών εταιριών ενώ το 1908 ρυθμίζεται νομοθετικά η ασφαλιστική σύμβαση και ειδικότερα η ασφαλιστική σύμβαση ζωής.

➤ Η.Π.Α.

Και στις Η.Π.Α. προηγήθηκε η εξάπλωση του θεσμού, από την οποιαδήποτε νομοθετική ρύθμισή του. Το σύστημα Τοντί έγινε ιδιαιτέρως δεκτό στην αρχή, ενώ αργότερα εμφανίστηκαν οι εταιρίες αμοιβαίας βάσεως και μετοχικού κεφαλαίου, όπως η «The Boston Tontne Association» το 1891, η «The Phoenix», η «The Coffe House of New Work» το 1804 και πολλές άλλες στις διάφορες πολιτείες της Αμερικής.

Παρά την τεράστια εξάπλωση των ασφαλιστικών εταιριών, πτωχεύσεις μεγάλων εταιριών όπως της «Continental Life», της «Security», της «New Jersey Mutual» και πολλών άλλων συγκλόνισαν την αμερικάνικη ασφαλιστική αγορά κατά τα μέσα του περασμένου αιώνα και προκάλεσαν την δυσπιστία και την απομάκρυνση του κοινού από το θεσμό των ασφαλειών ζωής.

Όλα αυτά προκάλεσαν την νομοθετική παρέμβαση, για την επιβολή μιας οργανωμένης κρατικής εποπτείας που ξεκινάει από το 1865 και ολοκληρώνεται με την λήξη του 19^{ου} αιώνα.

Η επιβολή του κρατικού ελέγχου, είχε ως συνέπεια να αρχίσει από το 1880 μια ανοδική πορεία του θεσμού. Το 1885 ασχολούνται με την ασφάλιση ζωής περίπου 70 ασφαλιστικές εταιρίες.

Η πρόοδος από τότε υπήρξε συνεχής και θεαματική και είναι γνωστό πως η ασφάλιση ζωής σ' αυτή τη χώρα σήμερα, βρίσκεται σε πολύ υψηλά επίπεδα.

➤ ΑΓΓΛΙΑ

Η Αγγλία όπως έχει προαναφερθεί αποτέλεσε βάση για την ανάπτυξη του θεσμού της ασφάλισης, ενώ και σήμερα κατέχει κυρίαρχη θέση σε παγκόσμιο επίπεδο. Τα πρώτα ασφαλιστήρια πρόσκαιρης ασφάλισης θανάτου, βραχείας διάρκειας παρουσιάζονται τον 16^ο αιώνα.

Το πρώτο γνωστό ασφαλιστήριο ζωής υπογράφηκε στις 18 Ιουνίου το 1583 από τον Ουίλιαμ Πύβλινς στο Λονδίνο και είχε διάρκεια 12 μήνες. Τα ασφαλιστρα που πληρώθηκαν τότε ήταν 32 λίρες περίπου και το ποσό που πληρώθηκε λόγω θανάτου ανήλθε στις 400 λίρες. Τα ασφαλιστρα όμως είναι πολύ ακριβά μιας και οι ασφαλιστές δεν ελέγχονται με αποτέλεσμα να ενεργούν εντελώς αυθαίρετα προκειμένου να πλουτίσουν πάντα σε βάρος των ασφαλισμένων.

Η ίδια κατάσταση επικρατεί και τον επόμενο αιώνα που λήγει με την ίδρυση το 1698 της πρώτης γνωστής ασφαλιστικής εταιρίας αμοιβαίας βάσης με αντικείμενο την προστασία των απορφανισμένων οικογενειών και ονομαζόταν «Society of Assurances for widows and orphans».

Από τον 18^ο αιώνα γίνεται ιδιαίτερα γνωστός ο θεσμός της εταιρίας του μετοχικού κεφαλαίου και εμφανίζονται μία σειρά από απάτες με αποκορύφωμα της Νότιας Θάλασσας, που είχε σαν αποτέλεσμα τη νομοθετική παρέμβαση με την ψήφιση το 1720 του νόμου Bubble Act.

Ο νόμος αυτός διέλυσε όλες τις αμοιβαίες εταιρίες ασφαλειών ζωής με εξαίρεση την «Amicable Society For a Perpetual Assurance Office 35» που είχε ιδρυθεί με βασιλικό διάταγμα της βασίλισσας Άννας. Το 1757 αυτή η εταιρία

καταβάλλει για πρώτη φορά με το θάνατο ενός ασφαλισμένου ένα ελάχιστο εγγυημένο κεφάλαιο, πράγμα που της δημιούργησε αργότερα πολλά προβλήματα.

Η πιο σημαντική προφορά της εταιρίας ήταν να φέρει κοντά τον άνθρωπο με την ασφάλεια ζωής. Εκείνη την εποχή εκτός από την Amicable υπάρχουν και άλλες εταιρίες που κάνουν ασφαλίσεις ζωής, αλλά μόνο πρόσκαιρες και ετήσιας διάρκειας, όπως η «The London Assurance» και η «Royal Exchange Assurance».

Άλλη μια σημαντική εταιρία της εποχής, ήταν η «Church of Scotland Fund» που πρόσφερε ασφαλιστική προστασία της οικογένειας των λειτουργών της εκκλησίας της Σκωτίας. Η αμοιβαία αυτή ασφαλιστική κάλυψη που αναγνωρίστηκε με νόμο του κοινοβουλίου το 1744, εξακολουθεί να υπάρχει και στις μέρες μας και είναι η παλιότερη στον κόσμο εταιρία που ασχολήθηκε με τις ασφάλειες ζωής.

Επίσης αξίζει να επισημάνουμε μια ακόμα εταιρία αμοιβαίας βάσης την «The Society For Equitable Assurances on Lives and Survivor Ship» που ξεκίνησε τη λειτουργία της το 1762. Η εταιρία αυτή συνεχίζει τη λειτουργία της ακόμα και σήμερα με την ονομασία «The old Equitable» και είναι η πρώτη που εφάρμοσε την επιστημονική μέθοδο στην ασφάλιση ζωής.

Παρά το γεγονός ότι ο Marine Insurance Act του 1745 είχε αναφέρει πως σε κάθε θαλάσσια ασφάλιση θα πρέπει να υπάρχει από την πλευρά του συμβαλλόμενου ασφαλιστικό συμφέρον για το ασφαλιζόμενο αντικείμενο, δεν συνέβαινε το ίδιο και με τις υπόλοιπες ασφαλιστικές συμβάσεις.

Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, στα μέσα του 18^{ου} αιώνα να πραγματοποιούνται χιλιάδες συμβόλαια με την έννοια του στοιχήματος πάνω στις ζωές των ανθρώπων, και να μετατραπεί ο θεσμός σε ένα είδος τυχερού παιχνιδιού με σκοπό την αισχροκέρδεια.

Για να λάβει τέλος αυτή η απαράδεκτη κατάσταση ψηφίστηκε το 1774 ο νόμος Gambling Act ο οποίος απαγόρευε οποιαδήποτε προσπάθεια κέρδους των ασφαλιστών από τους πελάτες τους και πως το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο δεν μπορούσε ποσοτικά να είναι μεγαλύτερο από το συμφέρον αυτό του συμβαλλόμενου.

Έτσι για πρώτη φορά, καθιερώθηκε το ασφαλιστικό συμφέρον στις ασφαλίσεις ζωής και αποτέλεσε τη βάση πάνω στην οποία θεμελιώθηκε ηθικά ο νόμος αυτός. Ακόμη μια εταιρία ζωής που πρέπει να αναφερθεί είναι η «West Minister Society», η οποία ιδρύθηκε το 1792. Η εταιρία αυτή δεν έκανε κάποιο αξιόλογο τύπο εργασιών απλά υπήρξε η πρώτη κεφαλαιουχική εταιρία μετοχικού κεφαλαίου στο θεσμό των ασφαλειών ζωής.

Τέλος με τη λήξη του 18^{ου} αιώνα, εμφανίζεται η ιδιωτική πρωτοβουλία στον κλάδο των ασφαλειών ζωής με την μορφή των κεφαλαιουχικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των εταιριών μετοχικού κεφαλαίου.

1.4 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η ασφαλιστική εξέλιξη στη χώρα μας εμφανίζεται μετά τα χρόνια της τουρκοκρατίας, καθώς μέχρι τότε δεν υπάρχει κανένα ασφαλιστικό ενδιαφέρον⁶. Μπορεί να παρατηρούνται κάποιες ασφαλιστικές δραστηριότητες κυρίως από Έλληνες εγκατεστημένους σε διάφορα εμπορικά κέντρα, αλλά οι δραστηριότητες τους

⁶ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 77 – σελίδα 83.

περιορίζονται ιδιαίτερα σε ευκαιριακά επιχειρούμενες ναυτασφαλιστικές πράξεις του ναυτοδάνειου.

Η πρώτη ασφαλιστική εταιρία μετοχικού κεφαλαίου με την επωνυμία «Ασφαλιστικό Κατάστημα» ιδρύεται το 1825 στη Σύρο, για να διαλυθεί και να επανιδρυθεί ως «Ελληνικό Ασφαλιστικό Κατάστημα». Επίσης, από το 1830 έως το 1842 ιδρύονται στη Σύρο και άλλες ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες ήταν : η Φιλεμπορική, ο Φοίνιξ, ο Αίολος, Η Ελλάς, το Ελληνικό Ασφαλιστικό Κατάστημα, το Αιγαίο Πέλαγος, οι Φίλοι Ασφαλιστές και η Ερμούπολις.

Το 1836 ιδρύεται στην Πάτρα η «Αχαϊκή Ασφαλιστική της Θαλασσοπλοΐας Εταιρία» και τρία χρόνια αργότερα η «Αδριατική Ασφάλεια του Αιγαίου Πελάγους», και πολλές άλλες εταιρίες που ασχολούνται με τη χερσαία ασφάλιση.

Οι εταιρίες αυτές λειτουργούσαν ως ασφαλιστικές και ναυτοδανειστικές, έπαιξαν σπουδαίο ρόλο όχι μόνο στην ανάπτυξη του εσωτερικού του ελληνικού και εξωτερικού εμπορίου, αλλά και στη δημιουργία της παράδοσης της ελληνικής εμπορικής ναυτιλίας.

Ακόμα η συμβολή τους ήταν σημαντική στην ανάπτυξη του πνευματικού και πολιτιστικού επιπέδου του τόπου καθώς και οι ασφαλιστικές εταιρίες της Σύρου έδιναν ετησίως το 10% των κερδών τους στο γυμνάσιο της Ερμούπολεως.

Από τις προαναφερθείσες ασφαλιστικές εταιρίες καμία πλην της «Αδριατικής» δεν κατάφερε να επιζήσει ως τις μέρες μας, ενώ δεν υπάρχει κανένας συσχετισμός με το «Φοίνικα» της Ερμούπολεως που ιδρύθηκε το 1831 και του σημερινού «Φοίνικα», που φέρεται με έτος ιδρύσεως το 1928.

Η πρώτη ελληνική εταιρία που περιέλαβε στον κύκλο των δραστηριοτήτων της και τον κλάδο ζωής, ήταν η ανώνυμη εταιρία γενικών ασφαλίσεων «Εθνική» που ιδρύθηκε το 1891 από την Εθνική Τράπεζα Ελλάδος, η οποία λειτούργησε για επτά χρόνια και έτσι έκλεισε το 1898. Το φτωχό χαρτοφυλάκιο της εκχωρήθηκε σε αλλοδαπές ασφαλιστικές εταιρίες που βρίσκουν πρόσφορο έδαφος και εγκαθίστανται η μια ύστερα απ' την άλλη στην Ελλάδα μέχρι το 1902 που ιδρύθηκε στη Αθήνα η «Αμοιβαία Ασφαλιστική Εταιρία Ζωής και Πρόνοιας» κατά τα πρότυπα συστήματος Τοπί.

Παρά τη θερμή υποδοχή που επιφυλάχθηκε στη εταιρία, εννέα χρόνια μετά την ίδρυσή της κηρύχθηκε σε πτώχευση και εκκαθάριση και ανακλήθηκε η άδεια λειτουργίας της το 1911. Όλες λοιπόν οι αποτυχημένες προσπάθειες για την ανάπτυξη των ασφαλίσεων ζωής στην Ελλάδα οφείλονται στην έλλειψη επιστημονικής μεθοδολογίας και στην προχειρότητα αντιμετώπισεως των σχετικών θεμάτων.

Αντίθετα, οι γενικές ασφαλίσεις ασκούνται εκείνη την εποχή σε ικανοποιητικό επίπεδο από ελληνικές και ξένες εταιρίες.

Το 1906 ιδρύεται η «Ανατολή», μια εταιρία αμοιβαίας βάσεως δίνοντας έμφαση στην εξασφάλιση της οικογένειας σε περίπτωση θανάτου του οικογενειάρχη. Το 1908 μετατράπηκε σε ανώνυμη εταιρία με μετοχικό κεφάλαιο ύψους 1.000.000 δρχ., κάλεσε ξένους οργανωτές, συνδέθηκε αντασφαλιστικά με τα μεγαλύτερα συγκροτήματα της Ευρώπης και εφάρμοσε για πρώτη φορά στην Ελλάδα τη μεθοδολογία για τις ασφαλίσεις ζωής της εποχής εκείνης.

Η πορεία των εργασιών της ήταν θεαματική, το 1925 το μετοχικό της κεφάλαιο αυξήθηκε σε 2.000.100 δρχ., και θεωρείται πως συνέβαλε σημαντικά όχι μόνο στην ανάπτυξη των ασφαλίσεων της χώρας μας, αλλά και στην ανάπτυξη της εθνικής μας οικονομίας.

Την ίδια εποχή ψηφίζονται οι νόμοι ΓΥΠΓ/1909 και ΓΨΙΖ/1910 για την ασφαλιστική επιχείρηση και την ασφάλιση ζωής ενώ το 1910 ο νόμος ΓΧΜΣΤ έθεσε

σε ίση μοίρα και μεταχείριση τις ελληνικές και αλλοδαπές επιχειρήσεις που εργάζονταν στην Ελλάδα. Ο νόμος 1023/1917 «Περί ιδιωτικής επιχειρήσεως Ασφαλίσεως» που συντάχτηκε σύμφωνα με τα πρότυπα του αντίστοιχου γερμανικού νόμου κατήργησε τους νόμους ΓΥΠΓ και ΓΧΜΣΤ.

Το 1917, ιδρύεται στην Ιονική τράπεζα η «Γενικά Ασφάλια της Ελλάδος», το 1920 από την Τράπεζα Εθνικής Οικονομίας η «Εθνική Ζωής», ενώ το 1928 ακόμα δύο μεγάλες εταιρίες της χώρας μας, ο «Φοίνικας» με πρωτοβουλία των τραπεζών Εθνική και Εμπορική, και ο «Αστέρας» με πρωτοβουλία της Τράπεζας Αθηνών που αρχικά ασχολήθηκε με τις λαϊκές ασφαλίσσεις ζωής.

Στις παραμονές του Β Παγκοσμίου πολέμου λειτουργούσαν στην χώρα μας περίπου 100 ασφαλιστικές επιχειρήσεις, 23 από τις οποίες ασκούν τον κλάδο ή και τον κλάδο ζωής, αλλά με την έναρξη του πολέμου θα φέρει και πάλι το θεσμό σε νηπιακή κατάσταση μιας και δεν υπάρχει οικονομική ζωή στον τόπο.

Μόνο από τις αρχές της πρώτης μεταπολεμικής δεκαετίας αρχίζει να παρατηρείται μια οικονομική κίνηση και έτσι ξεκινά και κάποια ασφαλιστική δραστηριότητα, κυρίως από ασφαλιστικές εταιρίες που ελέγχονται από τις τράπεζες.

Αυτό θα οδηγήσει σε τεράστια κέρδη τις εταιρίες αυτές σε περιορισμένη ανάπτυξη των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών που αντιμετωπίζουν τεράστιες δυσκολίες μέχρι το Γενάρη του 1970. Τότε εφαρμόζεται το Ν.Δ. 400/1971 που απαγόρευε την τραπεζοασφαλιστική συνεργασία και έβαλε τις βάσεις για να οδηγηθεί ο θεσμός σε μία ελεύθερη αγορά, χωρίς ξένες προς το θεσμό επιρροές και παρεμβάσεις.

Ένα σημαντικό άνοιγμα, με μεγάλη επιτυχία, πραγματοποίησε ο «Φοίνικας» το Νοέμβριο του 1956, όπου είχε σαν αποτέλεσμα να υπογραφούν πάνω από 5000 ασφαλιστήρια σ' ένα χρόνο.

Την ίδια εποχή ακολούθησαν και άλλες ασφαλιστικές εταιρίες όπως ο «Αστέρας», η «Εθνική», η «Ιονική» που στο τέλος της δεκαετίας του '50 υπήρξε κάποια κίνηση στην ασφάλεια ζωής μόνο όμως στο συναλλασσόμενο με τις τράπεζες κοινό, μιας και οι εταιρίες αυτές ελέγχονται από τις τράπεζες.

Τελικά αποδείχθηκε, σε μεγάλο μάλιστα ποσοστό, πως οι εταιρίες αυτές που ελέγχονταν από τις τράπεζες, είχαν πελατεία μόνο και μόνο για να πάρουν οι ασφαλισμένοι κάποιο δάνειο, εγκαταλείποντας το ασφαλιστήριο μόλις το ξοφλούσαν.

Το τέλος της δεκαετίας του '60 και η δεκαετία του '70 αποτέλεσαν όχι μόνο την εποχή εδραιώσεως και αναπτύξεως του θεσμού των προσωπικών ασφαλίσεων, αλλά και της συγκροτήσεως εκπαιδύσεως και προωθήσεως στην αγορά οργανωμένων μονάδων πωλήσεως.

Την αρχή έκανε η «Interamerican Ε.Π.Ε.» που ξεκίνησε ως οργάνωση ασφαλιστικών προϊόντων της εταιρίας «Ασπίς Πρόνοια» το 1968, ενώ το 1971 έγινε ανώνυμη εταιρία. Η «Interamerican» με το μεγάλο δίκτυο συνεργατών, τα συνδυσασμένα ασφαλιστήρια ζωής, αλλά και με την έντονη διαφημιστική της παρουσία, συνέβαλλε στο να εξοικειωθεί ο ελληνικός λαός με την ασφάλιση ζωής.

Σημαντική συμβολή είχε η «American Life», η «Metro Life», η «Nederlanden» και πολλές άλλες αλλά και ξένες εταιρίες.

Από τα μέσα της δεκαετίας του '80 στα πλαίσια κυρίως της ευθυγραμμίσεως του Εθνικού μας Ασφαλιστικού Δικαίου προς το Κοινοτικό Ασφαλιστικό Δίκαιο, υπήρξαν πολλές νομοθετικές ρυθμίσεις.

Αυτές οι ρυθμίσεις αφορούν το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο (Π.Δ.148/1985), το Δίκαιο της Ιδιωτικής Επιχειρήσεως Ασφαλίσεως (Π.Δ.118/1985, Ν.2170/1993, Π.Δ.252/1996), τα Μεσολαβητικά των Ασφαλιστικών Συμβάσεων Όργανα,

(Ν.1569/1985 και Ν.2170/1993) καθώς και ο Ν.2496/1997, που άλλαξε ριζικά το Δίκαιο της Ασφαλιστικής Συμβάσεως στη χώρα μας.

Από το 1985 άρχισαν να προσαρμόζονται στην ελληνική ασφαλιστική νομοθεσία οδηγίες της Ε.Ο.Κ. για την ελεύθερη εγκατάσταση και ταυτόχρονη εξυγίανση και εναρμόνιση των ελληνικών ασφαλιστικών εταιριών με τους όρους που ισχύουν και στα υπόλοιπα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, έχοντας σαν κύριο στόχο να δώσουν την ευκαιρία στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ενός κράτους μέλους να καλύπτει κινδύνους στα άλλα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται να έχουν εγκατασταθεί σ' αυτά.

Αυτό θα δίνει τη δυνατότητα στους Ευρωπαίους πολίτες να συνάπτουν ασφαλιστικές συμβάσεις με οποιαδήποτε ασφαλιστική εταιρία που ανήκει στην Ε.Ο.Κ.

Αναμένονται λοιπον οι εξελίξεις να είναι ραγδαίες και ο ανταγωνισμός τεράστιος, με αποτέλεσμα οι τιμές των ασφαλιστηρίων να πέφτουν και η ποιότητα των προσφερόμενων υπηρεσιών να βελτιώνεται.

2^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΚΙΝΔΥΝΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΗ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

Η έννοια του κινδύνου, στην καθημερινή ζωή, είναι πάντοτε συνυφασμένη με ανεπιθύμητο και επιβλαβές γεγονός, που η επέλευσή του δημιουργεί δυσάρεστες συνέπειες στην ανθρώπινη ζωή και οικονομία¹.

Στην ασφαλιστική τεχνική, αντίθετα, «κίνδυνος είναι η δυνατότητα που υπάρχει να συμβεί κάποιο γεγονός, που σαν συνέπειά του, θα έχει ή τη μείωση της περιουσίας κάποιου προσώπου ή την ανάγκη αυξήσεώς της, προκειμένου, να αντιμετωπιστεί κάποια έκτακτη οικονομική ανάγκη». Έναντι τέτοιων γεγονότων ασφαρίζεται ο ασφαλιζόμενος² από την πραγματοποίηση δε αυτών εξαρτάται, κάθε φορά, η υποχρέωση του ασφαλιστού να καταβάλλει την ασφαλιστική αποζημίωση.

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος δεν είναι πάντα επιβλαβές και ανεπιθύμητο για τον ασφαλισμένο γεγονός. Σε πολλές περιπτώσεις, το γεγονός αυτό μπορεί να είναι επιθυμητό και ευχάριστο, όπως η επιβίωση πέρα από κάποιο χρονικό όριο, ο γάμος των παιδιών και άλλα παρόμοια γεγονότα, που δημιουργούν ωστόσο οικονομικές ανάγκες.

Στην έννοια αυτή του ασφαλιστικού κινδύνου, υπάγονται ακόμα και όλες οι περιπτώσεις επιβλαβών και επιζήμιων γεγονότων ζωής και περιουσίας όπως ασθένειες, ατυχήματα θανατηφόρα και μη, καταστροφές από φωτιά, πλημμυρά, χαλάζι, σεισμό και άλλα τέτοιου είδους φαινόμενα.

Το ενδεχόμενο του κινδύνου, πρέπει επίσης να είναι πάντοτε δυνατό και αντικειμενικά ή υποκειμενικά έστω αβέβαιο και να μην αναφέρεται, σε καμία περίπτωση, στη βούληση του ίδιου του ασφαλισμένου.

Η ανυπαρξία των κινδύνων, ή και η παύση προϋφισταμένων, θέτει σε αμφισβήτηση την ισχύ και το κύρος, τυχόν υπάρχουσας ασφαλιστικής συμβάσεως. Ο κίνδυνος είναι πρωταρχικό της ασφαλίσεως στοιχείο και χωρίς αυτό δεν νοείται ασφάλιση.

Ο ασφαλιστικός κίνδυνος θα πρέπει να παρουσιάζει έκδηλη την αβεβαιότητα, είτε της επελεύσεως του, αυτού καθ' αυτού σαν γεγονός (απόλυτη αβεβαιότητα) π.χ. κίνδυνος πυρός και ατυχημάτων, είτε του χρόνου επελεύσεώς του (σχετική αβεβαιότητα) π.χ. κίνδυνοι θανάτου.

«Κίνδυνοι απόλυτης αβεβαιότητας είναι εκείνοι των οποίων η επέλευσής είναι απολύτως αβέβαιο αν θα συμβεί και πότε.»

Οι κίνδυνοι αυτοί χαρακτηρίζονται, κυρίως από το ενδεχόμενο της επαναληπτικότητας και από το άγνωστο της εκτάσεώς των οικονομικών συνεπειών που προκαλούν.

«Κίνδυνοι σχετικής αβεβαιότητας είναι εκείνοι των οποίων μόνο ο χρόνος επελεύσεως είναι αβέβαιος.»

Οι κίνδυνοι αυτοί επέρχονται μία φορά και μόνο, όπως ο θάνατος, και έχουν αυστηρά καθορισμένη την οικονομική τους έκταση, γιατί αναφέρονται στην κάλυψη

¹Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 107 – σελίδα 111.

συγκεκριμένου ποσού, που καταβάλλεται από τον ασφαλιστή, μόλις επέλθει ο κίνδυνος.

2.2 ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Στην ασφαλιστική τεχνική, οι κίνδυνοι διακρίνονται με βάση κάθε φορά διαφορετικά κριτήρια².

A) ΑΜΙΓΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι αμιγείς κίνδυνοι αναφέρονται αποκλειστικά, και μόνο στην επέλευση ή τη μη επέλευση ορισμένων περιστατικών της σύγχρονης κοινωνικής και οικονομικής ζωής, τα οποία όταν επέλθουν προκαλούν οικονομικές ζημιές.

Στους επιχειρηματικούς ή εμπορικούς κινδύνους, αντιθέτως, υπόκεινται οι διάφοροι επιχειρηματίες, παρά το ότι σε κάθε επιχειρηματική πράξη επιδιώκουν μόνο το κέρδος.

B) ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΟΙ ΚΑΙ ΜΕΜΟΝΩΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι γενικευμένοι κίνδυνοι οφείλονται σε απρόσωπα και γενικευμένα κοινωνικά ή φυσικά φαινόμενα, που πλήττουν το κοινωνικό σύνολο γενικότερα.

Ζημιές που προκαλούνται από τους πολέμους, τις επιδημικές αρρώστιες, των πληθωρισμών, τη μόδα και τις προκαταλήψεις καθώς επίσης και οι κίνδυνοι φυσικών φαινομένων όπως είναι οι σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις, πλημμύρες κ.λπ. φυσικά φαινόμενα, εντάσσονται στους γενικευμένους. Χαρακτηρίζονται ως καταστροφικοί διότι πλήττουν πάντα μεγάλες ομάδες της κοινωνίας.

Οι μεμονωμένοι κίνδυνοι αναφέρονται σε μεμονωμένα και συγκεκριμένα περιστατικά και έχουν μεμονωμένα και συγκεκριμένα θύματα.

Γ) ΣΤΑΘΕΡΟΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΛΗΤΟΙ

Σταθεροί χαρακτηρίζονται οι κίνδυνοι όπου οι πιθανότητες επελεύσεώς τους δεν αυξομειώνονται αλλά παρουσιάζουν κάποια σταθερότητα. Σταθερότητα πιθανοτήτων επελεύσεως χαρακτηρίζει κυρίως τους κινδύνους θανάτου.

Ενώ αντίθετα, μεταβλητοί χαρακτηρίζονται οι κίνδυνοι όπου οι πιθανότητες επελεύσεως μεταβάλλονται.

Δ) ΤΑΚΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΟΙ

Τακτικοί θεωρούνται οι κίνδυνοι, οι οποίοι αναφέρονται στο συνήθη και ομαλό πολιτικοοικονομικό βίο.

Έκτακτοι είναι εκείνοι οι οποίοι αναφέρονται σε περιόδους πολέμου, λαϊκών εξεγέρσεων, πολιτικών ταραχών, απεργιών, κ.λπ. κοινωνικών φαινομένων.

Ε) ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ

Σ' αυτή τη διάκριση γίνεται κατανομή της ασφαλιστικής εργασίας σε ασφαλιστικούς κλάδους. Έτσι έχουμε τον κλάδο πυρός, στον οποίο υπάγονται οι κίνδυνοι πυρκαγιάς' τον κλάδο αυτοκινήτων, όπου υπάγονται οι κίνδυνοι κυκλοφορίας των αυτοκινήτων κ.ο.κ.

ΣΤ) ΑΣΦΑΛΙΣΙΜΟΙ ΚΑΙ ΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΙΜΟΙ

² Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 113 – σελίδα 115.

Τέλος στη διάκριση αυτή, αν το γεγονός του κινδύνου είναι άξιο νομικής προστασίας ή όχι, έχουμε τους ασφαλίσιμους και τους μη ασφαλίσιμους κινδύνους, από τους οποίους αναφέρονται σε αξιόποινες πράξεις και συνεπώς απορρίπτονται π.χ. ασφάλιση ναρκωτικών κ.λπ.

2.3 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΟΥ ΚΑΙ ΗΘΙΚΟΥ ΚΙΝΔΥΝΟΥ

«Ο φυσικός κίνδυνος³ αναφέρεται στη φύση του ασφαλιζόμενου αντικειμένου και αφορά χαρακτηριστικά του κινδύνου, που μπορούν να διαπιστωθούν με μια εμπειριστατωμένη μελέτη της καταστάσεώς του».

«Ο ηθικός κίνδυνος συνυφασμένος με την ανθρώπινη φύση, εξαρτάται από το χαρακτήρα του ασφαλιζόμενου ή, στην περίπτωση επιχειρήσεως, από το απασχολούμενο εργατοϋπαλληλικό προσωπικό και τη γενικότερη συμπεριφορά του στην εργασία».

Έτσι οι ικανοποιητικές αποδοχές και η καλή συμπεριφορά του εργοδότη απέναντι στους εργαζόμενους, είναι η επιμελημένη επιλογή του προσλαμβανόμενου προσωπικού και η προσπάθεια για την απόκτηση ενός υψηλού βαθμού επαγγελματικής καταρτίσεως του, αποτελούν τις ευνοϊκότερες προϋποθέσεις ηθικού κινδύνου για μια επιχείρηση.

Δυστυχώς όμως ο ηθικός κίνδυνος δεν υπόκειται σε κανόνες μετρήσεως και μπορεί να κυμαίνεται από μια απλή απροσεξία, μέχρι και την εγκληματική δολιότητα, γ' αυτό είναι και δύσκολο να διαγνωσθεί και να εκτιμηθεί πάντοτε.

2.4 ΚΑΛΥΠΤΟΜΕΝΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ

Οι ασφαλιστικές εταιρίες καλύπτουν διάφορους κλάδους ασφαλίσεων. Ακολουθεί μια γενική αντίληψη των κυριότερων ειδών⁴.

2.4.1 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

α) Ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων : Προσφέρει ωφελήματα για θάνατο, μόνιμη ανικανότητα, προσωρινή ανικανότητα και ιατρικά έξοδα που προκαλούνται από τυχαίο τραυματισμό ή ακόμη και από ασθένεια. Το συμβόλαιο εδώ είναι συμβόλαιο ωφελημάτων και όχι συμβόλαιο αποζημίωσης γιατί η ζημιά συνήθως δεν μπορεί να υπολογιστεί.

β) Ασφάλιση ασθενειών : Η προσφορά της κάλυψης για ασθένειες προσφέρεται συνήθως ως επέκταση του συμβολαίου προσωπικών ατυχημάτων. Το συμβόλαιο μπορεί να καθορίζει ορισμένες ασθένειες ή να μην καθορίζει αλλά να εξαιρεί ορισμένες. Τα ωφελήματα που προσφέρονται συνήθως είναι εβδομαδιαία ποσά για την περίοδο που ο ασφαλισμένος απέχει από την εργασία του καθώς επίσης και ιατρικά έξοδα. Το συμβόλαιο προσφέρεται τόσο σαν ατομικό όσο και σε ομαδική βάση.

³ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 116 – σελίδα 119

⁴ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 39 – σελίδα 43

γ) Ασφάλιση ιατρικών εξόδων : Προσφέρει κάλυψη για ιατρικά και άλλα έξοδα στα οποία υποβάλλεται ο ασφαλισμένος λόγω ατυχήματος ή ασθένειας, με την προϋπόθεση ότι ο ασφαλισμένος θα παραμείνει ως εσωτερικός ασθενής για τουλάχιστον 24 ώρες.

δ) Ασφάλιση ταξιδιού : Προσφέρεται σε άτομα που ταξιδεύουν στο εξωτερικό για αναψυχή ή για επαγγελματικούς σκοπούς. Το συμβόλαιο μπορεί να είναι ατομικό ή ομαδικό και καλύπτει τον ασφαλισμένο για διάφορους κινδύνους που συνεπάγεται ένα ταξίδι.

2.4.2 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ

α) Ασφάλιση πυρός : Προσφέρει κάλυψη για ζημιές που προκαλούνται συνήθως από πυρκαγιά, κεραυνό και έκρηξη. Εξαιρέσεις αυτής της ασφάλισης είναι ο σεισμός και υποχθόνιο πυρ, οχλαγωγίες και ταραχές, ζημιές που προέρχονται από πόλεμο ή πράξεις εχθρικών δυνάμεων.

Είναι δυνατό η κάλυψη που προσφέρεται από το βασικό συμβόλαιο να επεκταθεί για να καλύπτει και άλλους κινδύνους τους, καλούμενους «ειδικούς κινδύνους». Ορισμένοι από αυτούς είναι : έκρηξη από ατμολέβητες, αναθυμιάσεις, καταιγίδα, θύελλα, πλημμύρα, σπάσιμο ή υπερχύλισμα δεξαμενών νερού, χαλαζοθύελλα, σεισμός και υποχθόνιο πύρ, καθίζηση και υποχώρηση του εδάφους κ.λπ.

β) Ασφάλιση κλοπής : Η κάλυψη που προσφέρεται συνήθως από το συμβόλαιο είναι κλοπή μετά από διάρρηξη. Εξαιρούνται ζημιές που προκαλούνται από εξαρτημένους του ασφαλισμένου ή το προσωπικό του, από σεισμό, ραδιενέργεια και πολιτικούς κινδύνους όπως είναι ο πόλεμος ή πολιτικές ταραχές.

γ) Ασφάλιση υάλων : Το συμβόλαιο γενικά αναφέρει πως, αν τα ασφαλισμένα γυαλιά σπάσουν ή καταστραφούν από οποιαδήποτε αιτία που δεν εξαιρείται από το συμβόλαιο, τότε η εταιρία κατά την κρίση της μπορεί να πληρώσει στον ασφαλισμένο ένα ποσό ίσο με την τρέχουσα αξία του γυαλιού μείον την αξία εκείνου που απόμεινε ή να αποκαταστήσει το σπασμένο γυαλί με παρόμοιο. Εξαιρέσεις εδώ είναι το σπάσιμο από πυρκαγιά, πολιτικές ταραχές, σεισμό και ραδιενέργεια.

δ) Ασφάλιση όλων των κινδύνων : Είναι η πιο ευρεία κάλυψη που προσφέρεται για πολύτιμα αντικείμενα όπως γούνες, φωτογραφικές μηχανές, πίνακες ζωγραφικής κ.λπ.. Το συμβόλαιο καλύπτει τυχαία απώλεια, ζημιά ή καταστροφή από οποιαδήποτε αιτία που δεν καθορίζεται ότι εξαιρείται.

ε) Ασφάλιση ηλεκτρονικών συσκευών Insurance : Προσφέρεται για ηλεκτρονικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας δεδομένων, ηλεκτρικές συσκευές ακτινοβολίας για ιατρική χρήση, συστήματα επικοινωνιών, ηλεκτρονικά μικροσκόπια και άλλες συσκευές. Το συμβόλαιο μπορεί επίσης να επεκταθεί για κάλυψη κινδύνων, όπως είναι η απεργία και η εξέγερση, ο κίνδυνος μεταφοράς, κλοπή και διάφορα πρόσθετα έξοδα.

στ) Ασφάλιση όλων των κινδύνων ανέγερσης : Προσφέρει ικανοποιητική προστασία έναντι όλων των κινδύνων εργοταξίου που σχετίζονται με το στήσιμο μηχανημάτων και εργοστασίου.

ζ) Ασφάλιση μηχανημάτων : Προσφέρει στη βιομηχανία κάλυψη για δαπανηρές εγκαταστάσεις, μηχανήματα και μηχανικό εξοπλισμό.

η) Ασφάλιση εργολάβων όλων των κινδύνων : Προσφέρει προστασία έναντι απώλειας ή ζημιάς σε σχέση με το συμβόλαιο εργολαβίας, στις εγκαταστάσεις ανέγερσης, στον εξοπλισμό και στα μηχανήματα ανέγερσης καθώς επίσης για

απαιτήσεις τρίτων σε σχέση με ζημιές σε περιουσία ή σωματικό τραυματισμό που προκαλείται σε σχέση με την εκτέλεση ενός οικοδομικού έργου.

ι) Ασφάλιση αλλοίωσης εμπορευμάτων : Τέλος η ασφάλιση αυτή προσφέρει κάλυψη των ζημιών που μπορεί να δημιουργηθούν στις περιπτώσεις αλλοίωσης των εμπορευμάτων που είναι αποθηκευμένα σε ψυκτικούς χώρους, λόγω μηχανικής βλάβης των ψυκτικών μηχανημάτων.

2.4.3 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΘΑΛΑΣΣΙΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ, ΑΕΡΟΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

α) Ασφάλιση σκαφών αναψυχής : Ο όρος, «σκάφη αναψυχής» περιλαμβάνει μια μεγάλη ποικιλία σκαφών τόσο από πλευράς αξίας όσο και από πλευράς χρήσης.

β) Ασφάλιση μεταφερόμενων εμπορευμάτων : Προσφέρονται δύο βασικοί τύποι κάλυψης. Ο πρώτος είναι σε σχέση με μεταφερόμενα εμπορεύματα. Ο ασφαλιζόμενος μπορεί να παραδίδει ή να παραλαμβάνει εμπορεύματα που είναι ιδιοκτησία του ή να μεταφέρει εμπορεύματα που είναι ιδιοκτησία άλλων για λογαριασμό τους. Επίσης προσφέρεται κάλυψη και για εμπορεύματα που αποστέλλονται με χερσαίες μεταφορές ή ταχυδρομικώς.

γ) Άλλες ασφαλίσεις θαλάσσιων κινδύνων : Υπάρχουν πολλά είδη τέτοιων ασφαλίσεων που αποτελούν σημαντικό μέρος της διεθνούς ασφαλιστικής αγοράς. Τέτοια είδη είναι η ασφάλιση σωμάτων, πλοίων, η ασφάλιση ναύλου κ.α..

2.4.4 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΕΥΘΥΝΗΣ

α) Ασφάλιση ευθύνης εργοδότη : Προσφέρει αποζημίωση σε σχέση με την νομική ευθύνη για ζημιές και έξοδα που σχετίζονται με σωματικό τραυματισμό ή ασθένεια που θα έχει υποστεί ένας υπάλληλος στη διάρκεια της εργοδότησής του.

β) Ασφάλιση αστικής ευθύνης : Αποζημιώνει τον ασφαλισμένο σε σχέση με απαιτήσεις από τρίτους που μπορεί να υποστούν τραυματισμό, ζημιές ή απώλεια λόγω αμέλειάς του ή των υπαλλήλων του.

γ) Ασφάλιση ευθύνης προϊόντων : Σε όλους τους πωλητές εμπορευμάτων είτε είναι κατασκευαστές, μεσάζοντες, ή λιανέμποροι μπορεί να προκύψει ευθύνη σε βάρος τους έναντι των πελατών τους και άλλων για τραυματισμό, ασθένεια, απώλεια ή ζημιά που προέρχεται από αμέλειά τους.

Τέλος υπάρχει άλλος ένας κλάδος, ο κλάδος των ασφαλειών ζωής ο οποίος θα αναπτυχθεί στο 5^ο κεφάλαιο εκτενέστερα.

3^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Ο ΝΟΜΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ

3.1 ΒΑΣΙΚΕΣ ΝΟΜΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια¹ είναι νομικά κείμενα που περιέχουν τις γενικές αρχές του νομοθετικού πλαισίου που ρυθμίζει την ασφαλιστική σύμβαση και γενικότερα την ιδιωτική ασφάλιση.

Οι βασικές αυτές νομικές αρχές είναι :

Α) Αρχή της αποζημίωσης

Ένας ασφαλισμένος δεν πρέπει να εισπράξει περισσότερα από τη ζημιά.

Έχει σκοπούς : α) ο ασφαλισμένος δεν κερδίζει από τη ζημιά.

β) μειώνει τον ηθικό κίνδυνο.

Εξαιρέσεις :

- Ασφαλιστήρια αξίας (συλλογές, αντίκες, έργα τέχνης)
(ο προσδιορισμός της αξίας τους γίνεται από πραγματογνώμονα).
- Ασφάλιση σε κόστος αποκατάστασης (χωρίς απόσβεση)
(παρόμοια λογική με την ασφάλιση σε πρώτο κίνδυνο).
- Ασφάλιση ζωής (εδώ δεν υπάρχει απόσβεση).

Β) Αρχή του ασφαλισμού συμφέροντος

Ο ασφαλισμένος πρέπει να βλάπτεται οικονομικά από τη ζημιά

Έχει σκοπούς : α) να εμποδίζεται η κερδοσκοπία (και ο ηθικός κίνδυνος).

β) να μετράται η ζημιά (η αποζημίωση είναι μέτρο του ασφαλισμού συμφέροντος του αποζημιωμένου).

- Παραδείγματα με το κύριο του έργου (σε έργα και στεγαστικά δάνεια).
- Στα ασφαλιστήρια ζωής, δικαιούχος μπορεί να ορισθεί οποιοσδήποτε και δεν απαιτείται να έχει ασφαλισίμο συμφέρον από την ζωή του ασφαλιζομένου, αν ο ορισμός γίνει από τον ίδιο τον ασφαλιζόμενο και όχι από τρίτο.
- Τρίτος μπορεί να συνάψει ασφαλιστήριο ζωής για κάποιον τρίτο μόνο αν είναι συγγενής εξ αίματος (π.χ. σύζυγος για σύζυγο ή παιδί ή παππούς για εγγονό) όχι όμως γαμπρός για πεθερά ή αντιστρόφως.
- Μια επιχείρηση μπορεί να ασφαλίσει τη ζωή όλων των υπαλλήλων της γιατί η βιωσιμότητά της εξαρτάται απ' αυτούς.

Στις ασφαλίσεις ευθύνης και περιουσίας ασφαλισίμο συμφέρον πρέπει να υπάρχει την στιγμή που θα συμβεί η ζημιά (π.χ. αυτοκίνητο ή σπίτι).

Στις ασφαλίσεις ζωής ασφαλισίμο συμφέρον υπάρχει κατά τη στιγμή σύνοψης του συμβολαίου (οι δικαιούχοι ορίζονται στην αίτηση, μπορούν βέβαια να αλλάξουν).

Γ) Αρχή της υποκατάστασης

Ο ασφαλιστής παίρνει τη θέση του ασφαλισμένου στη διεκδίκηση της αποζημίωσης για τη ζημιά που κάλυπτε το συμβόλαιο.

¹ «Βασικές Νομικές Αρχές», www.Samos.aegean.gr, 29-03-2008.

Η υποκατάσταση εφαρμόζεται αν έχει προηγηθεί αποζημίωση (προϋπόθεση).

Έχει σκοπούς :

- α) εμποδίζει τον ασφαλισμένο να εισπράξει δύο φορές τη ζημιά
 - β) αποδίδει ευθύνη στον υπαίτιο (δεν μένει ατιμώρητος)
- Σε υπασφάλιση, ο ασφαλισμένος εισπράττει αναλογικά ακόμα και μετά την ολική αποζημίωση του υποκαταστάτη.
 - Ο ασφαλισμένος δεν μπορεί με οποιοδήποτε τρόπο να εμποδίσει το δικαίωμα υποκατάστασης αν έχει λάβει την αποζημίωση.
 - Αν ο ασφαλισμένος αποποιηθεί το δικαίωμα αγωγής, χάνει και την αποζημίωση (δικαιούται όμως να αποποιηθεί).
 - Η υποκατάσταση δεν εφαρμόζεται σε συμβόλαια ζωής (εκεί επιλαμβάνεται το δικαστήριο). Ο ασφαλιστής όμως αποζημιώνει κανονικά.
 - Ο ασφαλιστής δεν υποκαθιστά τους ασφαλισμένους του στον εαυτό του (π.χ. όταν συγκρούονται δύο αυτοκίνητα της ίδιας ασφαλιστικής εταιρίας).

Δ) Αρχή της μέγιστης καλής πίστης

Επιβάλλει ειλικρίνεια και εντιμότητα σε δύο συμβαλλόμενα μέρη.

Στηρίζεται :

- Στις δηλώσεις. Ο ασφαλιστής δεν πληρώνει αποζημίωση αν αποδεχθεί ότι η δήλωση του ασφαλιζομένου ήταν ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ή ΔΟΛΙΑ σε ΟΥΣΙΩΔΗ σημεία της.
- Στην απόκρυψη γεγονότων. Ο ασφαλιστής αρνείται να αποζημιώσει όταν αποδεχθεί ότι :
 - α) ο ασφαλισμένος γνώριζε τη σημασία από υπακρυβέντος ή
 - β) ο ασφαλισμένος σκόπευε να εξαπατήσει τον ασφαλιστή.
- Στις δεσμεύσεις. Σε μη τήρηση δέσμευσης, η ζημιά δεν αποζημιώνεται αν το συμβόλαιο ακυρωθεί **πριν** από αυτή, αλλιώς ο ασφαλιστής πρέπει να αποδείξει ότι η παράλειψη ήταν ουσιώδης και αυξάνει τον κίνδυνο μόνιμα και όχι προσωρινά.

Ε) Αρχή της νομιμότητας

Επιβάλλει να μην ασφαλιζονται παράνομα αντικείμενα ή καταστάσεις (π.χ. αντικείμενα κλεπταποδοχής, μεταφορά ναρκωτικών κ.λπ.).

Π.χ. δεν μπορεί να ζητήσει ένας κλέφτης τράπεζας να αποζημιωθεί για το τρακάρισμα του αυτοκινήτου του το οποίο διέφυγε με τα κλοπιμαία.

ΣΤ) Αρχή της συνεισφοράς

Ο ασφαλιστής δικαιούται να εισπράξει από άλλους ασφαλιστές το ποσοστό της αποζημίωσης που τους αναλογεί, όταν η ασφάλιση είναι πολλαπλή.

Εφαρμόζεται εκεί όπου ένας κίνδυνος καλύπτεται από περισσότερα συμβόλαια (π.χ. μικτή και αστική ευθύνη αυτοκινήτου, ασφάλιση προσωπικού ατυχήματος και ταξιδιωτικό συμβόλαιο.).

Ζ) Αρχή της πλησιέστερης αιτίας

Η αρχή αυτή είναι θεμελιώδης για όλες τις ασφάλισεις. Ως πλησιέστερη αιτία θεωρείται εκείνη στην οποία οφείλεται στο μεγαλύτερο βαθμό η επέλευση του κινδύνου. Για παράδειγμα, εάν ένα πλοίο βυθιστεί μετά από εισροή υδάτων στο κύτος, ως πλησιέστερα αίτιο της απώλειας του πλοίου θεωρείται η βύθισή του και

όχι η εισροή υδάτων παρ' ότι αυτή προηγήθηκε. Ο καθορισμός της πλησιέστερης αιτίας δεν είναι εύκολος και συχνά οριστικοποιείται στα δικαστήρια.

Συμφωνά με το Αγγλικό Δίκαιο ο ασφαλιζόμενος έχει το βάρος να αναφέρει (με την βοήθεια των τεχνικών συμβούλων του) το αίτιο της ζημιάς. Ο ασφαλιστής είτε το αποδέχεται και προχωρεί στην αποζημίωση, αν ο κίνδυνος είναι καλυπτόμενος, είτε το απορρίπτει, οπότε ο ασφαλισμένος έχει το δικαίωμα να επανέλθει με νέο αίτιο κ.ο.κ.

3.2 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΙΣΧΥΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΥ

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο στηρίζεται στον πρόσφατο νόμο 2496/97 για την ασφαλιστική σύμβαση². Πριν από το νόμο αυτό, ίσχυαν οι διατάξεις του Εμπορικού Νόμου για την ασφαλιστική σύμβαση. Για να είναι ισχυρή, πρέπει να πληρεί τις εξής προϋποθέσεις.

- Αίτηση και αποδοχή
- Σεβασμό των όρων
- Συμβαλλόμενα μέρη με δικαιοπρακτική ικανότητα
- Νόμιμο σκοπό

Αίτηση και αποδοχή

Η πρώτη προϋπόθεση ενός έγκυρου ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι να υπάρχει προσφορά και αποδοχή των όρων του. Ο γενικός κανόνας είναι ότι ο αιτών ζητεί την ασφάλιση και ο ασφαλιστής δέχεται ή απορρίπτει την αίτηση. Ο διαμεσολαβών απλά προτρέπει, τον ασφαλισμένο να ζητήσει κάλυψη από τον ασφαλιστή κάποιου ή κάποιων κινδύνων.

Σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία η ασφαλιστική σύμβαση αποδεικνύεται με έγγραφο που εκδίδεται από τον ασφαλιστή. Η κατάρτιση όμως μιας ασφαλιστικής σύμβασης, χωρίς σύνταξη εγγράφου, μπορεί να είναι ισχυρή αν αποδειχθεί ότι πράγματι έγινε. Πάντως στην πράξη τα περισσότερα συμβόλαια είναι γραπτά. Ο υποψήφιος ασφαλισμένος συμπληρώνει την αίτηση της ασφάλισης και πληρώνει το πρώτο ασφάλιστρο (ή υπόσχεται να το πληρώσει). Αυτό συνιστά την αίτηση. Ο ασφαλιστικός πράκτορας αποδέχεται την αίτηση για λογαριασμό της ασφαλιστικής εταιρίας.

Ενδεικτικά, μια αίτηση (πρόταση) ασφάλισης περιλαμβάνει τα εξής βασικά στοιχεία³:

- Τα ατομικά στοιχεία του ασφαλιζόμενου (ονοματεπώνυμο, έτος γέννησης κ.λπ.).
- Τα ατομικά στοιχεία του συμβαλλομένου, όταν ο άλλος είναι ο συμβαλλόμενος και ο άλλος ο ασφαλιζόμενος.

² Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 100 – 102.

³ Γιώργος Βλάσσης, «Πωλητής ασφαλειών ζωής», εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1997, σελίδα 29 – σελίδα 30.

- Τα ονόματα των δικαιούχων. Αν ο ασφαλισμένος δεν ορίσει δικαιούχους, σε περίπτωση θανάτου, οι δικαιούχοι ορίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του κληρικού δικαίου.
- Το πρόγραμμα ασφάλισης που έχει τελικά συμφωνηθεί μεταξύ αυτού και του ασφαλιστικού συμβούλου.
- Τον τρόπο πληρωμής των ασφαλιστρών (ετήσια ή εξαμηνιαία).
- Τον τρόπο διάθεσης του προϊόντος από τις υπεραποδόσεις των μαθηματικών αποθεμάτων.
- Τα στοιχεία των εξαρτώμενων μελών στις περιπτώσεις που τα μέλη αυτά (η σύζυγος ή τα τέκνα) περιλαμβάνονται στη ασφάλιση.
- Το ερωτηματολόγιο υγείας (Non Medical) και το ιατρικό ιστορικό του ασφαλιζομένου.
- Την υπεύθυνη δήλωση του ασφαλιζομένου, ότι δεν απέκρυψε κάτι σχετικό με την κατάσταση της υγείας του ή οτιδήποτε άλλο.

Σεβασμός των όρων

Ο σεβασμός είναι η δεύτερη προϋπόθεση για ένα ισχυρό ασφαλιστήριο. Αφορά την αξία που κάθε συμβαλλόμενο μέρος δίνει στο άλλο. Ο ασφαλισμένος δίνει το πρώτο ασφάλιστρο, αναλαμβάνει την υποχρέωση να τηρεί τους όρους του συμβολαίου και να λαμβάνει μέτρα ασφαλείας και περιορισμού των κινδύνων, ο δε ασφαλιστής αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει τυχόν αποζημίωση, στην περίπτωση επέλευσης του κινδύνου και εφόσον τηρηθούν οι όροι που προβλέπονται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο και στο νόμο.

Τα συμβαλλόμενα μέρη

Η τρίτη απαίτηση για ένα ισχυρό ασφαλιστήριο συμβόλαιο είναι τα συμβαλλόμενα μέρη να έχουν την ικανότητα από το νόμο να καταρτίσουν ισχυρή σύμβαση. Οι ενήλικες, με λίγες εξαιρέσεις (όπως οι ψυχοπαθείς, οι τοξικομανείς κ.λπ.) μπορούν να συμβάλλονται. Οι ανήλικοι συνήθως δεν μπορούν να συμβάλλονται.

Νόμιμος σκοπός

Τέλος, υπάρχει η απαίτηση το συμβόλαιο να έχει νόμιμο σκοπό. Ένα ασφαλιστήριο που ενθαρρύνει ή προωθεί κάτι παράνομο ή ανήθικο είναι αντίθετο στο δημόσιο συμφέρον και δεν ισχύει.

3.2.1 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

Σύμβαση

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο⁴ είναι σύμβαση, γιατί η νομοθεσία σε κάθε σύμβαση απαιτεί να υπάρχουν τουλάχιστον δύο συμβαλλόμενοι. Οι λεγόμενες αυτασφαλίσεις δεν είναι ασφαλίσεις, αφού δεν βασίζονται σε σύμβαση. Ο ασφαλιζόμενος, όμως, για το τμήμα του κινδύνου που κατά τη σύμβαση μένει ασφαλιστικά ακάλυπτος (Franchise), ονομάζεται αυτασφαλισμένος.

⁴ Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 1^η Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 103 – 104.

Ενοχική σύμβαση

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι ενοχική σύμβαση, γιατί ο ασφαλιζόμενος έχει ενοχική αξίωση να ζητήσει την παροχή του ασφαλιστή και ο ασφαλιστής διατηρεί και αυτός ενοχική αξίωση για την είσπραξη των ασφαλίσεων.

Αμφοτεροβαρής σύμβαση

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι αμφοτεροβαρής, γιατί ο μὲν ασφαλιζόμενος οφείλει ασφάλιστρο ή ασφαλιστική εισφορά, ο δε ασφαλιστής οφείλει πάντοτε παροχή, καθώς, όταν επέλθει ο κίνδυνος, οφείλει το ασφάλισμα, ενώ σε όλη τη διάρκεια της ασφάλισης οφείλει να καλύπτει τον κίνδυνο και για τον σκοπό αυτό δημιουργεί αποθέματα.

Σύμβαση προσχώρησης διαρκούς παροχής

Η ασφαλιστική σύμβαση, επίσης, είναι τις περισσότερες φορές σύμβαση προσχώρησης, γιατί ο ασφαλιστής έχει εκ των προτέρων διαμορφώσει τους όρους της ασφαλιστικής σύμβασης. Ακόμη, είναι σύμβαση διαρκούς παροχής, καθώς η παροχή του ασφαλιστή διαρκεί όσο η διάρκεια της ασφάλισης.

Εμπορική πράξη

Η ασφαλιστική σύμβαση είναι πράξη εμπορική για τον ασφαλιστή. Αν πρόκειται για καταναλωτική ασφάλιση, τότε είναι εμπορική πράξη μόνο για τον ασφαλιστή. Αν, όμως πρόκειται για εμπορική ή βιομηχανική ασφάλιση, είναι εμπορική για τον ασφαλισμένο. Τέλος, η επαγγελματική ασφάλιση είναι εμπορική και για τον ασφαλισμένο, αν ασκεί εμπορικό επάγγελμα (π.χ. αστική ευθύνη παραγωγού ελαττωματικών προϊόντων) ενώ δεν είναι εμπορική, αν το επάγγελμα δεν είναι εμπορικό.

3.2.2 ΤΑ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΟΥΝΤΑ ΣΤΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΡΟΣΩΠΑ ΚΑΙ Ο ΝΟΜΟΣ

Το ασφαλιστήριο συνήθως πωλείται από ένα διαμεσολαβούντα που εκπροσωπεί τον ασφαλιστή. Ο διαμεσολαβών είναι απλά κάποιος που είναι εξουσιοδοτημένος να λειτουργεί για λογαριασμό του ασφαλιστή⁵.

ΓΕΝΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗ

Υπάρχουν τρεις βασικοί κανόνες που διέπουν τις πράξεις των διαμεσολαβούτων και τις σχέσεις τους με τους ασφαλισμένους.

i) Η σχέση διαμεσολάβησης πρέπει να αποδεικνύεται

Δεν υποτίθεται ότι κάποιος εκπροσωπεί νόμιμα κάποιον άλλο. Πρέπει να υπάρχει ορατή απόδειξη αυτής της σχέσης. Ο ασφαλιστής δεν ευθύνεται νομικά για τις πράξεις του, αν δεν είχε κάνει τίποτα για να δημιουργήσει την εντύπωση ότι υπάρχει αυτή η σχέση διαμεσολάβησης. Εάν όμως του έχει δώσει επισκεπτήρια κάρτα, τιμολόγιο, αιτήσεις ασφάλισης, κ.λπ., τότε μπορεί βάσιμα να θεωρηθεί ότι λειτουργεί για λογαριασμό της εταιρίας.

⁵ Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 104 – 105.

ii) Ένας διαμεσολαβών πρέπει να έχει εξουσιοδότηση για να δεσμεύει τον ασφαλιστή.

Ο διαμεσολαβών πρέπει να είναι εξουσιοδοτημένος, για να λειτουργεί για λογαριασμό. Η εξουσιοδότηση αυτή προκύπτει από τρεις πηγές :

- Από συγκεκριμένες αρμοδιότητες : Είναι εκείνες που αναφέρονται ειδικά στο διαμεσολαβούντα και συνήθως περιλαμβάνονται στη σύμβαση μεταξύ αυτού και της εταιρίας. Η σύμβαση αυτή μπορεί να αναφέρει ρητά και συγκεκριμένες λειτουργίες που η εταιρία δεν εκχωρεί.
- Από συνεπαγόμενες αρμοδιότητες : Είναι εκείνες, όπου οι διαμεσολαβούντες έχουν αρμοδιότητες να πράττουν ότι το αναγκαίο για την εκπλήρωση των σκοπών της σύμβασης διαμεσολάβησης.
- Από προφανείς αρμοδιότητες : Τέλος, με τις προφανείς αρμοδιότητες, ο διαμεσολαβών μπορεί να δεσμεύσει την εταιρία. Εάν ένας διαμεσολαβών λειτουργεί με προφανείς αρμοδιότητες για ορισμένα θέματα, έτσι που να φαίνεται ότι έχει εξουσιοδοτηθεί, ο ασφαλιστής μπορεί να δεσμευθεί από τις πράξεις του.

iii) Ο ασφαλιστής είναι υπεύθυνος για τις πράξεις των διαμεσολαβούντων :

Ο ασφαλιστής είναι υπεύθυνος για τις πράξεις των διαμεσολαβούντων, όταν αυτοί λειτουργούν στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους. Αυτή η ευθύνη περιλαμβάνει επίσης τις παραλήψεις και τις εσφαλμένες δηλώσεις. Επίσης, οτιδήποτε είναι σε γνώση του πράκτορα θεωρείται ότι είναι σε γνώση του ασφαλιστή.

Η πρακτική σημασία αυτής της έννοιας είναι ότι ο ασφαλιστής μπορεί να κληθεί εκ του νόμου να πληρώσει μια ζημιά, που κανονικά δε θα πλήρωνε, εφόσον ο διαμεσολαβών ενεργεί μέσα στα όρια των αρμοδιοτήτων του.

Η παραίτηση (waiver) ορίζεται ως η οικιοθελής εγκατάλειψη γνωστού δικαιώματος. Αν ο ασφαλιστής οικιοθελώς παραιτηθεί από ένα συμβατικό του δικαίωμα, δεν μπορεί αργότερα να αρνηθεί την αποζημίωση, επικαλούμενος παραβίαση των δικαιωμάτων του.

3.2.3 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΡΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΟΥ

Τα ασφαλιστήρια είναι σύνθετα νομικά κείμενα, που βασικά αποτελούνται από τα εξής μέρη⁶ :

1) Δηλώσεις

Το τμήμα των δηλώσεων είναι το πρώτο μέρος του ασφαλιστηρίου. Από τις δηλώσεις προκύπτουν οι πληροφορίες για την ζωή ή την περιουσία του ασφαλισμένου και χρησιμοποιούνται για το *underwriting* ή την τιμολόγηση των κινδύνων. Οι δηλώσεις είναι ή στην πρώτη σελίδα του ασφαλιστηρίου ή σε ξεχωριστό έντυπο. Σε μερικά συμβόλαια είναι μέρος της γραπτής αίτησης ασφάλισης που επισυνάπτεται το ασφαλιστήριο.

2) Συμφωνία ασφάλισης

Η συμφωνία της ασφάλισης συνοψίζει τις κυρίες υποχρεώσεις του ασφαλιστή. Η εταιρία αναλαμβάνει να κάνει συγκεκριμένα πράγματα όπως να πληρώνει αποζημιώσεις, να παρέχει συγκεκριμένες υπηρεσίες, να υπερασπίζει τον ασφαλισμένο στο δικαστήριο κ.λπ. Οι υποσχέσεις του ασφαλιστή και οι

⁶ Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 112 – 116.

προϋποθέσεις υπό τις οποίες πληρώνονται οι αποζημιώσεις περιγράφονται στη συμφωνία της ασφάλισης.

Υπάρχουν δύο βασικοί τύποι :

α) Κάλυψη συγκεκριμένων κινδύνων : όπου καλύπτονται μόνο οι κίνδυνοι που σαφώς κατονομάζονται. Για παράδειγμα στο ασφαλιστήριο κατοικιών καλύπτονται ζημιές από πυρκαγιά ή κεραυνό (επειδή αυτοί οι κίνδυνοι κατονομάζονται στο συμβόλαιο), αλλά όχι από πλημμύρα (αφού δεν κατονομάζονται).

β) Κάλυψη παντός κινδύνου : όπου καλύπτονται όλες οι ζημιές πλην συγκεκριμένα όσων εξαιρούνται. Για παράδειγμα με το ασφαλιστήριο ζημιών ενός αυτοκινήτου καλύπτονται όλες οι φυσικές ζημιές στο αυτοκίνητο έτσι αν κάποιος ξύσει την μπογιά του αυτοκινήτου, η ζημιά καλύπτεται αφού δεν εξαιρείται.

3) Εξαιρέσεις :

Υπάρχουν τρεις βασικοί τύποι εξαιρέσεων :

α) Εξαιρούμενοι κίνδυνοι : το συμβόλαιο μπορεί να εξαιρεί συγκεκριμένους κινδύνους. Για παράδειγμα στο σύνηθες συμβόλαιο κατοικιών εξαιρούνται οι κίνδυνοι πλημμύρας σεισμού κ.λπ..

β) Εξαιρούμενες αποζημιώσεις : Όπου και σε αυτή την περίπτωση συγκεκριμένοι τύποι αποζημιώσεων μπορεί να εξαιρούνται. Για παράδειγμα, στο σύνηθες πυρασφαλιστήριο εξαιρούνται οι έμμεσες ή συνεπαγόμενες αποζημιώσεις, όπως η απώλεια κερδών ή ενοικίων κ.λπ.

γ) Εξαιρούμενη περιουσία : Τέλος, το συμβόλαιο μπορεί επίσης να εξαιρεί ή να βάζει περιορισμούς στην κάλυψη συγκεκριμένης περιουσίας. Για παράδειγμα το σύνηθες πυρασφαλιστήριο εξαιρεί χρήματα, τίτλους κ.λπ.

4) Όροι

Η τήρηση των όρων του ασφαλιστηρίου συμβολαίου είναι προϋπόθεση για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ασφαλιστή. Κατά συνέπεια οι όροι αυτοί (γενικοί και ειδικοί) επιβάλλουν υποχρεώσεις στον ασφαλισμένο αν θέλει να αποζημιωθεί. Σχετικά παραδείγματα αποτελούν η απαίτηση να προστατεύεται από τον ασφαλιζόμενο η περιουσία μετά τη ζημιά για να μην επιδεινωθεί ο κίνδυνος ή η συνεργασία με τον ασφαλιστή σε περίπτωση άσκησης αγωγής εναντίον του. Για παράδειγμα, στις ασφαλίσσεις περιουσίας και ευθύνης, ορισμένες διατάξεις αναφέρονται στην ακύρωση, την υποκατάσταση, στις απαιτήσεις σε περίπτωση ζημιάς, στην εκχώρηση του ασφαλιστηρίου κ.λπ.

5) Διάφορες διατάξεις

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν ορισμένες διατάξεις κοινές για όλα, που αφορούν τη σχέση μεταξύ ασφαλιστού και ασφαλισμένου καθώς και τη σχέση και την ευθύνη του ασφαλιστή προς τρίτους.

3.2.4 ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια περιέχουν πάντα έναν ορισμό του ασφαλισμένου. Το συμβόλαιο πρέπει να αναγράφει το πρόσωπο ή τα πρόσωπα

τα οποία καλύπτονται από συγκεκριμένους κινδύνους. Υπάρχουν πολλές δυνατότητες σχετικά με τα ασφαλισμένα πρόσωπα⁷.

- 1) Το συμβόλαιο είναι δυνατό να ασφαλίζει ένα μόνο πρόσωπο.
- 2) Το ασφαλιστήριο μπορεί να περιέχει ένα επίσημο ορισμό του κατονομαζόμενου ασφαλισμένου. Ο ασφαλισμένος είναι το πρόσωπο ή τα πρόσωπα που κατονομάζονται στο τμήμα των δηλώσεων, σε αντίθεση με κάποιον που μπορεί να έχει συμφέρον στο ασφαλιστήριο, αλλά δεν κατονομάζεται ως ασφαλισμένος.
- 3) Το ασφαλιστήριο μπορεί επίσης να καλύπτει και άλλους ασφαλισμένους, που δεν κατονομάζονται ειδικά. Για παράδειγμα, το ασφαλιστήριο αυτοκινήτου καλύπτει (κατονομασμένα) το σύζυγο και τη σύζυγο αλλά και τους συγγενείς ή άλλα πρόσωπα που χρησιμοποιούν το αυτοκίνητο με την άδεια του κυρίως ασφαλισμένου.

3.2.5 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΠΡΑΞΕΙΣ

Τα ασφαλιστήρια συμβόλαια συχνά περιέχουν πρόσθετες πράξεις. Μια πρόσθετη πράξη είναι μια γραπτή διάταξη που προσθέτει, αφαιρεί, ή τροποποιεί τις διατάξεις του αρχικού συμβολαίου. Για παράδειγμα το σύνηθες πυρασφαλιστήριο μπορεί με πρόσθετη πράξη να επεκταθεί, για να καλύψει πρόσθετους κινδύνους. Οι όροι μιας πρόσθετης πράξης υπερισχύουν των όρων του συμβολαίου, αν υπάρχει αντίθεση, αλλά αν αντιτίθεται στο νόμο, υπερισχύει ο νόμος.

3.2.6 ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Η απαλλαγή είναι ένας άλλος συνήθης όρος του ασφαλιστηρίου, που απαιτεί από τον ασφαλιζόμενο να καταβάλλει μέρος της ζημιάς, πριν ο ασφαλιστής προβεί σε οποιαδήποτε πληρωμή, βάσει του ασφαλιστηρίου. Απαλλαγές συναντώνται στις ασφαλίσσεις αυτοκινήτων, υγείας, περιουσίας.

Σκοποί της απαλλαγής είναι :

- Να εξαλείψει τις μικροζημιές που έχουν ακριβή διαχείριση.
- Να μειώσει τα ασφάλιστρα. Αφού οι μικροζημιές εξαφανίζονται, μεγαλύτερο μέρος του ασφαλίστρου χρησιμοποιείται για τις μεγάλες και σοβαρές ζημιές.
- Να μειώσει τον ηθικό κίνδυνο και την αμέλεια. Ορισμένοι ανέντιμοι ασφαλισμένοι, μπορεί να προκαλέσουν επίτηδες ζημιά, για να επωφεληθούν, η ύπαρξη απαλλαγής μειώνει τον ηθικό κίνδυνο. Ακόμη οι απαλλαγές ενθαρρύνουν τους ανθρώπους να είναι πιο προσεκτικοί στην προστασία της περιουσίας τους. Έτσι με αυτόν τον τρόπο ενθαρρύνεται η πρόληψη ζημιών.

Οι κυριότεροι τύποι απαλλαγών οι οποίοι συναντώνται στην ασφάλιση αυτοκινήτων, περιουσίας, υγείας είναι :

1. Η ευθεία απαλλαγή, όπου ο ασφαλισμένος πληρώνει μέχρι ένα συγκεκριμένο ποσό πριν αναμιχθεί ο ασφαλιστής.
2. Η σωρευτική απαλλαγή, η οποία χρησιμοποιείται στα συμβόλαια περιουσίας όπου οι καλυπτόμενες ζημιές στη διάρκεια του χρόνου

⁷ Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 118.

- προστίθενται μέχρι να φθάσουν σ' ένα συγκεκριμένο επίπεδο. Εάν το σύνολο των ζημιών είναι κάτω από τη σωρευτική απαλλαγή, ο ασφαλιστής δεν πληρώνει τίποτα. Αν όμως το σύνολο των ζημιών υπερβεί τη σωρευτική απαλλαγή, τότε όλες οι επόμενες ζημιές πληρώνονται εξ' ολοκλήρου.
3. Η Franchise απαλλαγή, η οποία συνήθως συναντιέται στις θαλάσσιες ασφαλίσσεις. Ο ασφαλιστής στην περίπτωση αυτή δεν έχει καμία ευθύνη, αν η ζημιά είναι κάτω από ένα ποσό, αλλά μόλις το υπερβεί η ζημιά αποζημιώνεται εξολοκλήρου.
 4. Η περίοδος αναμονής. Τέλος η περίοδος αυτή είναι μια άλλη μορφή απαλλαγής κατά την οποία δεν καταβάλλονται ασφαλιστικές παροχές στην αρχή μιας ζημιάς.

3.2.7 ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΣ ΟΡΟΣ

Ο αναλογικός όρος παρουσιάζεται συχνά στις ασφαλίσσεις περιουσίας αλλά και υγείας και καλείται και όρος «ποσοστιαίας συμμετοχής»⁸.

Σ' ένα ασφαλιστήριο περιουσίας, ο αναλογικός όρος απαιτεί ο ασφαλισμένος να έχει ασφαλισμένη την περιουσία του για ένα συγκεκριμένο ποσοστό της τρέχουσας αξίας της, τη στιγμή της ζημιάς. Αν ο ασφαλισμένος δεν εκπληρώσει την απαίτηση αυτή τη στιγμή της ζημιάς, πρέπει να συμμετάσχει στη ζημιά σαν συνασφαλιστής. Αν ο ασφαλισμένος θέλει να πληρωθεί στο σύνολο μία μερική ζημιά, πρέπει να πληρούται η προϋπόθεση του αναλογικού όρου.

Βασικός σκοπός του αναλογικού όρου είναι να επιτευχθεί ισότητα στην τιμολόγηση. Οι περισσότερες ζημιές περιουσίας είναι μερικές και οι λιγότερες ολικές.

Ο όρος ποσοστιαίας συμμετοχής είναι μια απλή μορφή εφαρμογής του αναλογικού όρου, που συναντάται στις ασφαλίσσεις υγείας. Πολλά νοσοκομειακά προγράμματα έχουν όρο ποσοστιαίας συμμετοχής, που επιβάλλει ο ασφαλισμένος να συμμετέχει στα έξοδα, τα πέραν της ενδεχόμενης απαλλαγής. Συνήθως το ποσοστό αυτό κυμαίνεται στο 20 %.

Σκοπός του όρου της ποσοστιαίας συμμετοχής είναι :

- i) Να μειώσει τα ασφάλιστρα. Αφού ο ασφαλισμένος πληρώνει ένα μέρος του κόστους, τα ασφάλιστρα μειώνονται.
- ii) Να παρεμποδίσει την κατάχρηση των παροχών του ασφαλιστηρίου.

3.3 ΠΡΑΞΕΙΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΩΝ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ

Όταν ο ασφαλιζόμενος αφού καταβάλλει ορισμένα περιοδικά ασφάλιστρα αδυνατεί ή δεν θέλει να συνεχίσει την ασφάλισή του, μπορεί, σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία να ζητήσει την ακύρωσή της ασφάλισης και την εκκαθάριση της πίστωσής του προς την ασφαλιστική εταιρία. Επίσης, μπορεί να ζητήσει να απαλλαγεί από την καταβολή του ασφάλιστρου, χωρίς να διακοπεί η μορφή της ασφάλισης ή να μεταβληθεί ο χρόνος της.

⁸ Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην ιδιωτική ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Δ, Αθήνα 2003, σελίδα 119 – 120.

Η ασφαλιστική νομοθεσία δίνει το δικαίωμα στον ασφαλιζόμενο να ζητήσει τη λύση της σύμβασης πριν από τη λήξη της και πριν εμφανιστεί ο ασφαλιζόμενος κίνδυνος⁹.

Οι κυριότερες πράξεις των ασφαλιστηρίων συμβολαίων είναι η περιστολή (ή αναγωγή), η εξαγορά και η μετατροπή.

- Περιστολή ή αναγωγή συμβολαίου

Τρία χρόνια μετά την υπογραφή της σύμβασης ο ασφαλισμένος μπορεί να ζητήσει την περιστολή του συμβολαίου, δηλαδή την απαλλαγή του από την υποχρέωση καταβολής του ασφαλιστρού, χωρίς όμως να ζητήσει την επιστροφή ορισμένου ανάλογου προς το σχηματισθέν αποθεματικό, ούτε επιθυμεί να διακοπεί ή να μεταβληθεί η μορφή ή η λήξη της ασφάλισης.

Μπορεί όμως να ζητήσει την υπογραφή νέας σύμβασης, που θα έχει τα ίδια χαρακτηριστικά με την προηγούμενη.

Με την αναγωγή (περιστολή) το αρχικό ασφαλισμένο κεφάλαιο το αντικαθιστούμε με άλλο μειωμένο κεφάλαιο, το οποίο ονομάζεται *ελεύθερο*.

- Εξαγορά συμβολαίου

Στην περίπτωση εξαγοράς συμβολαίου ο ασφαλισμένος ζητά να του επιστραφεί μέρος ή το σύνολο των καταβληθέντων ασφαλιστρών και να ακυρωθεί η ασφάλιση. Δηλαδή στην περίπτωση αυτή, η σύμβαση ασφαλείας εξαγοράζεται από τον ασφαλιστή. Η πράξη αυτή καλείται *πράξη εξαγοράς*.

- Μετατροπή συμβολαίου

Ο ασφαλισμένος κατά τη διάρκεια της ασφάλισής του μπορεί να ζητήσει την τροποποίηση του συμβολαίου, το οποίο θα διαφέρει από το αρχικό στη μορφή, στη διάρκεια, στο ασφαλισμένο κεφάλαιο ή στον τρόπο πληρωμής του ασφαλιστρού. Η πράξη αυτή καλείται *πράξη μετατροπής*.

Η μετατροπή δεν θεωρείται διακοπή σύμβασης και σύναψη νέας, γιατί δεν καταβάλλεται κανένα ποσό στον ασφαλισμένο και δεν υπάρχουν έξοδα κτήσεως.

⁹ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 208 – σελίδα 210.

4^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

4.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

4.1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Η κοινωνική ασφάλιση¹ ασκείται από την κοινωνική πρόνοια, στηρίζεται στην κοινωνική πολιτική και αποβλέπει στην προστασία των εργαζομένων καθώς και των μελών των οικογενειών τους, όταν δεν είναι αυτοί σε θέση να αντιμετωπίσουν μόνοι τους τις αναγκαίες οικονομικές επιβαρύνσεις της ζωής, ιδιαίτερα μάλιστα όταν καταστούν ανίκανοι προς εργασία, λόγω ασθένειας, ατυχήματος, αναπηρίας ή λόγω γήρατος.

Το σύστημα της κλασικής κοινωνικής ασφάλισης έχει σαν σκοπό την προστασία των ασφαλισμένων (εργαζομένων) από διάφορους κινδύνους, με έσοδα που προέρχονται κυρίως από εισφορές των ιδίων των εργαζομένων, των εργοδοτών και σε μικρότερο βαθμό από κρατική βοήθεια.

Τα κλασικά συστήματα κοινωνικής ασφάλισης βασίζονται σε δύο μορφές.

Η μία μορφή στηρίζεται στο γεγονός ότι, οι ασφαλιζόμενοι καλύπτουν τις δαπάνες του ασφαλιστικού οργανισμού κοινωνικής προστασίας με την καταβολή εκ μέρους τους ασφαλιστικής εισφοράς και στηρίζονται στις εισφορές αυτές για να καλύψουν τις ανάγκες του μέλλοντος.

Η άλλη μορφή ασφαλιστικής κάλυψης παρέχεται από ασφαλιστικούς φορείς που έχουν ένα βαθμό αυτοτέλειας και έχουν συνήθως, την μορφή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου υπό κρατική εποπτεία. Η ασφαλιστική κάλυψη στην περίπτωση αυτή γίνεται από έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού και από εισφορές των εργαζομένων και εργοδοτών. Το σύστημα αυτό εξασφαλίζει παροχές και οικονομικές ανάγκες σε όλο τον εργαζόμενο πληθυσμό. Οι ασφαλισμένοι στα ιδρύματα κοινωνικών ασφαλίσεων, διακρίνονται σε δύο κατηγορίες :

- 1) Σε άμεσους ασφαλισμένους : Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα άτομα που έχουν δικαίωμα ασφαλιστικής προστασίας, λόγω της εργασίας που οι ίδιοι προσφέρουν.
- 2) Σε έμμεσους ασφαλισμένους : Στην κατηγορία αυτή ανήκουν τα άτομα που έχουν δικαίωμα ασφαλιστικής προστασίας εφόσον έχουν κάποιο βαθμό συγγενικής σχέσεως με τους άμεσως ασφαλισμένους, δηλαδή με τα μέλη της οικογένειάς τους (σύζυγοι, παιδιά, γονείς, κ.λπ.).

Η ασφάλιση αυτή για να είναι αποτελεσματική πρέπει να έχει χαρακτήρα υποχρεωτικό και να είναι οργανωμένη κοινωνικά. Βασικό χαρακτηριστικό της ασφάλισης αυτής είναι ο εξαναγκασμός προς ασφάλιση του εργατικού βίου.

¹ Πέτρος Κιόχος, «Κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις Δ. Κασίμη, Πειραιάς 1993, σελίδα 17 – σελίδα 23.

Τέλος στην κοινωνική ασφάλιση λειτουργεί αναγκαστικά το σύστημα των ισόποσων εισφορών και παροχών και παρατηρείται στους δημόσιους οργανισμούς και στις κρατικές υπηρεσίες.

4.1.2 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Στην εξέλιξη των κοινωνικών ασφαλίσεων μπορούμε να διακρίνουμε τρεις σημαντικές περιόδους :

1) Η πρώτη φάση (περίοδος πρωτοπορίας)

Η πρώτη αυτή φάση ξεκινά από την περίοδο πριν από τον Α' παγκόσμιο πόλεμο. Στη φάση αυτή, το κράτος περιορίστηκε στο να διευκολύνει την ίδρυση ταμείων αμοιβαίας βοήθειας μεταξύ των εργαζομένων, οι οποίοι, έτσι ασφαλίζονται από αυτό κατά των κινδύνων της εργασίας τους.

Έτσι, στην Ιταλία ιδρύθηκε με νόμο η «προαιρετική» ασφάλιση για συντάξεις.

Η διευκόλυνση την οποία έκανε το κράτος προς τους εργαζομένους ήταν ότι είχε αναλάβει το δημόσιο τη διαχείριση ενός δημοσίου μη κερδοσκοπικού ιδρύματος.

Αυτά τα πρώτα στοιχειώδη και προαιρετικά σχήματα αποτέλεσαν τη βάση για τη δημιουργία των σύγχρονων κοινωνικών ασφαλίσεων.

2) Η δεύτερη φάση

Σ' αυτή τη φάση, στην Αγγλία και στη Γερμανία εμφανίζονται τα πρώτα πραγματικά σχήματα κοινωνικής ασφαλίσεως δηλαδή σχήματα υποχρεωτικά τα οποία διαχειρίζοντα δημόσιοι οργανισμοί και κάλυπταν βασικούς κινδύνους, όπως ατυχήματα, συντάξεις, ασθένειες κ.λπ.

Η φάση αυτή συμπίπτει με το μεσοπόλεμο, όπου και έχουμε την ίδρυση των κοινωνικών ασφαλίσεων με την πραγματική έννοια, βέβαια κάτω από ιδιαίτερα μέτρα και ρυθμίσεις.

Στην Ιταλία, ιδρύονται διάφορες μορφές κοινωνικών ασφαλίσεων, όπως ασφαλίσεις συντάξεων, ασφάλιση κατά της ανεργίας, ασφάλιση κατά των ασθενειών, και η διαχείριση οικογενειακών επιδομάτων κ.λπ..

Όλες αυτές οι ασφαλίσεις, που στο σύνολό τους συνιστούν την «Κοινωνική πρόνοια» αργότερα, με την πάροδο του χρόνου, εξελίχθηκαν σε οικονομικές οντότητες, γιατί από τις αρχικές περιθωριακές δραστηριότητές τους μετατράπηκαν σε δραστηριότητες βασικές έτσι, ώστε σήμερα, για να επιτελούν το έργο τους ένα μεγάλο ποσοστό του κρατικού προϋπολογισμού να διατίθεται στις κοινωνικές ασφαλίσεις.

Στη Γερμανία η φάση αυτή είχε αρχίσει νωρίτερα με τους νόμους του Βίσμαρκ όπως επίσης και στην Αγγλία με τους νόμους για τους απορους.

3) Η τρίτη φάση

Αυτή η φάση η οποία εμφανίζεται μετά το Β' παγκόσμιο πόλεμο σε πολλές χώρες, οδηγεί στην μετάβαση από τις κοινωνικές ασφαλίσεις στην «κοινωνική ασφάλεια».

Η έννοια της κοινωνικής ασφάλειας, έλκει τη βασική της διατύπωση από την Έκθεση *Beveridge*, δηλαδή την έκθεση από την οποία ο Άγγλος οικονομολόγος με μία ομάδα ειδικών συνέταξε κατά τη διαταγή της αγγλικής κυβέρνησης κατά τη διάρκεια του Β' παγκοσμίου πολέμου, με σκοπό να καθορίσει τις κατευθύνσεις των κοινωνικών ασφαλίσεων στην Αγγλία, οι οποίες θα πρέπει να εφαρμοστούν μετά την λήξη του πολέμου.

Στη μελέτη αυτή ο Beveridge, υποστηρίζει ότι η κοινωνική ασφάλιση δεν πρέπει να θεωρηθεί ως παρεπόμενο της συμβάσεως εργασίας, αλλά σαν μια δημόσια υπηρεσία την οποία η κοινωνική ομάδα αποδίδει στον εαυτό της.

Διατύπωσε, επίσης, ότι οι κοινωνικές ασφαλίσεις πρέπει να είναι μια αρκετά μεγάλη κρατική υπηρεσία, που θα λειτουργεί προς όφελος των πολιτών προσφέροντας έτσι την κοινωνική ασφάλιση.

Στις Η.Π.Α., το 1935, η κοινωνική ασφάλιση εξασφάλιζε πρώτα μηνιαίο επίδομα συνταξιοδότησεως για τους ασφαλισμένους εργάτες ηλικίας μεγαλύτερης των 65 ετών. Η σύνταξη αυτή ήταν συνάρτηση του εργατικού μισθού και αυτοί που αποσύρονταν πριν ασφαλιστούν εντελώς, ελάμβαναν ένα χρηματικό εφάπαξ ποσό σαν πληρωμή του μεριδίου των συνεισφορών τους. Ενώ το 1939, εξασφαλίστηκαν οικογενειακά επιδόματα για τη σύζυγο του εργαζομένου ηλικίας άνω των 65 και για τα παιδιά κάτω των 18.

Στη χώρα μας το πρώτο νομοθέτημα συστάσεως φορέως κοινωνικής ασφαλίσεως ήταν το διάταγμα της 15/12/1836 με το οποίο συστάθηκε το Ναυτικό Απομαχικό Ταμείο (Ν.Α.Τ.) και το οποίο λειτούργησε το 1861.

Μετά την ίδρυσή του Ν.Α.Τ. δημοσιεύτηκε ο νόμος «περί συντάξεων του στρατού ξηράς» με τον οποίο προβλεπόταν η συνταξιοδότηση των στρατιωτικών υπαλλήλων και αργότερα ακολούθησαν διάφορα νομοθετήματα για παροχή συντάξεως στους δημόσιους υπαλλήλους.

Το σημαντικότερο, όμως, βήμα στην κοινωνική ασφάλιση της χώρας μας ήταν το νομοσχέδιο για την κοινωνική ασφάλιση, όπου με τον νόμο 6298/10/10/1934 ιδρύθηκε το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.), όπου η λειτουργία του σαν ασφαλιστικού οργανισμού άρχισε το 1937. Ο νόμος αυτός κάλυψε την κοινωνική ασφάλιση των, μισθωτών, που δεν υπάγονταν σε άλλα ταμεία από την ημέρα ενάρξεως μέχρι το 1951.

Σήμερα το Ι.Κ.Α. καλύπτει περίπου το 46 % του πληθυσμού και αποτελεί το μεγαλύτερο ασφαλιστικό οργανισμό στη χώρα μας.

Σταθμό επίσης, αποτέλεσε η δημοσίευση του Ν.4169 του 1961 περί «Οργανισμού Γεωργικών Ασφαλίσεων», όπου καλύφθηκε όλος ο αγροτικός πληθυσμός της χώρας μας.

Στη συνέχεια ιδρύεται ο Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.). Ο οργανισμός αυτός λειτουργεί σαν νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου και υπάγεται στην εποπτεία του Υπουργείου Εργασίας.

Στους σκοπούς λειτουργίας του Ο.Α.Ε.Δ. περιλαμβάνονται :

- 1) Ο επαγγελματικός προσανατολισμός του εργατικού δυναμικού.
- 2) Η τεχνική μαθητεία των νέων.
- 3) Η επιδότηση ορισμένων κατηγοριών στρατεύσεως.
- 4) Η καταβολή των επιδομάτων στρατεύσεως.
- 5) Η παροχή οικογενειακών επιδομάτων στους μισθωτούς που έχουν παιδιά, μέσω του ειδικού λογαριασμού του Δ.Λ.Ο.Ε.Μ. (Διανεμητικός Λογαριασμός Οικογενειακών Επιδομάτων Στρατευμένων Μισθωτών).
- 6) Η επιδότηση επιχειρήσεων που λειτουργούν εποχιακά.

Τέλος, παράλληλα, με τη δημιουργία φορέων κύριας ασφαλίσεως αρχίζουν να ιδρύονται και οργανισμοί επικουρικής ασφαλίσεως, με σκοπό τη χορήγηση πρόσθετων παροχών με περιοδικό ή εφάπαξ χαρακτήρα.

4.1.3 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Οι κοινωνικές ασφαλίσεις διακρίνονται σε δύο ομάδες² :

- α) Οι κοινωνικές ασφαλίσεις που δίνουν παροχές μακράς διάρκειας (συντάξεις, ράντες, κ.λπ.).
- β) Κοινωνικές ασφαλίσεις που δίνουν παροχές μικρής διάρκειας (βοηθήματα κηδείας, ανεργίας, ασθενείας).

Όταν μιλάμε για ασφαλίσεις μικρής διάρκειας, εννοούμε εκείνες στις οποίες η παροχή δίνεται εφάπαξ όπως για παράδειγμα το επίδομα κηδείας ή εκείνες όπου η παροχή δεν μπορεί να καταβάλλεται πέρα από ορισμένο διάστημα, όπως το επίδομα ανεργίας. Αντίθετα μακράς διάρκειας μπορούμε να θεωρήσουμε τη σύνταξη.

Αναλυτικότερα, οι παροχές μακράς διάρκειας είναι :

- 1) Γήρατος : συμπλήρωση ορισμένης ηλικίας και ύπαρξη προσόντων που απαιτούνται για τη σύνταξη.
- 2) Θάνατος : το δικαίωμα συντάξεως, κάτω από ορισμένες περιπτώσεις μεταβιβάζεται στους επιζώντες.
- 3) Αναπηρία : επαγγελματική και έξω-επαγγελματική.
Ενώ οι παροχές μικρής διάρκειας είναι :
 - 1) Προσωρινή ανικανότητα.
 - 2) Ανεργία : το άτομο, επειδή δεν μπορεί να εργαστεί ανεξάρτητα από τη θέλησή του, λαμβάνει επίδομα που αντικαθιστά το μισθό.
 - 3) Υγειονομική περίθαλψη : καλύπτει ένα μέρος των εξόδων για την παροχή περίθαλψης στον ασφαλιζόμενο ή στους οικείους του, όπως έξοδα λόγω ασθενείας, μητρότητας, εργατικών ατυχημάτων, κ.λπ. .

4.1.4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Οι βασικές αρχές, στις οποίες στηρίζεται η κοινωνική ασφάλιση είναι³ :

- η υποχρέωση προς ασφάλιση
- η καθολικότητα
- το σύστημα εισφορών
- η ενότητα της ασφαλίσεως

Ο εργαζόμενος , όχι μόνο για τον εαυτό του αλλά και για το κοινωνικό σύνολο, πρέπει να φροντίζει το μέλλον του, πρέπει να ασφαλιστεί τόσο για το δικό του συμφέρον, όσο και για το συμφέρον όλου του κοινωνικού συνόλου. Η υποχρέωση της συμμετοχής των ασφαλισμένων στα βάρη της κοινωνικής ασφαλίσεως τους δίνει το δικαίωμα για απαίτηση παροχών σε περίπτωση πραγματοποιήσεως του ασφαλιστικού κινδύνου. Οι εργαζόμενοι μέχρι να θεσπιστεί ο θεσμός της κοινωνικής ασφαλίσεως, ήταν υποχρεωμένοι να αντιμετωπίζουν μόνοι τους κάθε κίνδυνο, ενώ τώρα με την καταβολή ενός ποσοστού από την αμοιβή τους, το βάρος της αντιμετώπισεως του κινδύνου αναλαμβάνει η κοινωνική ασφάλιση.

Εκτός, όμως από τους εργαζομένους, συμμετέχουν και στα βάρη και οι εργοδότες. Η εισφορά του εργοδότη, η οποία επιβαρύνει το κοινωνικό σύνολο,

² Πέτρος Κιόχος, «Κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις Δ. Κασίμη, Πειραιάς 1993, σελίδα 24 – σελίδα 25.

³ Πέτρος Κιόχος, «Κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις Δ. Κασίμη, Πειραιάς 1993, σελίδα 27 – σελίδα 28.

αφού προστίθεται στα έξοδα παραγωγής των αγαθών, προσφέρεται γιατί οι περισσότεροι κίνδυνοι πραγματοποιούνται κατά την εκτέλεση της εργασίας.

Τέλος η συμμετοχή του κράτους στα βάρη της κοινωνικής ασφάλισης είναι αναγκαία, γιατί το κράτος έχει υποχρέωση να εξασφαλίζει το ελάχιστο όριο συντηρήσεως των πολιτών, να ενδιαφέρεται για τη δημόσια υγεία και να συντελεί στην εξύψωση των όρων της κοινωνικής ζωής.

4.1.5 ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Τα είδη της κοινωνικής ασφάλισης είναι⁴ :

i) Υποχρεωτική

Ο ασφαλισμένος ανήκει στη κοινωνική ασφάλιση, εφόσον υπάρχουν ορισμένες προϋποθέσεις, άσχετα από την επιθυμία του. Η ασφάλιση αποτελεί δικαίωμα και υποχρέωση που απορρέει από το νόμο για τον ασφαλιζόμενο και τον ασφαλιστικό φορέα.

Για να υπάρχει η έννοια της ασφάλισης, πρέπει να υπάρχει πάντοτε κάποια σχέση εργασίας. Δεν απαιτείται από το νόμο σαν προϋπόθεση για την ασφάλιση να υπάρχουν στους εργαζομένους ορισμένες προσωπικές ιδιότητες, όπως είναι το φύλο, η ηλικία, η υγεία κ.λπ.. Το αν η πρόσληψη είναι νόμιμη ή παράνομη, η σύμβαση της εργασίας είναι έγκυρη ή άκυρη δεν αποτελούν εμπόδιο για την υπαγωγή των μισθωτών στην ασφάλιση, αρκεί να υπάρχει πραγματική απασχόληση σε εξαρτημένη εργασία και να συντρέχουν και οι υπόλοιπες προϋποθέσεις του νόμου. Πρέπει, όμως, η εργασία να είναι επιτρεπτή από τους νόμους και τα χρηστά ήθη της κοινωνίας και να γίνεται με τη θέληση του προσώπου που την ασκεί.

ii) Προαιρετική Ασφάλιση

Η προαιρετική ασφάλιση οφείλεται αποκλειστικά στη θέληση του ενδιαφερόμενου. Αυτός που επιθυμεί να υπαχθεί προαιρετικά στην ασφάλιση, πρέπει να δηλώσει στον ασφαλιστικό οργανισμό με αίτηση.

Στην προαιρετική ασφάλιση, ο ασφαλισμένος υποχρεούται να καταβάλλει ολόκληρο το ποσό της εισφοράς, η οποία, αν είναι μισθωτός, περιλαμβάνει όχι μόνο το ποσό που βαρύνει αυτόν αλλά και το ποσό που βαρύνει τον εργοδότη του. Το ποσό της εισφοράς ορίζεται από τον κάθε ασφαλιστικό οργανισμό και έχει σχέση με την ασφαλιστική κλάση στην οποία ανήκει κατά τον τελευταίο χρόνο της υποχρεωτικής του ασφάλισης.

iii) Επικουρική Ασφάλιση

Επικουρική ονομάζεται η ασφάλιση που παρέχεται από φορέα ή κλάδο, που έχει συσταθεί ειδικά για να καλύψει, σε ορισμένες κατηγορίες ασφαλισμένων, πρόσθετες, περιοδικές ή εφάπαξ παροχές, εκτός από αυτές που χορηγούνται από τον φορέα κύριας ασφάλισης στον οποίο ανήκουν.

Από τους φορείς επικουρικής ασφάλισης, που εσποπτεύονται από το Υπουργείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, παλαιότερο θεωρείται το Ταμείο Επικουρικής Ασφάλισης και Πρόνοιας Προσωπικών Εμπορικών, Βιοτεχνικών, Βιομηχανικών και Επαγγελματικών Επιμελητηρίων, που ιδρύθηκε το 1925.

Από τότε δημιουργήθηκαν και άλλοι φορείς, οι οποίοι σήμερα ανέρχονται σε 57 και ο αριθμός των κλάδων επικουρικής ασφάλισης ανέρχεται σε 11.

⁴ Πέτρος Κιόχος, «Κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις Δ. Κασίμη, Πειραιάς 1993, σελίδα 28 – σελίδα 29.

4.2 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗΝ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ

4.2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Κύριο γνώρισμα της ιδιωτικής ασφάλισης⁵ είναι ότι στηρίζεται κυρίως σε ελεύθερες συμβάσεις, εκτός από μερικές εξαιρέσεις που υπάρχει και εκεί εξαναγκασμός για ασφάλιση (π.χ. ασφάλεια αυτοκινήτων).

Η ιδιωτική ασφάλιση αποτελεί πρόνοια κάθε ασφαλισμένου, ασκείται κυρίως από οργανωμένες και εξειδικευμένες ιδιωτικές ή δημόσιες επιχειρήσεις και ρυθμίζεται νομικά κυρίως από τον Εμπορικό Νόμο.

Η ιδιωτική ασφάλιση είναι μια ελεύθερη σύμβαση που υποχρεώνει την ασφαλιστική επιχείρηση να αποκαταστήσει κάποια ζημιά του ασφαλισμένου που είναι πιθανό να του συμβεί κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις. Για την εξασφάλιση αυτή ο ασφαλισμένος πληρώνει περιοδικά ή εφάπαξ ένα ποσό χρημάτων που λέγεται *ασφάλιστρο*.

Τα κυριότερα ασφαλιστικά προγράμματα των ιδιωτικών ασφαλιστικών εταιριών είναι : η ασφάλεια ζωής, ατυχημάτων και ασθένειας, νοσοκομειακή περίθαλψη, ομαδική ασφάλιση, ασφάλεια πυρός, ασφάλεια αυτοκινήτων, ασφάλεια κλοπής, ασφάλεια αστικής ευθύνης κ.λπ..

Οι ιδιωτικές ασφαλίσεις, διακρίνονται σε δύο μεγάλες κατηγορίες :

- **Ασφάλειες Ζημιών**

Στις ασφαλίσεις ζημιών ο ασφαλιστής υποχρεώνεται όταν εμφανιστεί το ζημιογόνο γεγονός, να αποκαταστήσει την προξενηθείσα ζημιά όπως προβλέπει η σύμβαση.

Στην κατά ζημιών ασφάλιση πραγμάτων, για να υπάρχει πλήρης κάλυψη, πρέπει να δηλώσει ο ασφαλισμένος ολόκληρη την αξία των πραγμάτων, διαφορετικά έχουμε υπασφάλιση. Είναι όμως δυνατό να συμφωνηθεί να ευθύνεται η ασφαλιστική εταιρία, μέχρι το ασφαλιστικό ποσό ανεξάρτητα του ότι η αξία του ασφαλισμένου πράγματος είναι μεγαλύτερη.

- **Ασφάλειες προσώπων**

Αντίθετα στην ασφάλιση προσώπων ο ασφαλιστής αναλαμβάνει την υποχρέωση να καταβάλλει ένα, προκαθορισμένο ποσό και όχι ένα ποσό που βρίσκεται με βάση την έκταση της ζημιάς, όπως συμβαίνει στις ασφαλίσεις κατά ζημιών.

Οι ασφαλίσεις προσώπων ή ασφαλίσεις ποσού, ρυθμίζονται από τον Εμπορικό Νόμο και από τις διατάξεις για την ασφάλιση ζωής. Η ασφάλιση ποσού ή προσώπων περιλαμβάνει :

A) Κάθε μορφή ασφάλισης ζωής, δηλαδή :

- 1) Την ασφάλιση για την περίπτωση θανάτου του ίδιου του ασφαλισμένου.
- 2) Την ασφάλιση για την περίπτωση θανάτου τρίτου προσώπου.
- 3) Την ασφάλιση για την περίπτωση επιβίωσης, μετά από ένα χρονικό διάστημα του ίδιου του συμβαλλομένου ή τρίτου προσώπου.

B) Την ασφάλιση ατυχημάτων όπου οι ασφαλιστικές παροχές υπολογίζονται :

- 1) Σε παροχές ορισμένου ποσού ημερησίως.

⁵ Πέτρος Κιόχος, «Κοινωνική ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις Δ. Κασίμη, Πειραιάς 1993, σελίδα 47 – σελίδα 50.

2) Σε καταβολή ενός ποσού κατά της αποκοπής για την περίπτωση θανατηφόρου ατυχήματος.

3) Σε κατά αποκοπή ή σε περιοδικές δόσεις ενός ποσού, σε περίπτωση αναπηρίας.

Οι περισσότερες ασφαλίσεις προσώπων είναι μικτές π.χ. ασφάλιση ζωής με ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων. Από την παραπάνω ανάλυση στις ασφαλίσεις ζημιών και προσώπων, προκύπτει ότι στις ασφαλίσεις ζημιών ο ασφαλιστής δικαιούται, αν πραγματοποιηθεί η προβλεπόμενη από το ασφαλιστήριο περίπτωση, να αποκαταστήσει την προξενηθείσα περιουσιακή ζημιά, σύμφωνα με τη σύμβαση.

Αντίθετα στην ασφάλιση προσώπων ο ασφαλιστής υποχρεούται, με την πραγματοποίηση της ασφαλιστικής περίπτωσης που αναφέρεται στο ασφαλιστήριο, να πληρώσει το κεφάλαιο ή το εισόδημα ή οποιαδήποτε παροχή έχει συμφωνηθεί.

Επομένως, οι δύο αυτές ασφαλιστικές περιπτώσεις διακρίνονται βασικά μεταξύ τους, γιατί στην ασφάλιση ζημιών η περιουσιακή ανάγκη πρέπει να προκληθεί από ζημιά και να αποκαθίσταται πάντοτε και μόνο η ζημιά αυτή, ενώ στην ασφάλιση προσώπων δεν είναι απαραίτητο να υπάρχει ζημιογόνο γεγονός για να καταβληθεί το ασφάλισμα (π.χ. ασφάλιση σπουδών, ασφάλιση προικός κ.λπ.)

4.2.2 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Οι κυριότερες διαφορές μεταξύ κοινωνικής και ιδιωτικής ασφάλισης είναι οι εξής :

- Ιδιωτική ασφάλιση
 - 1) Η διαχείριση της γίνεται από ιδιώτες ασφαλιστές.
 - 2) Είναι προαιρετική (με περιορισμένες εξαιρέσεις).
 - 3) Τα ασφάλιστρα κυμαίνονται ανάλογα με τον ατομικό κίνδυνο.
 - 4) Δεν παρέχεται καμία εξωτερική ενίσχυση για ζημιές.
 - 5) Εφ' όσον συμφωνηθούν τα ασφάλιστρα και οι παροχές δεν μπορούν να αλλάξουν χωρίς αμοιβαία συμφωνία.
 - 6) Συνήθως εκδίδονται ασφαλιστήρια ως αποδεικτικά στοιχεία της ασφάλισης.
- Κοινωνική ασφάλιση
 - 1) Η διαχείριση της γίνεται από το κράτος.
 - 2) Είναι υποχρεωτική.
 - 3) Τα ασφάλιστρα (εισφορές) είναι σταθερά μέσα σε ορισμένες κατηγορίες.
 - 4) Οι ζημιές καλύπτονται από το κράτος.
 - 5) Οι εισφορές και οι παροχές μπορούν να αλλάξουν μόνο από το κράτος.
 - 6) Δεν εκδίδονται ασφάλιστρα.

4.2.3 ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

Η ασφαλιστική ιδέα ανάγεται όπως γνωρίζουμε από τους αρχαιότερους χρόνους⁶. Ο θεσμός όμως της ασφάλισης πρωτοεμφανίστηκε τον 15^ο αιώνα. Το πρώτο ασφαλιστικό νομοθέτημα είναι Ισπανικό και αφορά τη θαλάσσια ασφάλιση.

⁶ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 51.

Από την αρχή της δημιουργίας του θεσμού της ασφάλισης διακρίνουμε τη συνεταιρική αμοιβαία ασφάλιση, κίνητρο της οποίας ήταν η αμοιβαία παροχή βοήθειας και την με βάση το κέρδος ασφάλιση, κίνητρο της οποίας ήταν η επιχειρηματική πρωτοβουλία. Η χερσαία ασφάλιση και πρώτα η ασφάλιση πυρκαγιάς, αναπτύχθηκε κυρίως με τη βιομηχανική επανάσταση στη Δυτική Ευρώπη, την Βόρεια Αμερική και την Ιαπωνία. Η ασφάλιση ζωής αναπτύχθηκε στην Μεγάλη Βρετανία από το 18^ο αιώνα. Η ασφάλιση αστικής ευθύνης είναι συνδεδεμένη με την από τον 19^ο αιώνα θέσπιση αστικής ευθύνης του εργοδότη για τα εργατικά ατυχήματα. Πιο πρόσφατα αναπτύχθηκαν οι ασφαλίσεις αυτοκινήτων, ασθενειών και ατυχημάτων και ακόμη πιο πρόσφατα, κυρίως μετά τον ΄Β Παγκόσμιο Πόλεμο, οι ομαδικές ασφαλίσεις προσωπικών ατυχημάτων.

Σήμερα η ιδιωτική ασφάλιση καλύπτει κάθε κίνδυνο, με εξαίρεση τους πολεμικούς κινδύνους και την αστική ευθύνη λόγω ζημιών από πυρηνική ενέργεια που τις καλύπτει σε πολύ περιορισμένη έκταση. Εξάλλου, παράλληλα με την τάση δημιουργίας νέων ασφαλιστικών επιχειρήσεων παρατηρείται σε διεθνές επίπεδο μεγάλη συγκέντρωση σε ασφαλιστικές πολυεθνικές ομάδες ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Στην Ελλάδα, οι περισσότερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι αλλοδαπές και λειτουργούνε εδώ μέσω ελληνικών πρακτόρων. Οι ελληνικές ασφαλιστικές επιχειρήσεις δύσκολα αναλαμβάνουν μόνες τους σοβαρούς κινδύνους, τους ασφαλίζουν σε ποσοστό πολλές φορές 99 % στο εξωτερικό.

Τέλος, ενώ σε άλλες χώρες της Δύσης οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις δημιούργησαν τράπεζες, στην Ελλάδα οι μεγαλύτερες ασφαλιστικές επιχειρήσεις είναι δημιούργημα των τραπεζών.

4.2.4 ΟΡΙΣΜΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΒΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

Στην ασφάλιση συμμετέχουν πάντοτε δύο συμβαλλόμενοι. Ο ένας ονομάζεται ασφαλιστής (ασφαλιστική επιχείρηση) και είναι αυτός που υποχρεούται να εκτελέσει την συμφωνημένη παροχή, στις περιπτώσεις που προβλέπει η ασφαλιστική σύμβαση, στην πράξη και ιδίως στους γενικούς όρους των ασφαλιστηρίων συμβολαίων, χρησιμοποιείται συνήθως η λέξη «η εταιρία» αντί του ασφαλιστή.

Ο άλλος από τους συμβαλλόμενους που πληρώνει το ασφάλιστρο ονομάζεται «ο ενεργών την ασφάλιση» γιατί δεν πληρώνεται, πάντοτε το ασφάλισμα σε εκείνον, που πληρώνει το ασφάλιστρο, π.χ. όταν ο σύζυγος ασφαλίζει τη ζωή του, σε περίπτωση θανάτου του, θα λάβει το ποσό της ασφάλειας η σύζυγός του ή οι κληρονόμοι του.

Η εισφορά την οποία πρέπει να πληρώσει ο ενεργών την ασφάλιση για να γίνει ενεργός η ασφαλιστική προστασία, λέγεται *ασφάλιστρο* και υπολογίζεται με βάση τον λογισμό των πιθανοτήτων.

Το ασφάλιστρο το διακρίνουμε σε *καθαρό* και *εμπορικό*.

Το καθαρό ή μαθηματικό ασφάλιστρο, δεν λαμβάνει υπόψη τα κάθε φύσεως έξοδα της ασφαλιστικής εταιρίας, τις προμήθειες, γενικά έξοδα διαχείρισης, το κέρδος της εταιρίας, το αποθεματικό, κ.λπ. Το ασφάλιστρο αυτό είναι υπολογισμένο ώστε να καλύπτει μόνο τον κίνδυνο. Με άλλα λόγια το καθαρό ασφάλιστρο λαμβάνει υπόψη του μόνο :

- 1) Την πιθανότητα πραγματοποίησης του κινδύνου.
- 2) Το τεχνικό επιτόκιο, δηλαδή την προεξόφληση.

Αν, το καθαρό ή μαθηματικό ασφάλιστρο, που στην πράξη δεν εφαρμόζεται ποτέ, προστεθούν τα διάφορα έξοδα που έχει μια ασφαλιστική εταιρία δηλαδή

γενικά έξοδα διαχείρισης, έξοδα κτήσεως, έξοδα εισπράξεως ή εμπορικά έξοδα, προμήθειες κ.λπ. προκύπτουν τα *εμπορικά ασφάλιστρα*.

Για τον καθορισμό του εμπορικού ασφάλιστρου λαμβάνεται υπόψη και η πρόσοδος του κεφαλαίου, δηλαδή τα έξοδα που έχει η εταιρία για τις διάφορες επενδύσεις της σε ακίνητα, χρεόγραφα κ.λπ..

Το χρονικό διάστημα για το οποίο συνομολογείτε η ασφαλιστική προστασία λέγεται *διάρκεια της ασφάλισης*.

Ασφαλιστική περίοδος λέγεται το χρονικό διάστημα με βάση το οποίο υπολογίζεται το ασφάλιστρο.

Το ποσό που καθορίζεται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο ως όριο για την πληρωμή εκ μέρους της ασφαλιστικής εταιρίας λέγεται *ασφάλισμα*.

Τέλος, το γεγονός που προκαλεί την παροχή εκ μέρους της ασφαλιστικής εταιρίας (ασφαλιστή) ονομάζεται *ασφαλιστική περίπτωση*.

5^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

5.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΙΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ **(ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΖΩΗΣ)**

Όταν λεμέ προσωπικές ασφαλίσεις εννοούμε τις ασφαλίσεις που αναφέρονται στη ζωή προσώπων, δηλαδή στις ασφαλίσεις που αφορούν την ανθρώπινη ζωή και διάφορα περιστατικά που μπορεί να συμβούν κατά τη διάρκειά της¹.

Τα ασφαλιστικά είδη που αναφέρονται στην ανθρώπινη ζωή είναι :

- Η Ασφάλιση Ζωής (βασική).
- Η Ασφάλιση Προσωπικών Ατυχημάτων.
- Η Ασφάλιση Ασθενείας ή Υγείας.

Αυτές οι τρεις ασφαλιστικές κατηγορίες συνιστούν την Ασφάλιση Ζωής με την ευρύτερη έννοιά της.

Προϋπόθεση βέβαια είναι ότι οι καλύψεις Προσωπικών Ατυχημάτων και Ασθενείας θα αποτελούν προσθήκες στη βασική Ασφάλιση Ζωής.

Κατά την ασφαλιστική τεχνική, οι συμβατικές τιμές καθορίζονται ελεύθερα από τους ασφαλιζόμενους, αρκεί να γίνουν αποδεκτές από τους ασφαλιστές και να υπάρχει η δυνατότητα, από την πλευρά των ασφαλισμένων, να καταβάλλουν εμπρόθεσμα τα ασφάλιστρο που θα χρειασθεί.

Με αυτό τον τρόπο, παρακάμπτεται η δυσχέρεια που απορρέει από το γεγονός ότι τα καλυπτόμενα από τον Κλάδο Ζωής αγαθά, δεν υπόκεινται σε χρηματικές αποτιμήσεις.

Άλλη ιδιομορφία που χαρακτηρίζει τον κλάδο ζωής, αναφέρεται στο βαθμό αβεβαιότητας του κινδύνου. Ενώ, δηλαδή, κοιτά την ασφαλιστική τεχνική, ο κίνδυνος θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από το στοιχείο της απολύτου αβεβαιότητας, αλλιώς δεν αποτελεί ασφαλίσιμο κίνδυνο, προκειμένου για τον κλάδο ζωής, ο κίνδυνος του θανάτου χαρακτηρίζεται από σχετική μόνο αβεβαιότητα, γιατί ο χρόνος μόνο της επελεύσεως του είναι άγνωστος.

Τέλος οι απολύτου αβεβαιότητας κίνδυνοι, χαρακτηρίζονται από το ενδεχόμενο της επαναληπτικότητας των και από το άγνωστο των οικονομικών συνεπειών που προκαλούν κάθε φορά.

¹ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 439 – σελίδα 441.

5.2 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ ΣΕ ΑΤΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Η ασφάλιση ζωής είναι το μόνο ασφαλιστικό είδος που έχει υποβληθεί σε ολοκληρωμένη μαθηματική επεξεργασία και βρίσκεται κάτω από ένα διαρκή μαθηματικό έλεγχο².

Η ασφάλιση ζωής είναι μια σύμβαση, που προβλέπει ότι ο ασφαλιστής, που εισπράττει ως αντιπαροχή το ασφάλιστρο, θα καταβάλλει ορισμένα χρηματικά ποσά, όταν κατά τη διάρκεια της ζωής του ασφαλισμένου συμβούν ορισμένα περιστατικά (θάνατος, επιβίωση κ.λπ.) που περιγράφονται στο ασφαλιστήριο συμβόλαιο.

5.2.1 ΕΙΔΗ ΑΣΦΑΛΕΙΩΝ ΖΩΗΣ

Τρία είναι τα είδη ασφάλισης ζωής³:

- 1) Πρόσκαιρη ασφάλιση θανάτου.
- 2) Ισόβιος.
- 3) Μικτή.

Όλες οι άλλες ασφαλιστικές φόρμες, που κυκλοφορούν στην αγορά οι διάφορες ασφαλιστικές επιχειρήσεις, με σκοπό να εξυπηρετήσουν διάφορες ασφαλιστικές ανάγκες, αποτελούν παραλλαγές ή συνδυασμούς των τριών βασικών ειδών.

1) Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου

Είναι το παλαιότερο ασφαλιστικό είδος ζωής και προβλέπει ότι το ασφαλιζόμενο κεφάλαιο θα καταβληθεί στους δικαιούχους, μόνο εφόσον ο ασφαλισμένος πεθάνει μέσα στη χρονική διάρκεια της ασφάλισης. Αν ο ασφαλισμένος επιβιώσει στη λήξη, λύεται η ασφαλιστική σχέση, χωρίς καμία παρατέρα υποχρέωση του ασφαλιστού.

Λέγεται και Απλή Ασφάλιση Θανάτου και είναι το φθηνότερο ασφαλιστικό είδος, γιατί αναφέρεται μόνο σε ασφάλιστρο κινδύνου (θανάτου).

Παραλλαγές της ασφάλισης αυτής έχουμε :

i. Μετατρέπόμενη Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου

Είναι μια κανονική πρόσκαιρη ασφάλιση, διάρκειας 10 – 20 χρόνων οι όροι της οποίας επιφυλάσσουν στον ασφαλισμένο το δικαίωμα να τη μετατρέψει, μέσα σε μια ορισμένη χρονική περίοδο, π.χ. των 10 πρώτων ετών, σε κάποιο άλλο ασφαλιστικό είδος όπως είναι η ισόβιος, ή η μικτή, κ.λπ.. Εάν περάσει άπρακτη η περίοδος επιλογής, χωρίς δηλαδή να ασκηθεί το δικαίωμα μετατροπής, το δικαίωμα αυτό παραγράφεται.

ii. Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου με Ελαττούμενο Κεφάλαιο

Η πρόσκαιρη ασφάλιση θανάτου, προβλέπει μείωση του κεφαλαίου σε τακτά χρονικά διαστήματα. Χρησιμοποιείται για την κάλυψη δανείων. Οι μειώσεις του κεφαλαίου παρακολουθούν τις εξοφλούμενες χρεολυτικές δόσεις. Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου - οφειλέτου, ο δανειστής που μπορεί να είναι και δικαιούχος, ικανοποιείται από την είσπραξη του ασφαλισμένου ποσού.

² Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 447 – σελίδα 448.

³ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 465 – σελίδα 470.

iii. Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου σε Πωλήσεις με Πίστωση

Πρόκειται για πρόσκαιρη ασφάλιση θανάτου μειωμένου κεφαλαίου, που μπορεί να πραγματοποιηθεί, π.χ. από μία επιχείρηση οικοδομών που πουλά σπίτια με δόσεις και μπορεί να περιλάβει σε μια ασφαλιστική σύμβαση όλους τους πελάτες της και μάλιστα χωρίς υγειονομικό έλεγχο (με δήλωση καλής υγείας).

Το αρχικό κεφάλαιο καλύπτει για κάθε πελάτη είναι ίσο με το αρχικό χρέος και μειώνεται περιοδικά με τις εξοφλούμενες χρεολυτικές δόσεις.

Από τα ασφαλιστήρια αυτά, που αναφέρονται σε μεγάλα ποσά και έχουν συνήθως καλά αποτελέσματα, παραχωρείται πολλές φορές στην οικοδομική επιχείρηση ένα profit commission, ένα προμηθειασκό δηλαδή δικαίωμα, πάνω στα κέρδη.

Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου – πελάτη, η απαίτηση της οικοδομικής επιχειρήσεως ικανοποιείται από την ασφαλιστική εταιρία.

2) Εφ' όρου Ζωής Ασφάλιση ή Ισόβιος

Η ισόβιος Ασφάλιση προβλέπει ότι οι δικαιούχοι του ασφαρίσματος θα εισπράξουν το σχετικό ποσό από την ασφαλιστική επιχείρηση, μόλις επέλθει ο θάνατος του ασφαλισμένου.

Η ισόβιος ασφάλιση διακρίνεται σε δύο είδη :

i. Ισόβιος Ασφάλιση με Ισόβιο Καταβολή Ασφαλίστρου

Στην ασφάλιση αυτή, ο ασφαλισμένος – συμβαλλόμενος πληρώνει ασφαλίτρο όσο ζει και μόνο με το θάνατό του παύει η υποχρέωση καταβολής και δημιουργείται η ασφαλιστική απαίτηση των δικαιούχων. Η ασφάλιση αυτή, ενδείκνυται όχι μόνο για την αντιμετώπιση οικογενειακών αναγκών, σε περίπτωση πρόωρου θανάτου του οικογενειάρχη, αλλά και προκειμένου να γίνει μια πρόβλεψη για την αντιμετώπιση των φόρων κληρονομιάς, σε περίπτωση μεγάλης ακίνητης περιουσίας.

ii. Ισόβιος Ασφάλιση με Πρόσκαιρη Καταβολή Ασφαλίστρου.

Η υποχρέωση καταβολής του ασφαλίστρου μπορεί να αναφέρεται σε 10, 15, 20, 25, κ.ο.κ. έτη. Με τη λήξη διαρκείας καταβολής του ασφαλίστρου, ο ασφαλισμένος – συμβαλλόμενος παύει να καταβάλλει ασφαλίτρο, η ασφάλιση του οποίου παραμένει σε ισχύ. Όποτε δηλαδή πεθάνει, οι δικαιούχοι θα εισπράξουν το ασφάλισμα.

Η ασφάλιση αυτή ενδείκνυται για άτομα που απέχουν από τη συνταξιοδότηση 15, 20, 25, χρόνια, καταρτίζουν την ασφάλιση με πρόσκαιρο καταβολή, για τα χρόνια αυτά και με την έξοδό τους από την ενεργό δράση λήγει και η υποχρέωση της καταβολής του ασφαλίστρου.

3) Μικτή Ασφάλιση

Είναι το δημοφιλέστερο ίσως ασφαλιστικό είδος ζωής, γιατί προβλέπει την καταβολή του κεφαλαίου είτε στον ίδιο τον ασφαλισμένο, κατά τη λήξη μιας χρονικής περιόδου, είτε με το θάνατό του, πριν από τη λήξη στους δικαιούχους.

Καλύπτει, δηλαδή, η ασφάλιση αυτή και την επιβίωση και το θάνατο, γι' αυτό και λέγεται μικτή.

Παραλλαγές της ασφαλίσεως αυτής είναι :

i. Ασφάλιση Επιβιώσεως

Η ασφάλιση αυτή προβλέπει την καταβολή του κεφαλαίου, μόνο εφόσον ο ασφαλισμένος ζει κατά τη λήξη της διάρκειάς της. Αν κατά τη

διάρκεια της ασφαλίσεως ο ασφαλισμένος πεθάνει, λήγει η ασφαλιστική σχέση, χωρίς καμία υποχρέωση της ασφαλιστικής επιχειρήσεως.

Την ασφάλιση αυτή πραγματοποιούν πρόσωπα που φυσιολογικά, έχουν πιθανότητες επιβίωσης της χρονικής διάρκειας της ασφαλίσεως.

Όσο η ηλικία εισόδου στην ασφάλιση είναι μεγαλύτερη, τόσο το ασφάλιστρο είναι χαμηλότερο, γιατί υπάρχει μεγαλύτερη πιθανότητα θανάτου και κατά συνέπεια, μικρότερη πιθανότητα να κληθεί η επιχείρηση να πληρώσει τη λήξη.

ii. Ασφάλιση Διπλασιαζομένου Κεφαλαίου στη Λήξη

Πρόκειται για μια μικτή ασφάλιση (πρόσκαιρη θανάτου και επιβιώσεως), της οποίας το ένα σκέλος, η πρόσκαιρη θανάτου, αναφέρεται σ' ένα κεφάλαιο, π.χ. 15.000 € και η επιβιώσεως είναι σε 30.000 €. Έτσι, το κεφαλαίο επιβίωσης είναι διπλάσιο εκείνου του θανάτου.

Όταν παραχωρείται με συμμετοχή, το ποσό της συμμετοχής, σε περίπτωση επιβιώσεως, είναι επίσης διπλάσιο του ποσού συμμετοχής σε περίπτωση θανάτου.

5.2.2 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ

1) Ασφάλιση Ζωής με Πληρωμή του Κεφαλαίου σε Δόσεις

Με την καταβολή του κεφαλαίου σε δόσεις μπορεί να λειτουργήσει και η εφ' όρου ζωής ασφάλιση και η επιβιώσεως⁴.

Έτσι, αν π.χ. το ασφαλισμένο κεφάλαιο είναι 10.000 € και συμφωνηθεί σε πέντε δόσεις καταβολής, η εταιρία θα καταβάλει 2.000 € με τη λήξη της διάρκειας ή με το θάνατο του ασφαλισμένου και απο 2.000 € τις τέσσερις επόμενες επετείους της λήξεως ή του θανάτου αντίστοιχα.

Το ασφάλιστρο είναι φθηνότερο, παρά αν το κεφάλαιο καταβάλλεται ολόκληρο.

Ο τύπος αυτός της ασφαλίσεως έχει εφαρμογές σε σπουδαστικά προγράμματα, όπου οι καταβαλλόμενες δόσεις μπορούν να συνδυαστούν με τα έτη σπουδών.

2) Ασφάλιση Ζωής με Επενδύσεις σε Αξιόγραφα

Η ασφάλιση αυτή ανθεί σε χώρες με αναπτυσσόμενη χρηματαγορά και χρηματιστηριακή κίνηση. Στη χώρα μας, με τόσο άτονη, μέχρι πρότινος, χρηματιστηριακή δραστηριότητα, δεν υπήρχαν οι προϋποθέσεις αναπτύξεως αυτού του ασφαλιστικού είδους.

Η σχετική σύμβαση προβλέπει ότι από το εισπρατιόμενο ασφάλιστρο, ο ασφαλιστής, που παρακολουθεί καθημερινά τις χρηματιστηριακές εξελίξεις, θα επενδύει για λογαριασμό του ασφαλισμένου, π.χ. το 60% του ασφάλιστρου σε χρεόγραφα και το 40% για την κάλυψη του κεφαλαίου της ασφαλίσεως ζωής και των riders (ασφάλιση προσωπικών ατυχημάτων, ασθενείας κ.λπ.). Σε περίπτωση θανάτου, οι δικαιούχοι εισπράττουν το κεφάλαιο θανάτου και παραλαμβάνουν τη μέχρι τότε επένδυση σε χρεόγραφα.

⁴ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 470 – σελίδα 472.

Τα ασφαλιστήρια αυτά δεν έχουν φορολογικές απαλλαγές και δεν έχουν συμμετοχή ως προς το επενδυόμενο σε αξιόγραφα μέρα. Μετεξέλιξη των ασφαλιστηρίων αυτών είναι τα ασφάλιστρα Unit Linked.

3) Ασφάλιση Μειωμένου Κατά τα Πρώτα Χρόνια Ασφαλιστρού

Το ασφαλιστήριο αυτό προβλέπει καταβολή ασφαλιστρού, που κατά τα πρώτα πέντε π.χ. χρόνια ασφαλίσεως, θα είναι το ½ του κανονικού.

Έτσι δίνει την ευκαιρία σε άτομα με χαμηλό εισόδημα, που υπάρχουν όμως προοπτικές αύξησης του, και με μεγάλες ασφαλιστικές ανάγκες (νεαροί οικογενειάρχες) να αγοράσουν, με χαμηλό ασφάλιστρο μεγάλη ασφαλιστική προστασία. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι τα ασφαλιστήρια αυτά δεν έχουν συμμετοχή κατά τα χρόνια του μειωμένου ασφαλιστρού και ότι οι ασφαλιζόμενοι υποβάλλονται σε αυστηρό υγειονομικό έλεγχο.

4) Ισόβιος Ασφάλιση Μετατρέπόμενη σε Μικτή

Μπορεί να συγκριθεί με την προηγούμενη ασφαλιστική μορφή, γιατί έχει χαμηλό κατά τα πρώτα χρόνια ασφάλιστρα επειδή ξεκινάει σαν ισόβιος ασφάλιση.

Η ασφαλιστική σύμβαση επιφυλάσσει τον ασφαλισμένο το δικαίωμα, να μετατρέψει την ασφάλιση σε μικτή, π.χ. μέσα στα πέντε χρόνια. Αν ο ασφαλισμένος δεν ασκήσει το δικαίωμα αυτό και παρέλθει άπρακτη η περίοδος επιλογής, το δικαίωμα παραγράφεται.

Στην περίπτωση μετατροπής, ως ηλικία εισόδου λαμβάνεται η ηλικία του ασφαλισμένου κατά το χρόνο ενάρξεως της ασφαλίσεως. Έτσι, το ασφάλιστρο της μικτής, που θα πληρώνει του λοιπού, είναι χαμηλότερο του ασφαλιστρού της ηλικίας που διανύει κατά το χρόνο της μετατροπής και κατά το υψηλότερο της ηλικίας που είχε κατά την είσοδο στην ασφάλιση και τούτο για να καλυφθεί η διαφορά ασφαλιστρού μεταξύ ισόβιου και μικτής, για τα χρόνια που παρέμεινε ασφαλισμένος με ισόβιο.

5) Ασφάλιση Αυξανόμενου Κεφαλαίου

Είναι μια παραλλαγή της προηγούμενης ασφαλίσεως, που αναφέρεται στο κεφάλαιο. Η σύμβαση προβλέπει ότι ο ασφαλισμένος έχει δικαίωμα, μέσα σε ορισμένα χρονικά διαστήματα, π.χ. ανά τριετία και μέχρι τέσσερις τριετίες, να αυξάνει το κεφάλαιο του ανά 25%, χωρίς υγειονομικό έλεγχο. Έτσι στα δώδεκα χρόνια, το αρχικά ασφαλισμένο κεφάλαιο θα έχει διπλασιαστεί. Ειδικός όρος μπορεί να προβλέπει ότι, αν ο ασφαλισμένος δεν ασκήσει το δικαίωμα αναπροσαρμογής του κεφαλαίου για μία τριετία, το δικαίωμα αυτό παραγράφεται και για τις επόμενες.

5.3 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η ασφάλιση οικογενειακού εισοδήματος⁵ έχει διάφορες παραλλαγές και μπορεί να συνδυαστεί με διάφορους τύπους ασφαλίσεων ζωής, όπως :

⁵ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Τ, Αθήνα 1999, σελίδα 472 – σελίδα 475.

1) Με Ισόβιο Ασφάλιση Ζωής

Αν ο θάνατος του ασφαλισμένου επέλθει μέσα σε μια χρονική περίοδο, ως υποθέσουμε 20 ετών, το κεφάλαιο της ισόβιου ασφαλίσεως, ανάλογα με τη συμφωνία των συμβαλλομένων, μπορεί να πληρωθεί είτε αμέσως μετά το θάνατο είτε στη λήξη της 20ετίας ή ακόμη, ένα μέρος με το θάνατο και ένα μέρος κατά τη λήξη της παρακάτω χρονικής περιόδου.

Παράλληλα, θα καταβάλλεται στους δικαιούχους, ετησίως ένα ποσό που θα αντιπροσωπεύει 10 ή 20 % του βασικού κεφαλαίου, σε αναπλήρωση του απολεσθέντος, με το θάνατο του οικογενειάρχη, οικογενειακού εισοδήματος.

Αν ο ασφαλισμένος επιβιώσει της παραπάνω περιόδου καλύψεως του οικογενειακού εισοδήματος (των 20 χρόνων του παραδείγματός μας), επειδή οι ασφαλιστικές παροχές μειώνονται στο κεφάλαιο της ισόβιου ασφαλίσεως και μόνο, επιστρέφεται ανάλογο μέρος των καταβληθέντων ασφαλίσεων.

2) Με Μικτή Ασφάλιση Ζωής

Αν ο θάνατος του ασφαλισμένου συμβεί μέσα στη διάρκεια της μικτής ασφαλίσεως, που μπορεί να είναι η ίδια με τη διάρκεια της προστασίας του οικογενειακού εισοδήματος ή και διάφορη, οι επιλογές για την καταβολή του κεφαλαίου μπορεί να είναι οι εξής :

- Άμεση καταβολή ολόκληρου του κεφαλαίου (Μικτή).
- Καταβολή ολόκληρου του κεφαλαίου στην λήξη διαρκείας της ασφαλίσεως (Μικτή Ορισμένης Λήξεως).
- Καταβολή το κεφαλαίου κατά ένα μέρος με το θάνατο και κατά ένα μέρος με τη λήξη της διαρκείας της ασφαλίσεως (κατά το ένα μέρος Μικτή και κατά το υπόλοιπο Ορισμένης Λήξεως).

Αν το ασφαλιστήριο λήξει και ως προς τη διάρκεια της μικτής και ως προς τη διάρκεια προστασίας του οικογενειακού εισοδήματος, ο ασφαλισμένος εισπράττει μόνο το κεφάλαιο της μικτής και λύεται η ασφαλιστική σύμβαση, χωρίς καμία παραπέρα υποχρέωση των συμβαλλόμενων.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι το ασφάλιστρο παραμένει σταθερό, εκτός εάν η διάρκεια της μικτής ασφαλίσεως είναι μεγαλύτερη εκείνης της προστασίας του οικογενειακού εισοδήματος ή και αντιθέτως, οπότε το ασφάλιστρο διαφοροποιείται ανάλογα.

Και τα δύο αυτά ασφαλιστικά είδη, η ισόβιος δηλαδή και η μικτή, που προβλέπουν και την κάλυψη του οικογενειακού εισοδήματος, δεν είναι τίποτε άλλο από ένας συνδυασμός της μικτής και της ισόβιου με μία πρόσκαιρη ασφάλιση θανάτου, σταθερά μειωμένου κεφαλαίου και με καταβολή του ασφαρίσματος σε δόσεις.

Η ασφάλιση του οικογενειακού εισοδήματος είναι ένα ασφαλιστικό είδος με πολύ σοβαρή κοινωνική αποστολή. Συνάπτεται συνήθως για 20 – 25 χρόνια, όση μπορεί να υπολογίζεται, κατά προσέγγιση, και η χρονική περίοδος που βρίσκονται σε εξέλιξη οι οικογενειακές ανάγκες, από την γέννηση δηλαδή των παιδιών, μέχρι την ενηλικίωση, την ολοκλήρωση των σπουδών και τη σταδιοδρομία τους. Προστατεύει, επομένως, και συντηρεί την οικογένεια, που αποτελεί παραπέρα, τη βάση της κοινωνικής δομής μιας χώρας.

5.4 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΣΧΕΔΙΑ ΖΩΗΣ ΓΙΑ ΑΓΟΡΑ ΣΤΕΓΗΣ

1) Συνδυασμός Υποθήκης Οικοδομικής Εταιρίας με Ασφάλιση Ζωής

Στις περιπτώσεις πωλήσεως σπιτιών με δόσεις, οι οικοδομικές επιχειρήσεις, για εξασφάλισή τους, εγγράφουν στο ακίνητο υποθήκη⁶.

Για εξασφάλιση της οικογένειας, σε περίπτωση πρόωγου θανάτου του οικογενειάρχη – αγοραστή, αλλά και για να αποφύγει τη δύσκολη θέση η οικοδομική επιχείρηση, να ασκήσει τα απορρέοντα από την υποθήκη δικαιώματά της, αφήνοντας άστεγους την χήρα και τα ορφανά, επινοήθηκαν και εφαρμόζονται διάφοροι συνδυασμοί υποθήκης και ασφαλίσεως ζωής.

Ο τύπος ασφαλίσεως ζωής που χρησιμοποιείται συνήθως είναι η Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου, διάρκειας ίσης με τη διάρκεια της υποθήκης, και μπορεί να έχει τις παρακάτω παραλλαγές :

i) Μειωμένου ετησίως κεφαλαίου, κατά το ποσό ετησίων χρεολυτικών δόσεων.

Συνήθως υπάρχει στη σύμβαση ειδικός όρος, σύμφωνα με τον οποίο το κεφάλαιο δεν μπορεί να μειωθεί περισσότερο από τα $\frac{3}{4}$. Έτσι, παραμένει μέχρι τη λήξη ένα καλυπτόμενο κεφάλαιο ίσο με το $\frac{1}{4}$ του αρχικού, ώστε αν κατά τα τελευταία χρόνια πεθάνει ο ασφαλισμένος, να χρησιμοποιηθεί το ποσό αυτό για τη συντήρηση του ακινήτου.

ii) Σε περίπτωση θανάτου του οικογενειάρχη – αγοραστή, η σύμβαση μπορεί να προβλέπει εκτός από την κάλυψη του μειωμένου κεφαλαίου, που παρακολουθεί το ανεξόφλητο μέρος του αρχικού χρέους και την καταβολή ενός ετησίου οικογενειακού εισοδήματος, για τα υπόλοιπα μέχρι τη λήξη της ασφαλίσεως χρονιά, ώστε να καλυφθούν τα έξοδα για τη συντήρηση της οικοδομής και της οικογένειας.

2) Συνδυασμός Ενυπόθηκου Δανείου από Ασφαλιστική Επιχείρηση, με Ασφάλιση Ζωής

Πολλές ασφαλιστικές επιχειρήσεις χορηγούν ενυπόθηκα δάνεια, τα οποία κατά το νόμο (άρθρο 8, περίπτωση Δ του Ν.Δ. 400/70) συνιστούν και ασφαλιστική τοποθέτηση. Για εξασφάλιση της ασφαλιστικής επιχειρήσεως, η εγγραφή της σχετικής υποθήκης συνδυάζεται με ισόποση προς το δάνειο μικτή ασφάλιση ζωής, της ίδιας με την υποθήκη διάρκειας.

Ο ασφαλισμένος δεν καταβάλλει στην ασφαλιστική επιχείρηση χρεόλυτρο αλλά μόνο ένα σταθερό ποσό τόκου ετησίως, ανάλογα με το συμφωνηθέν επιτόκιο, καθώς επίσης τα αναλογούντα ετήσια ασφάλιστρα.

Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου, μεταφέρεται το ασφαλισμένο κεφάλαιο ζωής με μία λογιστική εγγραφή και κλείνει ο λογαριασμός του ενυπόθηκου δανείου. Το ίδιο συμβαίνει και σε περίπτωση που κατά τη λήξη της ασφαλίσεως ο ασφαλισμένος ζει, αφού όπως είπαμε η ασφάλιση είναι μικτή.

Ο τύπος αυτός της ασφαλίσεως εφαρμόζοταν παλιότερα μόνο στα ενυπόθηκα δάνεια των ασφαλιστικών επιχειρήσεων. Σήμερα το ασφαλιστήριο αυτό εφαρμόζεται στον ενυπόθηκο δανεισμό και των λοιπών πιστωτικών ιδρυμάτων, φτάνει να υπάρχει ο όρος μεταφοράς του κεφαλαίου της ασφαλίσεως στο λογαριασμό του ενυπόθηκου δανείου, μόλις πληρωθούν οι προϋποθέσεις της καταβολής του από την ασφαλιστική επιχείρηση.

⁶ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 475 – σελίδα 477.

Το ασφαλιστήριο αυτό μπορεί να είναι με συμμετοχή, οπότε ένα μέρος των τόκων και των ασφαλιστρών καλύπτονται από τη συμμετοχή. Ακόμη, μπορεί να προβλέπει την κάλυψη του οικογενειακού εισοδήματος, σε περίπτωση πρόωρου θανάτου του οικογενειάρχου.

5.5 ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΠΑΝΩ ΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΖΩΕΣ

Με πολύ λίγα λόγια θα γίνει αναφορά στις ασφάλισεις αυτές, επειδή λειτουργούν όπως τα αντίστοιχα ατομικά είδη ασφαλίσεων⁷.

1) Κοινή Ισόβιος Ασφάλιση Ζωής

Το καλυπτόμενο κεφάλαιο καταβάλλεται στους υπόλοιπους επιζώντες, ανάλογα με τους όρους της συμβάσεως, μόλις επέλθει ο θάνατος ενός από τους ασφαλισμένους, οπότε τερματίζεται και η σύμβαση.

Θεωρητικά, δεν υπάρχει όριο στον αριθμό των ασφαλιζομένων στην πράξη, όμως, η κοινή ασφάλιση λειτουργεί πάνω στη ζωή δύο ατόμων.

Οι κυριότερες εφαρμογές της κοινής ασφαλίσεως, (άσχετα αν είναι ισόβιος, μικτή, ή πρόσκαιρη θανάτου) είναι οι εξής :

i) Επί της ζωής των συζύγων, οπότε με το θάνατο του ενός εισπράττει ο δεύτερος επιζών, για να μπορέσει να συνεχίσει την οικογενειακή ζωή.

ii) Επί της ζωής συνεταιίρων. Το κεφάλαιο θα χρησιμοποιηθεί από τον επιζώντα συνétaίρο, για να εξαγοράσει τα εταιρικά μερίδια του αποθανόντος, με την προϋπόθεση, βέβαια, ότι υπάρχουν ειδικές προβλέψεις στα εταιρικά ή σε άλλα συμφωνητικά έγγραφα.

iii) Επί της ζωής συνεργατών, που συμβαίνει καμία φορά να συμπληρώνει επαγγελματικά ο ένας τον άλλο σε τέτοιο βαθμό, ώστε σε περίπτωση θανάτου ενός να θεωρείται αδύνατη η επαγγελματική επιβίωση του άλλου.

Το κεφάλαιο εισπράττει πάντα ο επιζών, για να αντιμετωπίσει το επαγγελματικό κενό που του δημιουργεί ο θάνατος του συνεργάτου.

Σε περίπτωση που λυθεί η σχέση, που δικαιολογεί το κοινό ασφαλιστήριο, η ασφαλιστική επιχείρηση μπορεί να το εξαγοράσει και να αποδώσει την αξία εξαγοράς και τα τυχόν μερίσματα στους δικαιούχους ή ακόμα να το ακυρώσει και να εκδώσει στη θέση του ισάριθμα με τους ασφαλισμένους ατομικά ασφαλιστήρια, επιμερίζοντας το αρχικά καλυπτόμενο κεφάλαιο και εισπράττοντας ασφάλιστρο της ηλικίας που είχαν οι ασφαλισμένοι, κατά την έναρξη του κοινού ασφαλιστηρίου.

Θα πρέπει ακόμα να σημειωθούν τα εξής :

Όσο περισσότεροι οι ασφαλισμένοι με το κοινό ασφαλιστήριο, τόσο υψηλότερο το ασφάλιστρο, γιατί η πιθανότητα θανάτου λειτουργεί σε περισσότερες ζωές.

Τα ασφαλιστήρια αυτά που μπορεί να λειτουργήσουν με συμμετοχή και χωρίς συμμετοχή, είναι δεκτικά και εξαγοράς και ελευθεροποιήσεως.

⁷ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 478 – σελίδα 480.

2) Κοινή Μικτή Ασφάλιση Ζωής

Το ασφαλισμένο κεφάλαιο καταβάλλεται, ή στην λήξη, στους ασφαλισμένους, σύμφωνα με τους όρους της συμβάσεως, ή με το θάνατο ενός από αυτούς, στους υπόλοιπους επιζώντες.

3) Κοινή Πρόσκαιρη Ασφάλιση Θανάτου

Το ασφαλισμένο κεφάλαιο καταβάλλεται στους υπόλοιπους επιζώντες, μόνο εάν κάποιος από τους ασφαλισμένους πεθάνει κατά τη διάρκεια της ασφαλίσεως.

Σε περίπτωση που λήξει η ασφάλιση και ζουν όλοι οι ασφαλισμένοι, λύεται η ασφαλιστική σχέση, χωρίς καμία παραπέρα υποχρέωση.

Ως ηλικία για τον υπολογισμό του ασφαλιστρού λαμβάνεται ή ο μέσος όρος των δύο ηλικιών ή προστίθεται στην ηλικία του μικρότερου ένας συντελεστής, ανάλογα με τη διαφορά ηλικιών, που βγαίνει από έναν πίνακα που χρησιμοποιούν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις.

5.6 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΖΩΗΣ

Οι καλύψεις αυτές δίνονταν και παλιότερα με πρόσθετους όρους του ασφαλιστηρίου ζωής και αφορούσαν το θάνατο από το ατύχημα, η διαρκή ολική ανικανότητα από ατύχημα ή ασθένεια και την απαλλαγή του ασφαλισμένου από την υποχρέωση καταβολής του ασφαλιστρού, στην περίπτωση της ανικανότητας αυτής. Έτσι έχουμε τις εξής μορφές⁸ :

1) Θάνατος από Ατύχημα – Θ.Α.

Με έναν ειδικό όρο ενσωματωμένο στο ασφαλιστήριο ζωής και το ανάλογο πρόσθετο ασφαλιστρού, ο ασφαλιστής αναλαμβάνει, εφόσον ο ασφαλιζόμενος πεθάνει αποδεδειγμένα από ατύχημα, να καταβάλλει στους δικαιούχους, το διπλάσιο του καλυπτόμενου κεφαλαίου, που αναγράφεται στο ασφαλιστήριο ζωής.

2) Μόνιμη Ολική Ανικανότητα από Ατύχημα ή Ασθένεια – Μ.Ο.Α.

Η καταβολή του καλυπτόμενου κεφαλαίου, που δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από το κεφάλαιο της βασικής ασφαλίσεως ζωής, θα πραγματοποιηθεί, αν ο ασφαλισμένος από ατύχημα ή ασθένεια υποστεί μόνιμη ανικανότητα που διαρκεί πάνω από έξι μήνες.

Σύμφωνα με τον όρο αυτόν ανικανότητα είναι : *«Η από ατύχημα ή από ασθένεια, απόλυτη, διαρκής και οριστική παρεμπόδιση του ασφαλισμένου, από την άσκηση του επαγγέλματος του ή άλλης βιοποριστικής απασχολήσεως, για την οποία κρίνεται κατάλληλος, λόγω των σπουδών, της εκπαιδεύσεως ή της πείρας του.»*

Ενδεικτικά, διαρκή ολική ανικανότητα συνιστούν οι παρακάτω περιπτώσεις :

- Ολική τύφλωση
- Απώλεια δύο άκρων
- Απώλεια ενός άκρου και ενός οφθαλμού
- Καρδιοπάθεια στο στάδιο της ανεπανόρθωτης ανεπάρκειας
- Ανίατη ψυχοπάθεια με απομόνωση σε ψυχιατρική κλινική

⁸ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ', Αθήνα 1999, σελίδα 494 – σελίδα 497.

- Εγκεφαλική αιμορραγία κ.α.

Το κεφάλαιο καταβάλλεται σε τρεις δόσεις : από 25% η πρώτη και η δεύτερη, και η τρίτη 50%. Η καταβολή της πρώτης δόσεως γίνεται αμέσως μετά την αναγνώριση της ανικανότητας από την εταιρία. Η δεύτερη και η τρίτη δόση καταβάλλονται ύστερα από ένα και δύο χρόνια αντίστοιχα και εφόσον διαπιστώνεται ιατρικά η συνέχιση της ανικανότητας.

Στις περιπτώσεις της οριστικής απώλειας

- Της οράσεως των δύο οφθαλμών
- Των δύο χεριών ή δύο βραχιόνων
- Ενός κάτω και ενός άνω άκρου
- Της ολικής παράλυσης

Όπου η ολική διαρκής ανικανότητα είναι δεδομένη και αναμφισβήτητη, το κεφάλαιο καταβάλλεται εφάπαξ.

3) Απαλλαγή από την Πληρωμή Ασφαλιστρού λόγω Μ.Ο.Α. – Α.Π.Α.

Ο ασφαλισμένος έχει κατά τον νόμο (άρθρο 11 του Ν. 2496/97) δικαίωμα να ασφαλίσει το ασφάλιστρο. Στο δικαίωμα αυτό του ασφαλισμένου βασίζεται και λειτουργεί η κάλυψη της απαλλαγής από την υποχρέωση καταβολής του ασφαλιστρού ζωής, για τα επόμενα έτη, σε περίπτωση που, από ατύχημα ή ασθένεια, θα καταστεί μόνιμα και ολικά ανίκανος για την άσκηση του επαγγέλματός του.

Με ειδικό όρο και ασφάλιστρο, η απαλλαγή από την υποχρέωση καταβολής του ασφαλιστρού (Α.Π.Α.) μπορεί να επεκταθεί και στις πρόσθετες καλύψεις (riders) του συνδυασμένου ασφαλιστηρίου ζωής, αλλά μόνο όσον αφορά τον άμεσα ασφαλισμένο.

Και στην περίπτωση της Α.Π.Α., η ανικανότητα θα πρέπει να διαρκέσει τουλάχιστον έξι μήνες, για να αναγνωριστεί από την εταιρία' δεν λαμβάνεται δε υπ' όψιν για το ασφάλιστρο του πρώτου έτους, το οποίο θα πρέπει να πληρωθεί στο ακέραιο, έστω κι αν μέσα σ' αυτό το έτος προέκυψε και παγιοποιήθηκε η ανικανότητα.

Από τους όρους της προσθήκης αυτής, επιφυλάσσεται στην ασφαλιστική επιχείρηση το δικαίωμα να ελέγχει τη συνέχιση της ανικανότητας κάθε χρόνο.

Αν κατά τη διάρκεια του χρόνου ο ασφαλισμένος αναλάβει αρκετά, ώστε να μπορεί να απασχοληθεί και πάλι στο επάγγελμά του ή σε παρεμφερή βιοποριστική απασχόληση (όπως προβλέπει ο όρος της ανικανότητας), τότε αναστέλλεται η απαλλαγή του από την καταβολή του ασφαλιστρού.

Το ασφαλιστήριο συμβόλαιο στο οποίο συνέβη η ασφαλιστική περίπτωση Α.Π.Α., δεν διαφέρει καθόλου από τα κανονικά ασφάλιστρα του χαρτοφυλακίου ζωής της επιχειρήσεως. Συνεχίζει να σχηματίζει Μαθηματικό Απόθεμα, να αυξάνει από χρόνο σε χρόνο την αξία εξαγοράς του και να συμμετέχει στις διανομές των μερισμάτων' είναι, δηλαδή, ένα καθ' όλα ενεργό ασφαλιστήριο ζωής.

Η τακτική αντιμετώπισης των ασφαλιστηρίων αυτών είναι διάφορος, ανάλογα με τις απόψεις και την πολιτική κάθε ασφαλιστικής επιχειρήσεως. Πολλές επιχειρήσεις εφόσον έχει παγιωθεί και κριθεί ως οριστική η ανικανότητα, ελευθεροποιούν τα ασφαλιστήρια αυτά για ολόκληρο το κεφάλαιο, δίδοντας έτσι την πιο εύκολη λύση.

5.7 ΚΑΛΥΨΕΙΣ ΤΟΥ ΚΛΑΔΟΥ ΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ – Π.Α.

Οι κίνδυνοι που καλύπτονται από την ασφάλιση των προσωπικών ατυχημάτων είναι οι παρακάτω :

1) *Θάνατος από ατύχημα.* Καταβάλλεται ολόκληρο το καλυπτόμενο κεφάλαιο.

2) *Μόνιμη ολική ανικανότητα από ατύχημα.* Καταβάλλεται ολόκληρο το καλυπτόμενο κεφάλαιο.

3) *Μόνιμη μερική ανικανότητα από ατύχημα.* Καταβάλλεται ποσοστό του κεφαλαίου ανάλογο με το ποσοστό αναπηρίας.

4) *Πρόσκαιρη ολική ανικανότητα από ατύχημα.* Καταβάλλεται εβδομαδιαία αποζημίωση.

5) *Πρόσκαιρη μερική ανικανότητα από ατύχημα.* Καταβάλλεται το ½ της προηγούμενης.

6) *Ιατροφαρμακευτικά έξοδα για θεραπεία ατυχήματος.* Καταβάλλεται ποσοστό του κεφαλαίου.

Οι καλύψεις των προσωπικών ατυχημάτων παραχωρούνται σε άτομα ηλικίας 15 – 70 ετών, αρτιμελή και απολύτως υγιή, χωρίς να αποκλείεται η κάλυψη και ατόμων με προβλήματα υγείας και αρτιμέλειας, αλλά με ειδικούς όρους και επασφάλιστρο.

Σε άτομα που δεν ασκούν επάγγελμα ή άλλη βιοποριστική απασχόληση, δεν δίδεται η κάλυψη της πρόσκαιρης ανικανότητας, που προβλέπει την εβδομαδιαία αποζημίωση.

Η πιθανότητα επελεύσεως του κινδύνου και κατά συνέπεια ο προσδιορισμός του ασφάλιστρο, στις ασφάλιες των προσωπικών ατυχημάτων, κρίνονται ανάλογα με το επάγγελμα που ασκεί ο ασφαλισμένος και με διάφορες άλλες προσωπικές ενασχολήσεις και χόμπι του.

Για το λόγο αυτό, υπάρχουν συνήθως δύο έως τέσσερις επαγγελματικές τάξεις στις οποίες εντάσσονται οι ασφαλισμένοι, ανάλογα με το επάγγελμα που ασκούν. Το ασφάλιστρο δε που καθέναν πληρώνει, κλιμακώνεται σύμφωνα με την επαγγελματική τάξη που έχει ενταχθεί.

5.8 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΥΓΕΙΑΣ

Η ασφάλιση υγείας ή ασθένειας έχει ως αντικείμενο την αποκατάσταση της υγείας του ασφαλισμένου, σε περίπτωση που θα προσβληθεί από ασθένεια ή ατύχημα⁹.

Ως *ασθένεια*, θεωρείται κάθε πάθηση του ασφαλισμένου, που εκδηλώνεται για πρώτη φορά, 30 ημέρες μετά την ασφάλισή του. Η διάρκεια αυτή των 30 ημερών τίθεται ως όριο ασφαλείας, για να προστατεύσει τον ασφαλιστή αλλά και τα γενικότερα συμφέροντα των ασφαλισμένων.

Οι καλύψεις που παρέχονται από την ασφάλιση υγείας, διακρίνονται ως εξής:

⁹ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 501 – σελίδα 505.

1) Νοσοκομειακές Παροχές

Οι παροχές αυτές αναφέρονται στις δαπάνες που πραγματοποιούνται κατά την περίθαλψη του ασφαλισμένου μέσα σε νοσηλευτικό ίδρυμα. Θα πρέπει να διευκρινιστεί πως δεν θεωρούνται νοσηλευτικά ιδρύματα τα αναρρωτήρια, τα ιδρύματα για ναρκομανείς και αλκοολικούς, τα γηροκομεία, τα αναπαυτήρια και τα φυσικοθεραπευτήρια.

Οι νοσοκομειακές παροχές διακρίνονται σε :

i) Νοσοκομειακό επίδομα

Το νοσοκομειακό επίδομα αναφέρεται σ' ένα ημερήσιο χρηματικό ποσό που η ασφαλιστική επιχείρηση καταβάλλει στον ασφαλισμένο, εφόσον εισαχθεί σε νοσηλευτικό ίδρυμα, ανεξάρτητα από τις δαπάνες που θα πραγματοποιηθούν τελικά.

Έτσι για την καταβολή του επιδόματος αυτού χρειάζεται μόνο γνωμάτευση του νοσηλευτικού ιδρύματος, για να διαπιστωθεί αν η πάθηση καλύπτεται από το ασφαλιστήριο, και εισιτήριο – εξιτήριο, για να προσδιοριστεί ο αριθμός των ημερών. Μέρος ή ολόκληρο το νοσοκομειακό επίδομα καταβάλλουν ως επίδομα αναρρώσεως και για περιορισμένο αριθμό ημερών ορισμένες ασφαλιστικές επιχειρήσεις και μετά την έξοδο του ασφαλισμένου από το νοσηλευτικό ίδρυμα.

ii) Νοσοκομειακή περίθαλψη

Η νοσοκομειακή περίθαλψη, αντίθετα, αναφέρεται στις πραγματικές δαπάνες που πραγματοποιεί μέσα στο νοσηλευτικό ίδρυμα ο ασφαλισμένος, γι' αυτό και για να εισπράξει τα χρήματα που δαπάνησε, πρέπει να υποβάλει στην ασφαλιστική επιχείρηση τα πρωτότυπα δικαιολογητικά (τιμολόγια και αποδείξεις) που εξέδωσε το ίδρυμα.

Τέτοιου είδους δαπάνες είναι¹⁰ :

- Δωμάτιο και τροφή : για την κάλυψη των εξόδων που αφορούν το δωμάτιο και την τροφή (νοσηλεία), καταβάλλεται το ποσό που έχει συμφωνηθεί για κάθε ημέρα νοσηλείας. Το ποσό αυτό καταβάλλεται για διάρκεια νοσηλείας που έχει οριστεί σε κάθε περίπτωση.
- Έξοδα νοσηλείας : για διάφορα έξοδα νοσηλείας (εργαστηριακές εξετάσεις, φάρμακα, έξοδα χειρουργείου κ.λπ.) καταβάλλεται το ποσό που έχει συμφωνηθεί για κάθε περίπτωση νοσηλείας.
- Αμοιβή χειρουργού : για την κάλυψη της δαπάνης για αμοιβή χειρουργού, καταβάλλεται μέχρι το ποσό που έχει συμφωνηθεί σε κάθε περίπτωση. Η αμοιβή του χειρουργού καταβάλλεται για κάθε επέμβαση που έγινε έξω από το νοσοκομείο ή κλινική.

2) Εξωνοσοκομειακές Παροχές

Αναφέρονται σε δαπάνες που πραγματοποιούνται για θεραπεία στο σπίτι και αφορούν :

- Ιατρικές επισκέψεις (στο σπίτι ή στο ιατρείο) : καταβάλλεται το 80% για κάθε ιατρική επίσκεψη, μέχρι το ποσό που έχει συμφωνηθεί και ορισμένο ετήσιο αριθμό επισκέψεων.

¹⁰ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 190.

- Φάρμακα και ενέσεις : για αγορά φαρμάκων που έγινε με συνταγή ιατρού, καταβάλλονται το 80% της δαπάνης και μέχρι ένα ετήσιο ποσό που έχει συμφωνηθεί.
- ερνασθηριακές εξετάσεις : έξοδα που έγιναν για ακτινογραφίες ή μικροβιολογικές αναλύσεις, ύστερα από σύσταση γιατρού, καλύπτονται κατά 80% και μέχρι ένα ετήσιο ποσό που έχει συμφωνηθεί.

Για την αντιμετώπιση των δαπανών αυτών, η ασφαλιστική επιχείρηση θέτει στη διάθεση κάθε ασφαλισμένου ένα χρηματικό ποσό, που μπορεί να εξαντλήσει κατά ανώτατο όριο κάθε χρόνο.

Τα σχετικά δικαιολογητικά θα πρέπει να είναι επίσημα και θεωρημένα από την εφορεία.

Οι εξωνοσοκομειακές παροχές παρέχονται μόνο σε συνδυασμό με τις νοσοκομειακές και μόνο όταν οι δεύτερες αυτές αποτελούν προσθήκη (rider) της βασικής ασφαλίσεως ζωής.

Οι καλύψεις ασθενοείας, επεκτείνονται και στα μέλη της οικογένειας του αμέσως ασφαλισμένου, με τις προϋποθέσεις που προαναφέραμε.

Οι ασφαλισμένοι μπορούν να κάνουν χρήση νοσηλευτικών ιδρυμάτων και ιατρών του εξωτερικού, αρκεί να θεωρήσουν τα σχετικά δικαιολογητικά από τις ελληνικές προξενικές αρχές, της έδρας των ιδρυμάτων και των ιατρών αυτών.

Το ασφάλιστρο στο κλάδο υγείας διαμορφώνεται ανάλογα με το φύλο και την ηλικία του ασφαλισμένου. Οι γυναίκες, που χαρακτηρίζονται από μεγαλύτερους δείκτες νοσηρότητας, επιβαρύνονται με υψηλότερο ασφάλιστρο, ενώ αντίθετα το ασφάλιστρο των παιδιών διαμορφώνεται σε χαμηλότερο ύψος.

Τέλος τα όρια των ασφαλισίμων ηλικιών ποικίλουν συνήθως από βρέφη 14 ημερών μέχρι άτομα 65 ή και 75 χρόνων, ανάλογα με την πολιτική της ασφαλιστικής επιχείρησεως. Στις ηλικίες πάνω από 60 ή 65 ετών, εισπράττεται επασφάλιστρο.

3) Ευρεία νοσοκομειακή – ιατροφαρμακευτική περίθαλψη

Η μορφή της ασφάλισης αυτής έχει ως εξής¹¹ :

Καθορίζεται ένα ανώτατο ποσό, το οποίο κάθε ασφαλισμένος δικαιούται να δαπανήσει και να εισπράξει για νοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή περίθαλψη.

Στοιχεία που περιορίζουν τα ποσά των παροχών στη ευρεία νοσοκομειακή - ιατροφαρμακευτική περίθαλψη είναι :

i) Το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στις δαπάνες. Το ποσοστό αυτό συνήθως είναι 20% των δαπανών που έχουν πραγματοποιηθεί, ενώ το 80% καταβάλλεται από την εταιρία.

ii) Το ποσό των αρχικών δαπανών που βαρύνουν τον ίδιο τον ασφαλισμένο.

Τα προγράμματα της ευρείας νοσοκομειακής και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης διακρίνονται σε δύο κατηγορίες :

i) Προγράμματα που καλύπτουν τις δαπάνες νοσοκομειακής και εξωνοσοκομειακής περίθαλψης τα οποία ήδη έχουν αναφερθεί παραπάνω, στη κατηγορία αυτή η ευρεία νοσοκομειακή και ιατροφαρμακευτική περίθαλψη λειτουργεί σαν βασικό πρόγραμμα.

¹¹ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 191 – σελίδα 192.

ii) Τα προγράμματα εκείνα που η ευρεία ιατροφαρμακευτική και νοσοκομειακή περίθαλψη λειτουργεί στη συμπληρωματική ασφάλιση ενός άλλου βασικού προγράμματος που καλύπτει τις δαπάνες για νοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή περίθαλψη.

- Επίδομα ανάρρωσης

Σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος υποβλήθηκε εντός του νοσοκομείου σε εγχείρηση τότε η εταιρεία καταβάλλει σ' αυτόν και μέχρι το τριπλάσιο των ημερών νοσηλείας με κάποιο ανώτατο όριο, ημερήσιο επίδομα ανάρρωσης, του οποίου το ύψος αναφέρεται στο συμφωνητικό.

Στις παροχές νοσοκομειακής – εξωνοσοκομειακής – ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης μπορούν να καλυφθούν και τα εξαρτώμενα μέλη (σύζυγοι, παιδιά).

- Αερομεταφορά

Καλύπτονται οι σχετικές δαπάνες, αερομεταφοράς σε περίπτωση επείγουσας ανάγκης από ατύχημα ή ασθένεια μέχρι κάποιο συμφωνημένο ποσό.

- Παροχές εφάπαξ ποσού ή σύνταξης

Στην περίπτωση αυτή, η παροχή καταβάλλεται στον ασφαλισμένο όταν συμπληρώσει ένα ορισμένο όριο ηλικίας, με τη μορφή εφάπαξ ποσού ή ισόβιας μηνιαίας σύνταξης.

5.9 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΑΠΩΛΕΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Η ασφάλιση αυτή έχει σκοπό να αποκαταστήσει το εισόδημα που χάνει ο ασφαλισμένος, όταν από ατύχημα ή ασθένεια δεν μπορεί να ασκήσει το επάγγελμα από το οποίο ζει¹².

Προστατεύεται, επομένως, από την κάλυψη αυτή, μόνο το εισόδημα που κερδίζει ο ασφαλισμένος από την προσφορά της προσωπικής του απασχολήσεως, αδιάφορα αν το εισόδημα αυτό λέγεται μισθός, ημερομίσθιο, αμοιβή ή κέρδος.

Η κάλυψη παραχωρείται για το ποσό μέχρι 80% του εισοδήματός του ασφαλισμένου και μόνο σε άτομα πλήρους απασχολήσεως, σε συνδυασμό πάντα με βασική ασφάλιση ζωής.

Το ασφάλιστρο διαμορφώνεται ανάλογα με την κατάσταση υγείας, την ηλικία, την επαγγελματική τάξη που εντάσσεται ο ασφαλισμένος και με τον αριθμό των ημερών απαλλαγής.

5.10 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΜΗΤΡΟΤΗΤΑΣ

Με την προϋπόθεση ότι ο τοκετός πραγματοποιείται 8 τουλάχιστον μήνες μετά τη σύναψη της ασφαλίσεως¹³ (εκτός από τις περιπτώσεις των πρόωρων τοκετών), ορισμένα ασφαλιστικά προγράμματα ζωής προβλέπουν την παροχή

¹² Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 505.

¹³ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 506.

επιδομάτων μητρότητας, που κλιμακώνεται ανάλογα με τον αν πρόκειται για φυσιολογικό τοκετό, για καισαρική τομή ή γέννηση διδύμων.

5.11 ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Τα χειρουργικά έξοδα¹⁴ μπορούν ακόμη να καλυφθούν με ειδική προσθήκη του ασφαλιστηρίου ζωής. Στα έξοδα αυτά περιλαμβάνεται η αμοιβή του χειρουργού και του αναισθησιολόγου καθώς και του λοιπού βοηθητικού προσωπικού του χειρουργείου.

5.12 ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ

Όσα μέχρι στιγμής αναφέρθηκαν για τις ασφαλίσεις της ανθρώπινης ζωής αφορούν τις ασφαλίσεις αυτές σε ατομική βάση¹⁵.

Η ασφάλιση όμως ζωής και συμπληρωματικών καλύψεων μπορεί επίσης να αναφέρεται σε περισσότερα από δέκα άτομα (μόνο τότε θεωρείται ομάδα), που ομαδοποιούνται κατά επιχείρηση ή συγκρότημα επιχειρήσεων ή κατά ομοιοεπαγγελματικό ή διεπαγγελματικό τομέα, ώστε οι όροι εργασίας και συνεπώς οι κίνδυνοι στους οποίους υπόκεινται και οι ασφαλιστικές τους ανάγκες, να είναι κατά το δυνατόν ομοιογενείς.

Η ομαδική ασφάλιση μπορεί να αναφέρεται σε βασική ασφάλιση ζωής και σε προσθήκες.

5.12.1 ΒΑΣΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΖΩΗΣ

Η βασική ασφάλισης ζωής μπορεί να αφορά :

1) Σχέδιο Ομαδικής Ασφάλισης

Τα σχέδια αυτά λειτουργούν χωριστά επί της ζωής κάθε μέλους της ομάδας, συνήθως με τη μορφή πρόσκαιρης ασφάλισης θανάτου, ετήσιας ανανεώσεως, ή ακόμη σπανιότερα με τη μορφή μικτής.

Στην περίπτωση της μικτής, ζητείται συνήθως και από τους ασφαλισμένους – εργαζομένους να συμμετέχουν στην καταβολή του ασφαλιστρού.

Στην ομαδική ασφάλιση ζωής περιλαμβάνονται όλα τα μέλη του προσωπικού της επιχείρησης, τα οποία δεν υποβάλλονται συνήθως σε υγειονομικό έλεγχο, αλλά καλύπτονται με απλή δήλωση καλής υγείας.

2) Σχέδιο Ομαδικής Συνταξιοδότησεως

Τα συνταξιοδοτικά προγράμματα του προσωπικού των περισσότερων επιχειρήσεων, επειδή αναφέρονται σε μικρές ομάδες ατόμων, παρουσιάζουν πολλές δυσκολίες στη λειτουργία τους, χωρίς να αποκλείεται βέβαια και η επιτυχής εφαρμογή τους, ιδιαίτερα όταν πρόκειται για μεγάλες ομάδες.

¹⁴ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 506.

¹⁵ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφάλισης», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 506 – σελίδα 508.

Για τον λόγο αυτό, ο τρόπος που οι περισσότερες επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν αυτό το θέμα είναι η ασφάλιση προσόδου ή ακόμη η μικτή ασφάλιση, της οποίας το ασφάλισμα χρησιμοποιείται κατά την λήξη, για την αγορά μιας άμεσης προσόδου και με τους όρους που εξυπηρετούν, κάθε φορά, περισσότερο τις ανάγκες του ασφαλισμένου.

3) Λογαριασμός Διαχειρίσεως Κεφαλαίου

Πολλές επιχειρήσεις, με συμμετοχή ή χωρίς συμμετοχή των εργαζομένων, σχηματίζουν, με περιοδικές εισφορές σε κάποια ασφαλιστική επιχείρηση, ένα κεφάλαιο που διέπεται από ειδική ασφαλιστική σύμβαση και προβλέπει παροχές στους εργαζομένους – ασφαλισμένους και στους δικαιούχους τους.

Οι παροχές προβλέπονται συνήθως σε περίπτωση θανάτου, επιβιώσεως κατά το χρόνο συνταξιοδότησεως, διακοπής της εργασίας, που μπορεί να οφείλεται σε οικιοθελή ή μη αποχώρηση, ή σε ανικανότητα εργασίας, κ.ο.κ.

5.12.2 ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΚΑΛΥΨΕΙΣ

Όλες οι πρόσθετες καλύψεις που παραχωρούνται στα ατομικά ασφαλιστήρια ζωής, έχουν αντίστοιχες εφαρμογές και παραχωρούνται με τους ίδιους σχεδόν όρους και στα ομαδικά.

Οι καλύψεις ασθένειας μπορεί να επεκταθούν και στα μέλη των οικογενειών των ασφαλισμένων.

5.13 ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΡΙΑ

Στις σύγχρονες ασφαλιστικές αγορές, υπάρχει πολύ μεγάλη ποικιλία επενδυτικών ασφαλιστηρίων, τα οποία λειτουργούν πάνω στις ίδιες αρχές¹⁶.

Τα ασφάλιστρα των συμβολαίων αυτών χρησιμοποιούνται, μερικώς ή ολικώς, ανάλογα με του ισχύοντες όρους, για την αγορά επενδυτικών μονάδων, στην τιμή διαθέσεως (offer price) που ισχύει μια από τις 7 επόμενες από την καταβολή του ασφαλιστρού ημέρες, που δίνει ως ανώτατο όριο ανοχής, στο εδάφιο ιε το άρθρο 13γ του Ν.Δ. 400/70. Ο αριθμός δε των μονάδων αυτών εκφράζει και το κεφάλαιο για το οποίο ισχύει το συγκεκριμένο ασφαλιστήριο.

Έτσι, το επενδυτικό ασφάλιστήριο καθίσταται αξιόγραφο, κυμαινόμενης της αξίας του κατά τις διακυμάνσεις της αξίας εξαγοράς (bid price) των επενδυτικών μονάδων, στις οποίες κάθε φορά αναφέρεται το καλυπτόμενο κεφάλαιο.

Θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι οι μονάδες αυτές αποτελούν περιουσιακό στοιχείο της εταιρίας, επί του οποίου οι ασφαλισμένοι έχουνε προνομιακό δικαίωμα προηγούμενο πάντος άλλου.

Σύμφωνα με τα παραπάνω βλέπουμε ότι όλα τα unit linked λειτουργούν με δύο τιμές :

- Την τιμή κτήσεως των μεριδίων και
- Την τιμή εξαγοράς τους.

Εκ των οποίων η πρώτη είναι το 5% συνήθως, υψηλότερη της δεύτερης.

Ιδιαίτερα στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν το unit linked με σύνδεση του ασφαλιζόμενου κεφαλαίου σε μερίδια εξωτερικών αμοιβαία ίων κεφαλαίων, οι επενδυτικές επιλογές του ασφαλιζόμενου είναι πάρα πολλές, γιατί

¹⁶ Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές αρχές της ιδιωτικής ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση 'Γ, Αθήνα 1999, σελίδα 510 – σελίδα 514.

έχει στη διάθεσή του έναν ατελείωτο αριθμό ευρέως διαδεδομένων αμοιβαίων κεφαλαίων διαφόρων τύπων (αναπτυξιακά, σταθερά, κ.λπ.) της εγχώριας και διεθνούς χρηματαγοράς, οι αποδόσεις των οποίων παρουσιάζουν διάφορες διακυμάνσεις. Η παρατήρηση των διακυμάνσεων αυτών μέσα στο χρόνο διαφοροποιεί, πολλές φορές, τις προοπτικές των αποδόσεών του στο μέλλον. Για το λόγο αυτό, παρέχεται η δυνατότητα στον ασφαλισμένο να αλλάζει τις επενδυτικές μονάδες με τις οποίες συνδέεται το ασφαλιστήριό του, ανάλογα με τις προοπτικές αποδόσεώς του, που εκείνος κρίνει κάθε φορά ότι τον συμφέρουν.

Η δυνατότητα αυτή, μαζί με την ευχέρεια που έχει ο ασφαλιζόμενος να αυξάνει το καλυπτόμενο κεφάλαιο, καταβάλλοντας εκτάκτως πρόσθετο ασφάλιστρο, όταν οι οικονομικές του δυνατότητες το επιτρέπουν, ή να εξαργυρώνει επενδυτικές μονάδες, όταν έκτακτες ανάγκες το επιβάλλουν, καθιστούν το unit linked ένα τρομερά ευέλικτο και διαχρονικό επενδυτικό «εργαλείο», που προσφέρει μια διαρκή οικονομική επικαιρότητα στις επενδυτικές δυνατότητες των ασφαλιζομένων.

Τα επενδυτικά ασφαλιστήρια, ανάλογα με την πολιτική των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και τις ιδιαίτερες συμφωνίες των συμβαλλόμενων διακρίνονται σε δύο βασικές κατηγορίες :

1) Εφάπαξ ασφαλίστρου

Είναι η απλούστερη μορφή επενδυτικού ασφαλιστηρίου, η οποία προβλέπει την καταβολή ενός μόνου ασφαλίστρου, κατά την έναρξή του, το οποίο επενδύεται συνήθως ολόκληρο στις επενδυτικές μονάδες επιλογής του ασφαλισμένου. Ο αριθμός των μονάδων πρέπει να αναγράφεται στο ασφαλιστήριο.

Στον ασφαλισμένο παρέχεται η ευχέρεια να αυξάνει τις επενδυτικές μονάδες, έναντι πρόσθετου κάθε φορά ασφαλίστρου. Η αύξηση αυτή γίνεται πάντοτε με πρόσθετη πράξη. Αύξηση των μονάδων μπορεί να προβλέπεται ακόμη και από την απόδοση των επενδύσεων. Αύξηση των μονάδων μπορεί να γίνει και από την παραχώρηση των λεγομένων χαριστικών μονάδων, ύστερα από τα πρώτα 6 – 7 χρόνια, εφόσον αποδειχθεί ότι οι χρεώσεις για τη διαχείριση του επενδυτικού ταμείου ήταν μεγαλύτερη από το πραγματικό κόστος λειτουργίας του.

Σε κάθε περίπτωση αυξήσεως των επενδυτικών μονάδων, η ασφαλιστική επιχείρηση χορηγεί βεβαίωση για τις επιπλέον μονάδες στον ασφαλισμένο.

Προκειμένου για την εξόφληση του ασφαλίστρου θανάτου και λοιπών καλύψεων του ασφαλισμένου, η ασφαλιστική επιχείρηση, μόλις το ασφάλιστρο καταστεί απαιτητό, το καλύπτει από το επενδυτικό σκέλος, χρεώνοντας το λογαριασμό των επενδυτικών μονάδων με όσες μονάδες δίδει το πηλίκο της διαιρέσεως του ασφαλίστρου προς την αξία εξαγοράς της μονάδας, κατά την ημέρα της εξοφλήσεως.

Τα ασφαλιστήρια εφάπαξ ασφαλίστρου είναι κατά κύριο λόγο ισοβίου διάρκειας, για να παρέχεται η ευχέρεια στον ασφαλισμένο – επενδυτή να διατηρήσει το συμβόλαιο όσο θελήσει.

Ο ασφαλισμένος, εφόσον επιθυμεί, έχει την δυνατότητα να εισπράττει ένα προκαθορισμένο ετήσιο εισόδημα, πέρα από την ευχέρεια που έχει, να εξαγοράσει ορισμένο αριθμό μονάδων, για την αντιμετώπιση εκτάκτων οικονομικών αναγκών του. Και η μείωση αυτή των μονάδων γίνεται με πρόσθετη πράξη όπως και η αύξηση.

Με το θάνατο του ασφαλισμένου, η εταιρία καταβάλλει στους δικαιούχους το κεφάλαιο θανάτου, το οποίο είναι συνήθως για τα ασφαλιστήρια αυτά το 101% της αξίας εξαγοράς των επενδυτικών μονάδων. Το ασφαλιστήριο μπορεί να

συνεχιστεί από τον κληρονόμο ή από τους κληρονόμους του αποθανόντος ασφαλισμένου, οι οποίοι μπορούν να καταβάλλουν αν το επιθυμούν, και νέο εφάπαξ ασφάλιστρο, για την αύξηση των επενδυτικών μονάδων, και να ζητήσουν ασφαλιστικές καλύψεις θανάτου.

Όλες αυτές οι διαδικασίες γίνονται με πρόσθετη πράξη και με βεβαίωση της ασφαλιστικής επιχειρήσεως για τις νέες επενδυτικές μονάδες, όπως το άρθρο 13γ του Ν.Δ. 400/70 ορίζει.

2) Περιοδικού ασφαλιστρού

Το κυριότερο πλεονέκτημα των ασφαλιστηρίων αυτών είναι ότι προσφέρουν τη δυνατότητα σε εκείνους που δεν έχουν την οικονομική άνεση να καταβάλλουν το εφάπαξ ασφάλιστρο, να μετέχουν στο επενδυτικό ασφαλιστικό πρόγραμμα με μικρότερες περιοδικές (ετήσιες, εξαμηνιαίες, κ.ο.κ.) καταβολές, χωρίς καμία επιβάρυνση, απολαμβάνοντας ταυτόχρονα και την ευελιξία που προσφέρουν τα προγράμματα αυτά, σε σχέση μεταξύ ασφαλιζομένου κεφαλαίου και του επενδυτικού περιεχομένου του ασφαλιστηρίου.

Τα περιοδικού ασφαλιστρού επενδυτικά ασφαλιστήρια μπορεί να έχουν σταθερό περιοδικό ασφάλιστρο, που να αναφέρεται στο ίδιο ποσό χρηματικών μονάδων κάθε φορά, αλλά αυξάνεται ανά διετία ανάλογα με τον πληθωρισμό και μεταβλητό ασφάλιστρο, όταν το χρηματικό ποσό του ασφαλιστρού μεταβάλλεται ανάλογα με την οικονομική ευχέρεια που έχει κάθε φορά ο ασφαλισμένος να καταβάλλει περισσότερα ή λιγότερα.

Τα σταθερού περιοδικού ασφαλιστρού ασφαλιστήρια προβλέπουν, συνήθως, την αύξηση του αρχικά ασφαλισμένου κεφαλαίου, με ένα ρυθμό ανάπτυξης 7,5% το χρόνο, για τα δέκα πρώτα χρόνια, με την προϋπόθεση ότι η αύξηση αυτή, θα καλύπτεται από την αύξηση της αξίας των επενδυτικών μονάδων, με τις οποίες συνδέεται το ασφαλιστήριο.

Μετά τη συμπλήρωση της δεκαετίας υπολογίζεται ο πραγματικός ρυθμός ανάπτυξης και συγκρίνεται με το υποθετικό κεφάλαιο, προκειμένου να διαπιστωθούν οι αποκλίσεις και να γίνουν οι σχετικές διορθώσεις οριστικοποιήσεως του κεφαλαίου, με τις παρακάτω πρακτικές :

i) Όταν υπάρχει υπεραξία, γίνεται ανάλογη αύξηση του ασφαλισμένου κεφαλαίου.

ii) Όταν ο ρυθμός ανάπτυξης είναι χαμηλότερος του υποθετικού, ή μειώνεται το ασφαλισμένο κεφάλαιο στα πραγματικά όρια, ή εισπράττεται το απαιτούμενο ασφάλιστρο, για να διατηρηθεί το πραγματικό κεφάλαιο στα όρια του υποθετικού.

Στα ασφαλιστήρια, ιδιαίτερα του σταθερού περιοδικού ασφαλιστρού, μπορεί το καταβαλλόμενο ασφάλιστρο να αφορά κατά συγκεκριμένο μέρος την επένδυση και κατά συγκεκριμένο μέρος την ασφαλιστική κάλυψη.

Αν το ασφάλιστρο κάποιας περιόδου δεν καταβληθεί, η εταιρία, σύμφωνα με τους όρους του ασφαλιστηρίου, μπορεί να εισπράξει το ασφάλιστρο των ασφαλιστικών καλύψεων από το επενδυτικό σκέλος, με απόσυρση των απαιτούμενων επενδυτικών μονάδων.

Τα ασφαλιστήρια περιοδικού ασφαλιστρού μπορεί να αναφέρονται σε ισόβιο, μικτή ορισμένης λήξεως ή και σε απλή ασφάλιση θανάτου.

Σε περίπτωση θανάτου του ασφαλισμένου, οι διαδικασίες αντιμετώπισεως είναι παρόμοιες με εκείνες των ασφαλιστηρίων του εφάπαξ ασφαλιστρού.

5.14 ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Συνήθως στις ασφαλιστικές εταιρίες υπάρχει μια επιτροπή που αποτελείται από διοικητικούς υπαλλήλους ειδικούς στις αποζημιώσεις, από υπαλλήλους του τμήματος εκτίμησης του κινδύνου και από ανθρώπους των πωλήσεων, των οποίων έργο είναι η εκτίμηση των αποζημιώσεων¹⁷.

Ως επί το πλείστον οι αποζημιωτές είναι υπάλληλοι που προέρχονται από τμήμα αποδοχής κινδύνου και έκδοσης ασφαλιστηρίων που γνωρίζουν πολύ καλά τους όρους του ασφαλιστηρίου και μπορούν να τους αναλύουν.

Οι υπάλληλοι των αποζημιώσεων θα πρέπει να διεκπεραιώνουν την αποζημίωση όσο το δυνατόν ταχύτερα και να βοηθήσουν τον πελάτη και τον ασφαλιστικό σύμβουλο για τις διαδικασίες που πρέπει να κάνουν. Οι ιατροί θα πρέπει να εξετάζουν όλες τις περιπτώσεις με προθυμία και ευγένεια και να βοηθήσουν στο μέτρο του δυνατού. Ο ρόλος τους είναι συμβουλευτικός, η εταιρία θα αποφασίσει.

Σωστή αποζημίωση έχουμε όταν όλοι φροντίζουν να εφαρμόζουν τους όρους του ασφαλιστηρίου και τις σχετικές διαδικασίες, δηλαδή :

- Πλήρη δικαιολογητικά (τιμολόγια νοσοκομείων, αποδείξεις ιατρών, κ.λπ.).
- Έγκαιρη αναγγελία του γεγονότος στην εταιρία.
- Γρήγορος έλεγχος του περιστατικού.
- Γρήγορη και δίκαιη εκκαθάριση της αποζημίωσης από την εταιρία.

Για όλες τις περιπτώσεις υποβολής δικαιολογητικών για αποζημίωση είναι αναγκαία ή ιατρική γνωμάτευση που θα αναφέρει την φύση της ασθένειας ή του ατυχήματος, τα δικαιολογητικά πρέπει να υποβάλλονται μαζί με την αίτηση για αποζημίωση από την εταιρία.

Σε περίπτωση που τα πρωτότυπα δικαιολογητικά υποβάλλονται πρώτα στο δημόσιο ή Ι.Κ.Α. ή άλλο ασφαλιστικό φορέα, τότε στην εταιρία θα προσκομίζονται φωτοτυπίες των δικαιολογητικών και η πρότυπη απόφαση του ταμείου, το εκκαθαριστικό του ασφαλιστικού φορέα μαζί με τη βεβαίωση για φορολογική χρήση ώστε να καταβληθεί η διαφορά που μένει ακάλυπτη.

Έξοδα που έγιναν στο εξωτερικό καλύπτονται αν :

- Φέρουν θεώρηση από το ελληνικό προξενείο της χώρας που έγιναν
- Συνοδεύονται από μετάφραση του υπουργείου εξωτερικού της χώρας μας.

Στο τέλος του έτους δίνεται βεβαίωση για την εφορία του ασφαλισμένου με το ποσό που δεν έχει καλύψει η εταιρία.

1) Δικαιολογητικά για αποζημίωση λόγω θανάτου :

- Γνωστοποίηση του θανάτου.
- Ληξιαρχική πράξη θανάτου του ασφαλισμένου.
- Φωτοτυπία της ταυτότητας του ασφαλισμένου ή πιστοποιητικό γέννησης.
- Βεβαίωση ιατρών για την αιτία θανάτου.
- Πιστοποιητικό γέννησης δικαιούχων.
- Πιστοποιητικό από την εφορία κληρονομιών.
- Σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος, άδεια κυκλοφορίας οδήγησης.

¹⁷ Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην ασφαλιστική επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS Αθήνα 1993, σελίδα 193 – σελίδα 197.

- Πιστοποιητικό ότι δεν έχει δημοσιευτεί η διαθήκη.
 - Ασφαλιστήριο ζωής και όλα τα σχετικά.
 - Διάφορα άλλα δικαιολογητικά που μπορεί να ζητήσει η ασφαλιστική επιχείρηση.
- 2) Δικαιολογητικά για αποζημίωση λόγω απώλειας εισοδήματος :
- Ιατρική γνωμάτευση από ιατρό σχετικής ειδικότητας που θα αναφέρεται η χρονική περίοδος της ανικανότητας για εργασία.
 - Αντίγραφο των αδειών απουσίας από την εργασία του ταμείου, (δημόσιο, Τ.Ε.Β.Ε., Ι.Κ.Α., Τ.Σ.Α., κ.λπ.).
 - Διάφορα άλλα δικαιολογητικά που ίσως χρειαστεί η εταιρία.
- 3) Δικαιολογητικά για αποζημίωση λόγω νοσοκομειακού επιδόματος και επιδόματος ανάρρωσης :
- Ιατρική γνωμάτευση.
 - Εισιτήριο – εξιτήριο νοσοκομείου.
 - Γνωμάτευση νοσοκομείου για τις προβλεπόμενες ημέρες ανάρρωσης στο σπίτι, μετά την έξοδο από το νοσοκομείο.
- 4) Δικαιολογητικά εξωνοσοκομειακής περίθαλψης.
- i) Ιατρικές επισκέψεις :
- Ιατρική γνωμάτευση.
 - Δελτία παροχής υπηρεσιών πρωτότυπου που να αναγράφει το όνομα του ασθενούς.
- ii) Ακτινολογικές και εργαστηριακές εξετάσεις :
- Ιατρική γνωμάτευση.
 - Παραπεμπτικό ιατρού για τις συνιστώμενες εξετάσεις που να αναφέρει το όνομα του ασθενούς.
 - Πρωτότυπο θεωρημένο από την εφορία, δελτίο παροχής υπηρεσιών του μικροβιολόγου, ακτινολόγου κ.λπ. που να αναφέρει αναλυτικά τις γινόμενες εξετάσεις και το όνομα του ασθενούς.
- iii) Φάρμακα :
- Ιατρική γνωμάτευση.
 - Υπογεγραμμένη συνταγή ιατρού με την σφραγίδα του, που θα πρέπει να απευθύνεται στο συγκεκριμένο ασθενή.
 - Απόδειξη φαρμακείου με αναλυτική αναγραφή των αγορασθέντων φαρμάκων.
 - Κουπόνια φαρμάκων.
- 5) Νοσοκομειακή περίθαλψη :
- Ιατρική γνωμάτευση / ιστορικό από το νοσοκομείο.
 - Εισιτήριο – εξιτήριο νοσοκομείου.
 - Πρωτότυπα, θεωρημένα από την εφορία, τιμολόγια νοσοκομείου.
 - Δελτία παροχής υπηρεσιών πρωτότυπα, θεωρημένα για τις αμοιβές χειρουργών, αναισθησιολόγων κ.λπ..
 - Απόδειξεις πληρωμής αποκλειστικών αδελφών νοσοκόμων με βεβαίωση από τον υπεύθυνο γιατρό και την προϊσταμένη αδελφή.
- 6) Αποζημίωση λόγω μόνιμης ανικανότητας :
- Επιστολή γνωμάτευσης της μόνιμης ανικανότητας.

- Οριστική απόφαση του ταμείου του ασφαλισμένου που τον κρίνει μόνιμα ολικά ανίκανο για εργασία.
- Πλήρη ιατρική γνωμάτευση που να βεβαιώνει την μόνιμη ανικανότητα και να συμπεριλαμβάνει όλα τα στοιχεία της ασθένειας ή του ατυχήματος. Αναγκαίο και το ιατρικό ιστορικό.
- Ιατροδικαστική έκθεση, άδεια κυκλοφορίας οδήγησης σε περίπτωση τροχαίου ατυχήματος.

7) Για σοβαρές ασθένειες.

- i) Ιατρική γνωμάτευση του θεράποντος ιατρού :
 - Πότε παρουσιάστηκε η ασθένεια.
 - Ποιες οι γενόμενες εξετάσεις
 - Ποια η θεραπεία που ακολουθήθηκε.
- ii) Γνωματεύσεις νοσοκομείων που θα πιστοποιούνε πότε έγινε ο/οι νοσηλεία/ες και για ποιο λόγο.
- iii) Όλη η σειρά των γενόμενων εξετάσεων με τα αποτελέσματά τους. Π.χ. εργαστηριακές, υπερηχογραφήματα, αξονική τομογραφία κ.λπ.
- iv) Χειρουργικές επεμβάσεις By pass και μεταμοσχεύσεων :
 - Βεβαίωση νοσοκομείου ότι έγινε η επέμβαση.
 - Γνωμάτευση χειρουργού που να πιστοποιεί την ανάγκη της χειρουργικής επέμβασης.

6^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2006

6.1 ΤΑ ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΑΓΟΡΑΣ ΤΟ 2006

6.1.1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΗΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιήθηκαν στην χώρα μας το 2006 έφτασε τις 90 συνολικά¹, από τις οποίες οι 17 παρουσίασαν παραγωγή μόνο στις ασφαλίσσεις ζωής, οι 60 στις ασφαλίσσεις ζημιών και οι 13 παρουσίασαν παραγωγή και στις ασφαλίσσεις ζωής και στις ασφαλίσσεις ζημιών (μικτές ασφαλιστικές εταιρίες).

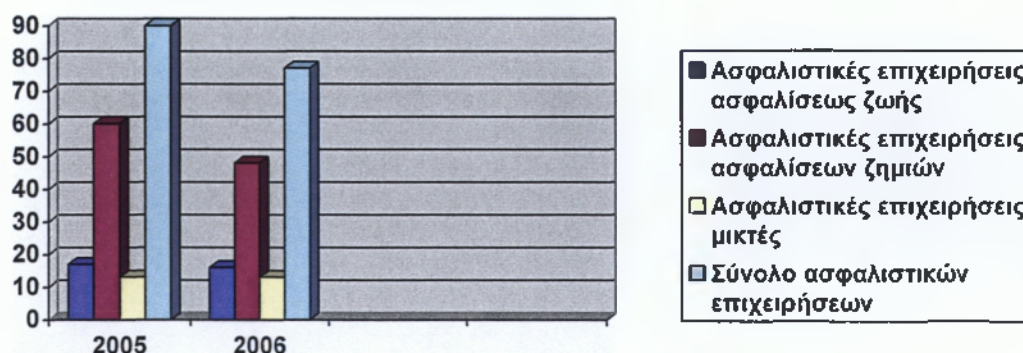
Η ομαδοποίηση των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αναλόγως της μορφής δραστηριοποίησης, μας δίνει 63 εγκατεστημένες ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες (15 ασφαλίσσεων ζωής, 36 ασφαλίσσεων ζημιών, και 12 μικτές) και 27 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών εταιριών (2 ασφαλίσσεων ζωής, 24 ασφαλίσσεων ζημιών και 1 μικτή).

Η ομαδοποίηση των υποκαταστημάτων αναλόγως με της εθνικότητας της έδρας, μας δίνει 23 υποκαταστήματα με έδρα σε χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 4 με έδρα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Από το σύνολο των 90 ασφαλιστικών επιχειρήσεων, υπήρξαν 13 υποκαταστήματα που παρουσίασαν μηδενική παραγωγή ασφαλίσεων εντός του 2006.

Συνεπώς, το σύνολο των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που ασκούσαν ασφαλιστικές εργασίες στο τέλος του 2006 ανήλθε στις 77 (εκ των οποίων οι 63 ανώνυμες ασφαλιστικές και οι 14 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών), οι οποίες ανά δραστηριότητα διακρίνονται σε 16 επιχειρήσεις ασφαλίσσεων ζωής, 48 ασφαλίσσεων ζημιών και 13 μικτές.

Σχ. 1 ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΠΟΙΟΥΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΈΤΗ 2005 - 2006

¹ «Ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα», www.eaee.gr., 28 – 04 – 2008.

6.1.2 Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ

Η εγγεγραμμένη παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις όλων των κλάδων έφτασε το 2006 τα 4,33 δισ. ευρώ, έναντι 3,92 δισ. ευρώ των το 2005, παρουσιάζοντας αύξηση 10,45% (έναντι αντίστοιχης αύξησης 8,27% το 2005).

Αντίστοιχα η παραγωγή ασφαλιστρων από αντασφαλίσεις (αναλήψεις) των επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στην έρευνα έφτασε το 2006 τα 85,2 εκατ. ευρώ, αυξημένη κατά 30,7% έναντι της προηγούμενης χρονιάς (65,19 εκατ. ευρώ).

Η παραγωγή ασφαλιστρων των ασφαλίσεων κατά ζημιών έφτασε τα 2,06 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 3,6% έναντι της αντίστοιχης έρευνας το 2005 (1,988 δισ. ευρώ).

Η παραγωγή ασφαλιστρων των ασφαλίσεων ζωής έφτασε τα 2,27 δισ. ευρώ, αυξημένη κατά 17,49% έναντι της αντίστοιχης έρευνας το 2005(1,935 δισ. ευρώ).

Συνεπώς, το ποσοστό συμμετοχής των δύο κλάδων στη συνολική παραγωγή ασφαλιστρων, διαμορφώνεται σε 47,53% για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών και 52,47% για τις ασφαλίσεις ζωής.

Πιο αναλυτικά, στην έρευνα πήραν μέρος συνολικά 78 ασφαλιστικές επιχειρήσεις, εκ των οποίων οι 63 είχαν τη νομική μορφή ανώνυμης ασφαλιστικής εταιρίας εγκατεστημένης στην Ελλάδα, και 15 του υποκαταστήματος αλλοδαπής ασφαλιστικής επιχείρησης.

Από το σύνολο των 78 ασφαλιστικών επιχειρήσεων, οι 16 ασκούσαν αποκλειστικά ασφαλίσεις ζωής (15 ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες και 1 υποκατάστημα αλλοδαπής), οι 49 αποκλειστικά ασφαλίσεις κατά ζημιών (36 ανώνυμες ασφαλιστικές, 13 υποκαταστήματα αλλοδαπών) και οι 13 ήταν μικτές, ζωής και ζημιών,(12 ανώνυμες ασφαλιστικές εταιρίες και 1 υποκατάστημα αλλοδαπών).

Από τα παραπάνω 15 υποκαταστήματα αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων, τα δύο είναι ασφαλιστικών επιχειρήσεων με έδρα το Ηνωμένο Βασίλειο, 3 με έδρα τη Γερμανία, 2 με έδρα τις Ηνωμένες Πολιτείες, 2 με έδρα το Βέλγιο, 2 με έδρα την Κύπρο και ένα με έδρα τη Γαλλία, την Ισπανία, την Ολλανδία και τις Φιλιππίνες αντίστοιχα.

Ο πίνακας 1 που ακολουθεί, συνοψίζει τα συγκεντρωτικά στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα επί της παραγωγής ασφαλιστρων, για το έτος 2006.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1. Συγκεντρωτικά ποσά έρευνας παραγωγής ασφαλιστρων έτους 2006.

	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	2.059.746.056,63	381.511.229,63	80.484.533,27
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	2.273.707.808,97	15.217.653,51	4.718.088,41
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	4.333.453.937,60	396.728.883,14	85.202.621,68

(Τα ποσά είναι σε ευρώ)

Επομένως η συνολική παραγωγή ασφαλιστρων από πρωτασφαλίσεις των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που έλαβαν μέρος στην έρευνα, έφτασε στο ύψος των 4.333.453.937,60 ευρώ.

Από αυτά τα 2.059.746.056,63 ευρώ ήταν η παραγωγή ασφαλιστρων των ασφαλίσεων κατά ζημιών (ή ποσοστό 47,53% επί του συνόλου), ενώ

2.273.707.880,97 ευρώ ήταν η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής (ή ποσοστό 52,47% του συνόλου).

ΠΙΝΑΚΑΣ 2. Στοιχεία παραγωγής ασφαλίσεων έτους 2006.

	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (τα ποσά είναι σε ευρώ)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ (%)
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	2.059.746.056,63	47,53%
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	2.273.707.880,97	52,47%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	4.333.453.937,60	100%

Η παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις των ανωνύμων ασφαλιστικών εταιριών έφτασε τα 4,001 δισ. ευρώ εκ των οποίων 1,933 δισ. ευρώ ήταν η παραγωγή των ασφαλίσεων κατά ζημιών και 2,068 δισ. ευρώ η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής.

Η παραγωγή ασφαλίσεων από πρωτοασφαλίσεις των υποκαταστημάτων των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων έφτασε τα 332,8 εκατ. ευρώ εκ των οποίων 126,6 εκατ. ευρώ ήταν η παραγωγή ασφαλίσεων κατά ζημιών και 206,2 εκατ. ευρώ η παραγωγή των ασφαλίσεων ζωής.

Τα αποτελέσματα της έρευνας επί της παραγωγής ασφαλίσεων από πρωτασφαλίσεις έτους 2006, σε σύγκριση με τα αποτελέσματα της αντίστοιχης έρευνας του έτους 2005, καταγράφουν μέσο ποσοστό αύξησης 10,45% στο σύνολο της παραγωγής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3. Ετήσια μεταβολή παραγωγής ασφαλίσεων.

	2006	2005	ΜΕΤΑΒΟΛΗ %
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	2.059.746.056,63	1.988.262.699,93	3,60%
ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	2.273.707.808,97	1.935.207.763,79	17,49%
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ	4.333.453.937,60	3.923.470.463,72	10,45%

(τα ποσά είναι σε ευρώ)

Οι ασφαλίσεις ζωής παρουσίασαν μεγαλύτερο ποσοστό αύξησης (17,49%), σε αντίθεση με τις ασφαλίσεις ζημιών (3,60%).

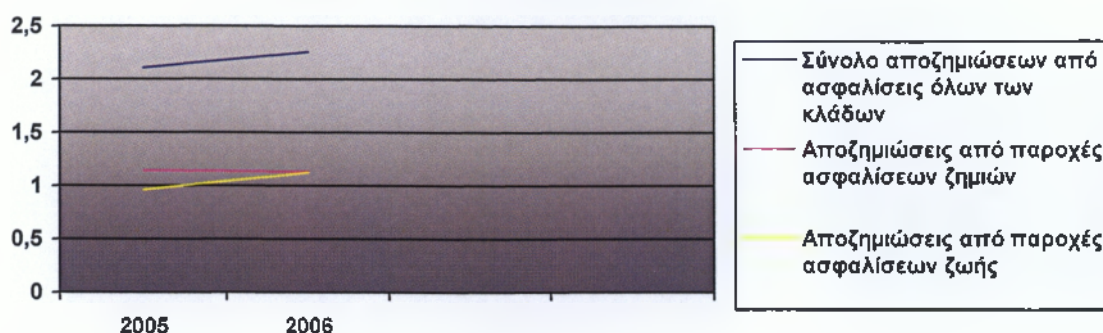
6.1.3 ΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Οι συνολικές αποζημιώσεις και παροχές που καταβλήθηκαν το 2006 στους ασφαλισμένους όλων των κλάδων έφτασαν τα 2,26 δισ. ευρώ, έναντι 2,11 δισ. ευρώ το 2005, παρουσιάζοντας αύξηση 7,11% κατά μέσο όρο.

Απ' αυτές τα 1.128,5 εκατ. ευρώ δοθήκαν σαν αποζημιώσεις και παροχές των ασφαλίσεων ζωής, έναντι 963,7 εκατ. ευρώ το 2005, παρουσιάζοντας αύξηση 17,1%.

Αντίστοιχα οι αποζημιώσεις των ασφαλίσεων ζημιών έφτασαν τα 1.132,7 εκατ. ευρώ, έναντι 1.147,3 εκατ. ευρώ το 2005, παρουσιάζοντας μείωση κατά 1,28%.

Σχ. 2 ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΤΑ ΈΤΗ 2005 - 2006

(Τα ποσά είναι σε δισ. Ευρώ)

6.1.4 ΤΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Το σύνολο του Ενεργητικού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων έφτασε τα 13,4 δισ. ευρώ, έναντι 11,9 δισ. ευρώ το 2005, παρουσιάζοντας αύξηση 12,74%.

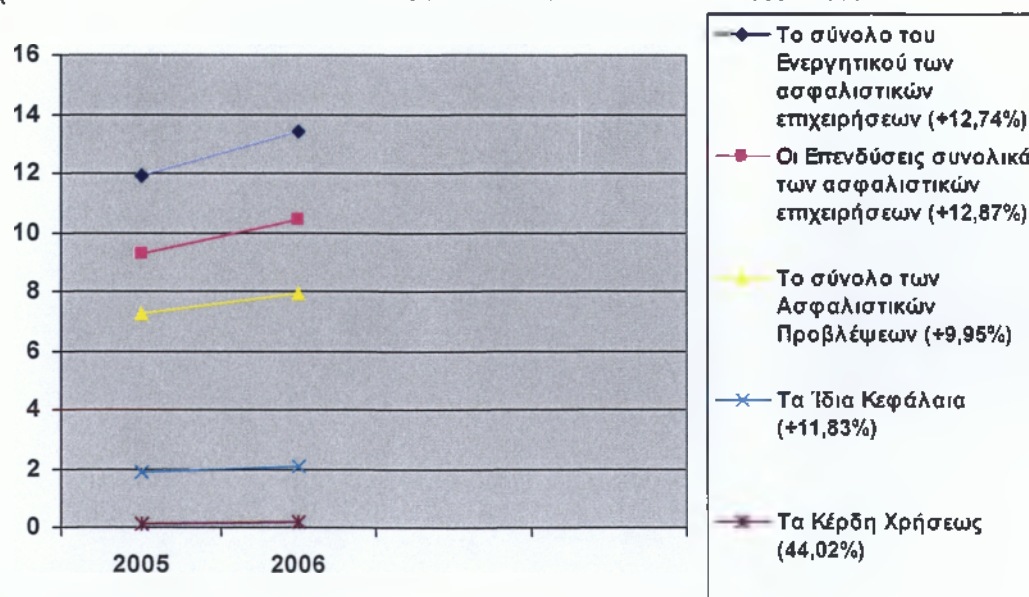
Οι Επενδύσεις συνολικά των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αυξήθηκαν κατά 12,87% φθάνοντας τα 10,46 δισ. ευρώ έναντι 9,27 δισ. ευρώ το 2005 (σ' αυτές περιλαμβάνονται και οι επενδύσεις για λογαριασμό ασφαλισμένων ζωής που φέρουν τον επενδυτικό κίνδυνο, οι οποίες έφτασαν τα 2.143,4 εκατ. ευρώ το 2006 έναντι 1.652,7 εκατ. ευρώ το 2005).

Το σύνολο των Ασφαλιστικών Προβλέψεων που σχημάτισαν οι εταιρίες για το 2006 έφτασε το ύψος των 7,96 δισ. ευρώ, έναντι 7,24 δισ. ευρώ το 2005, αυξημένες κατά 9,95%.

Τα Ίδια Κεφάλαια ανήλθαν στο ύψος των 2,09 δισ. ευρώ, έναντι 1,87 δισ. ευρώ το 2005, αυξημένα κατά 11,83%.

Τα Κέρδη Χρήσεως (προ φόρων) έφτασαν το 2006 τα 179,1 εκατ. ευρώ, έναντι κερδών 124,3 εκατ. ευρώ το 2005 (αύξηση 44,02%).

Σχ. 3 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΚΑΤΑ ΤΑ ΕΤΗ 2005 - 2006

(Τα ποσά είναι σε δισ. Ευρώ)

6.2 ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΗΣ ΙΔΙΩΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Η μέτρηση της οικονομικής επίδρασης της δραστηριότητας των ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην οικονομία της χώρας, μπορεί να επιτευχθεί με τη χρήση αριθμοδεικτών.

Τέτοιοι αριθμοδείκτες είναι : το ποσοστό της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών επί του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος (Α.Ε.Π.), το ποσοστό των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων επί του Α.Ε.Π., καθώς και τα κατά κεφαλήν ασφαλιστρα.

6.2.1 ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

Η τιμή του δείκτη των συνολικών ασφαλιστρών προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν παρουσιάζει αύξηση σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά. Έτσι μετά το 2001, όποτε ο δείκτης έλαβε τη χαμηλότερη τιμή του (1,81%) των τελευταίων επτά χρόνων, το 2006 υπολογίζεται στο 2,03%.

Ο πίνακας 4 που ακολουθεί, καταγράφει το ποσοστό συμμετοχής της συνολικής παραγωγής ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις επί του Α.Ε.Π. (εκφρασμένου σε τρέχουσες αγοραίες τιμές) της χώρας, για τη χρονική περίοδο 2000 – 2006.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4. Ποσοστό Ασφαλιστρών επί του Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	Α.Ε.Π.	%
2000	2.572,5	136.281	1,89%
2001	2.646,0	146.259	1,81%
2002	2.895,3	157.586	1,84%
2003	3.234,7	171.258	1,89%
2004	3.623,9	185.225	1,96%
2005	3.923,5	198.609	1,98%
2006	4.333,5	213.985	2,03%

(Τα ποσά είναι σε εκατομμύρια ευρώ, Α.Ε.Π. σε τρέχουσες αγοραίες τιμές)

Είναι προφανές ότι η αύξηση του όγκου των ασφαλιστρών σε τρέχουσες τιμές τα προηγούμενα χρόνια ήταν ελαφρά μεγαλύτερη της αντίστοιχης αύξησης του Α.Ε.Π. της Ελλάδας, γεγονός που οδήγησε στην αύξηση της τιμής του σχετικού δείκτη.

6.2.2 ΠΟΣΟΣΤΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΕΠΙ ΤΟΥ Α.Ε.Π.

Ο υπολογισμός του συνόλου των επενδύσεων των ασφαλιστικών επιχειρήσεων σαν ποσοστό του Α.Ε.Π. της χώρας, αποτελεί διεθνώς ένα δείκτη του βαθμού ανάπτυξης της ασφαλιστικής αγοράς, ενώ ταυτόχρονα αναδεικνύει τη δυναμικότητα και το βαθμό ωριμότητας ιδιαίτερος του κλάδου ζωής.

Ο πίνακας που ακολουθεί, καταγράφει το ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π. (εκφρασμένου σε τρέχουσες αγοραίες τιμές) της χώρας, για τη χρονική περίοδο 2000 – 2006.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5. Ποσοστό επενδύσεων επί του Α.Ε.Π.

ΕΤΟΣ	ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	Α.Ε.Π.	%
2000	5.627,0	136.281	4,13%
2001	5.695,5	146.259	3,89%
2002	5.820,1	157.586	3,69%
2003	6.928,3	171.258	4,05%
2004	7.962,7	185.225	4,30%
2005	9.267,2	198.609	4,67%
2006	10.460,3	213.985	4,89%

(Τα ποσά είναι σε εκατομμύρια ευρώ, Α.Ε.Π. σε τρέχουσες αγοραίες τιμές)

Επομένως το ποσοστό των επενδύσεων της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, αφού έλαβε το 2000 τη μέγιστη τιμή του (4,13%) των προηγούμενων χρόνων, παρουσίασε κάμψη τα επόμενα έτη έως το 2002 οπότε έφτασε στο 3,69%, αλλά στη συνέχεια παρουσίασε ανάκαμψη φθάνοντας στο επίπεδο του 4,89% το 2006.

6.2.3 ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ

Ο δείκτης των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλιστρών αντιστοιχούσε σε 235,64 ευρώ το 2000 και παρουσιάζοντας συνεχή αύξηση τα επόμενα χρόνια έφτασε να πάρει το 2006 τη μέγιστη τιμή του (389,52 ευρώ ανά κάτοικο).

Ο πίνακας 6 που ακολουθεί, καταγράφει την εξέλιξη του δείκτη των συνολικών κατά κεφαλήν ασφαλιστρών την περίοδο 2000 – 2006. Η τελευταία στήλη του πίνακα παρουσιάζει τον υπολογισμό του αντίστοιχου μεγέθους εκφρασμένου σε ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6. Συνολικά κατά κεφαλήν ασφαλίστρα (σε ευρώ).

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
2000	2.572,5	10.917.457	235,64
2001	2.646,0	10.949.953	241,28
2002	2.895,3	10.987.559	263,50
2003	3.234,7	11.023.532	293,43
2004	3.623,9	11.040.650	328,23
2005	3.923,5	11.082.751	354,23
2006	4.333,5	11.125.179	389,52

(Σύνολο ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις σε εκατομμύρια ευρώ)

Ο αντίστοιχος υπολογισμός των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών για τις ασφαλίσεις ζωής παρουσιάζει την άνοδο του δείκτη μετά το 2001, με αποτέλεσμα το 2006 να αντιστοιχούν 204,37 ευρώ ασφαλίστρα ζωής κατά κάτοικο.

Ο πίνακας 7, καταγράφει την εξέλιξη του δείκτη των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών ζωής την περίοδο 2000 – 2006. Η τελευταία στήλη του πίνακα παρουσιάζει τον υπολογισμό του αντίστοιχου μεγέθους εκφρασμένου σε ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 7. Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζωής (σε ευρώ).

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
2000	1.320,8	10.917.457	120,98
2001	1.291,5	10.949.953	117,95
2002	1.310,4	10.987.559	119,27
2003	1.435,3	11.023.532	130,21
2004	1.728,7	11.040.650	156,58
2005	1.935,2	11.082.751	174,61
2006	2.273,7	11.125.179	204,37

(Σύνολο ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις σε εκατομμύρια ευρώ)

Αντίθετα ο δείκτης των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών, καταγράφει ιδιαίτερη δυναμική αύξηση όλα τα χρόνια της εξεταζόμενης περιόδου, με αποτέλεσμα να αντιστοιχούν 185,14 ευρώ ασφάλιστρα ζημιών ανά κάτοικο το 2006, έναντι 114,65 ευρώ το 2000.

Ο πίνακας 8 που ακολουθεί, καταγράφει την εξέλιξη του δείκτη των κατά κεφαλήν ασφαλιστρών για τις ασφαλίσεις κατά ζημιών την περίοδο 2000 – 2006. Η τελευταία στήλη του πίνακα, παρουσιάζει τον υπολογισμό του αντίστοιχου μεγέθους εκφρασμένου σε ευρώ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8. Κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ασφαλίσεων ζημιών (σε ευρώ).

ΕΤΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ	ΚΑΤΑ ΚΕΦΑΛΗΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ
2000	1.251,7	10.917.457	114,65
2001	1.350,4	10.949.953	123,33
2002	1.584,8	10.987.559	144,24
2003	1.799,4	11.023.532	163,23
2004	1.895,2	11.040.650	171,66
2005	1.988,3	11.082.751	179,40
2006	2.059,7	11.125.179	185,14

(Σύνολο ασφαλιστρών από πρωτασφαλίσεις σε εκατομμύρια ευρώ)

7^ο ΚΕΦΑΛΑΙΟ

ΑΝΑΛΥΣΗ & ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

7.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Όπως έχει ήδη αναφερθεί σε προηγούμενα κεφάλαια, ένα από τα ασφαλιστικά είδη που αναφέρονται στην ανθρώπινη ζωή είναι η ασφάλιση υγείας η οποία αποτελεί προσθήκη της βασικής ασφάλισης ζωής.

Στο κεφάλαιο αυτό, θα εξετάσουμε τις καλύψεις που παρέχει στην ασφάλιση υγείας κάθε μια ξεχωριστά εταιρία. Στην έρευνα πήραν μέρος πέντε μεγάλες ασφαλιστικές εταιρίες, οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα¹.

Οι ασφαλιστικές αυτές επιχειρήσεις είναι οι εξής :

- ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
- ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
- ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ
- ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ
- I.N.G.

Απ' όλα τα προγράμματα που προσφέρει η κάθε εταιρία στην ασφάλιση υγείας, θα αναλύσουμε εκείνα τα οποία παρέχουν την μέγιστη κάλυψη στους ασφαλισμένους.

7.2 ΣΥΓΚΡΙΣΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Τα προγράμματα που προσφέρει στην ασφάλιση υγείας η κάθε μία από τις εταιρίες που έχουμε επιλέξει να συγκρίνουμε είναι τα εξής :

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ
ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ
ΑΤΕ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ
ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ PLUS
ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ	ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ
I.N.G.	FEEL PREMIUM

¹ «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Alpha ασφαλιστικής», www.alpha-insurance.gr, 23-2-2008,
 «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Εθνικής ασφαλιστικής», www.ethniki-asfalistikiki.gr, 23-2-2008,
 «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Aspīs πρόνοιας», www.aspis.gr, 23-2-2008,
 «Προϊόντα ασφάλισης ζωής I.N.G. ασφαλιστικής», www.ing.gr, 23-2-2008,
 «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Αγροτικής ασφαλιστικής», www.agroins.com, 23-2-2008.

Βάσει αυτών των προγραμμάτων, θα συγκρίνουμε τις καλύψεις που προσφέρει το κάθε ένα ξεχωριστά και κατ' επέκταση τις ασφαλιστικές εταιρίες που τα παρέχουν.

Για την ευκολότερη κατανόηση, μελέτη και εγγραφή των συγκριτικών αποτελεσμάτων των ασφαλιστικών προγραμμάτων, διαχωρίστηκαν και εντάχθηκαν σε συγκεντρωτικούς πίνακες, οι παροχές που προσφέρει η κάθε ασφαλιστική εταιρία.

Ο πίνακας 9 που ακολουθεί, παρουσιάζει την κάλυψη για την ισόβια διάρκεια του προγράμματος καθώς επίσης και την ισόβια συνέχιση του προγράμματος για τα εξεργώμενα μέλη - παιδιά, για το κάθε ένα ξεχωριστά πρόγραμμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9.

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΙΣΟΒΙΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ- ΤΟΣ	+	ΟΡΟΣ ΕΤΗΣΙΑΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΝΕΩΣΗΣ ΜΕΧΡΙ ΤΗΝ ΛΗΞΗ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ	+	+ ΕΦΟΣΟΝ ΙΣΧΥΕΙ Η ΙΣΟΒΙΑ ΒΑΣΙΚΗ ΚΑΙ ΔΕΝ ΕΧΕΙ ΓΙΝΕΙ ΑΝΑΣΤΟΛΗ ΑΥΤΟΜΑΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΔΙΑΡΚΕΙ ΟΣΟ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΙΣΧΥ Η ΒΑΣΙΚΗ
ΙΣΟΒΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ- ΤΟΣ ΓΙΑ ΤΑ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ ΠΑΙΔΙΑ (χωρίς έλεγχο ασφαλισιμότη- τας)	+	ΙΣΟΒΙΑ ΣΥΝΕΧΙΣΗ ΜΕ ΝΕΟ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟ ΚΑΙ ΙΣΟΒΙΑ ΒΑΣΙΚΗ	+ ΕΦΟΣΟΝ Η ΚΑΛΥΨΗ ΕΙΝΑΙ ΣΕ ΙΣΧΥ ΓΙΑ 10 ΣΥΝΕΧΗ ΕΤΗ	ΛΗΞΗ ΜΕΤΑ ΤΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΤΟΥ 18 ^{ου} ΕΤΟΥΣ ΗΛΙΚΙΑΣ	ΟΧΙ ΛΗΓΕΙ ΣΤΑ 20 Ή 25 ΧΡΟΝΙΑ ΕΑΝ ΣΠΟΥΔΑΖΟΥΝ

(+ ο σταυρός σημαίνει ότι προσφέρεται η συγκεκριμένη παροχή κάλυψης)

Όπως βλέπουμε (στον πίνακα 9), ισόβια διάρκεια προσφέρεται από το πρόγραμμα απεριόριστο της Εθνικής ασφαλιστικής καθώς επίσης και από το πρόγραμμα απεριόριστη νοσόκ. περίθαλψη plus της Alpha ασφαλιστικής. Η Ασπίς πρόνοια προσφέρει ισόβια διάρκεια προγράμματος εφόσον ισχύει η ισόβια βασική και δεν έχει γίνει αναστολή αυτόματης προσαρμογής ασφαλιστρων. Ενώ αντίθετα, το super υγεία απεριόριστο της Α.Τ.Ε. ασφαλιστικής προσφέρει ετήσια διάρκεια και ανανέωση μέχρι τη λήξη της βασικής και η I.N.G. με το πρόγραμμα feel premium προσφέρει διάρκεια όσο είναι σε ισχύ η βασική.

Όσον αφορά την ισόβια συνέχιση του προγράμματος για τα εξεργώμενα μέλη - παιδιά (χωρίς έλεγχο ασφαλισιμότητας), το πρόγραμμα της Εθνικής ασφαλιστικής και σε αυτήν την περίπτωση προσφέρει την παροχή, ενώ της Alpha ασφαλιστικής προσφέρει την παροχή εφόσον η κάλυψη είναι σε ισχύ για 10 συνεχή έτη. Επίσης το πρόγραμμα της Α.Τ.Ε. ασφαλιστικής προσφέρει ισόβια συνέχιση με νέο συμβόλαιο και ισόβια βασική. Αντίθετα, το πρόγραμμα της Ασπίς πρόνοια προσφέρει την παροχή μέχρι τη συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας, ενώ η I.N.G. προσφέρεται μέχρι τα 20 ή 25 χρόνια , εφόσον τα παιδιά σπουδάζουν.

Επομένως, σύμφωνα με την παραπάνω ανάλυση, διαπιστώνουμε ότι μόνο η Εθνική ασφαλιστική προσφέρει και τις δυο καλύψεις. Αντίθετα, οι άλλες ασφαλιστικές εταιρίες, προσφέρουν την κάλυψη βάση κάποιων περιορισμών, όπως για παράδειγμα η Ασπίς πρόνοια η οποία παρέχει ισόβια διάρκεια του προγράμματος εφόσον ισχύει και η ισόβια βασική και δεν έχει γίνει αναστολή αυτόματης προσαρμογής ασφαλιστρών. Η Ασπίς πρόνοια επίσης δεν προσφέρει ισόβια συνέχιση του προγράμματος για τα εξαρτώμενα μέλη – παιδιά, και έχει ως ανώτατο όριο ηλικίας τη συμπλήρωση του 18^{ου} έτους της ηλικίας τους. Άρα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι για τις καλύψεις της ισόβιας διάρκειας του προγράμματος και της ισόβιας συνέχισης του για τα εξαρτώμενα μέλη – παιδιά, η Εθνική ασφαλιστική είναι εκείνη που προσφέρει εξ ολοκλήρου την κάλυψη χωρίς περιορισμούς.

Ο πίνακας 10 που ακολουθεί, παρουσιάζει το ανώτατο όριο ευθύνης της εταιρίας (κατά νοσηλεία) σε Ελλάδα και εξωτερικό, καθώς επίσης και το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στα έξοδα μετά την αφαίρεση του ποσού απαλλαγής, που προσφέρει το κάθε ένα ξεχωριστά πρόγραμμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10.

		ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΑΝΩΤΑΤΟ ΟΡΙΟ ΕΥΘΥΝΗΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ (κατά νοσηλεία)	Ε Λ Λ Δ Α	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ	300.000€ Η ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ (με αρχική επιλογή του πελάτη)	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ	450.000€ ΚΑΤΑ ΕΤΟΣ (σε περίπτωση συμμετοχής φορέα κοινωνικής ασφάλισης γίνεται ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ	5.000.000€ ΕΤΗΣΙΩΣ
	Ε Ξ Ω Τ Ε Ρ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ	300.000€	350.000€ ΚΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΤΟΣ	450.000€ ΚΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟ ΕΤΟΣ	5.000.000€ ΕΤΗΣΙΩΣ
ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝ ΟΥ ΣΤΑ ΕΞΟΔΑ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΑΙΡΕΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΥ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ		0	ΣΕ ΘΕΣΗ LUX ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ 25%	0	ΕΛΛΑΔΑ : 0% ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ : 10% ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ : 20% ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΣΕ ΑΝΩΤΕΡΗ ΘΕΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ 15% ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΘΕΣΗ	ΕΠΙΛΟΓΗ : 0%, 10%, 20%, 30%, 40%.

Σύμφωνα με τον πίνακα 10, το ανώτατο όριο ευθύνης της εταιρίας (κατά νοσηλεία) σε Ελλάδα και εξωτερικό, προσφέρεται από την Εθνική απεριόριστα, ενώ η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική αναλαμβάνει στην Ελλάδα το ποσό των 300.000€ ή απεριόριστα (με αρχική επιλογή του πελάτη) και στο εξωτερικό το ποσό των 300.000€ επίσης απεριόριστο όριο ευθύνης αναλαμβάνει και η Alpha ασφαλιστική στην Ελλάδα, ενώ στο εξωτερικό το όριο της ευθύνης της φτάνει μέχρι το ποσό των 350.000€ (κατά ασφαλιστικό έτος).

Αντίθετα, η Ασπίς Πρόνοια, ως ανώτατο όριο ευθύνης της, ορίζει στη Ελλάδα, το ποσό των 450.000€ κατά έτος όπου σε περίπτωση συμμετοχής φορέα κοινωνικής ασφάλισης γίνεται απεριόριστο και στο εξωτερικό το ποσό των 450.000€ κατά ασφαλιστικό έτος. Τέλος, η I.N.G. αναλαμβάνει και στην Ελλάδα και στο εξωτερικό το ποσό των 5.000.000€ ετησίως.

Όσο για το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στα έξοδα μετά την αφαίρεση του ποσού απαλλαγής, η Εθνική ασφαλιστική και η Alpha ασφαλιστική δεν δίνουν καμία συμμετοχή, ενώ η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική σε θέση lux δίνει συμμετοχή 25%. Αντίθετα, η Ασπίς πρόνοια ενώ στην Ελλάδα δεν δίνει κανένα ποσοστό συμμετοχής στο εξωτερικό δίνει το 10% και στην Αμερική και στον Καναδά 20%. Και I.N.G. επίσης, επιλέγει ανάλογα με τα έξοδα, ποσοστά συμμετοχής 0% έως 40%.

Βάσει, της παραπάνω ανάλυσης, παρατηρούμε ότι ανώτατο όριο ευθύνης (σε Ελλάδα και εξωτερικό) της η κάθε εταιρία ορίζει ένα συγκεκριμένο ποσό πλην της Εθνικής η οποία αναλαμβάνει την κάλυψη των εξόδων απεριόριστα. Για παράδειγμα η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική προσφέρει το ποσό των 300.000€ σε Ελλάδα και εξωτερικό ενώ η Ασπίς πρόνοια το ποσό των 450.000€, και η I.N.G. επίσης με τη σειρά της το ποσό των 5.000.000€. Επομένως και σ' αυτήν την κάλυψη υπερισχύει η Εθνική λόγω του απεριόριστου που προσφέρει.

Η εθνική επίσης δεν δίνει κανένα ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου στα έξοδα όπως οι άλλες εταιρίες.

Στη συνέχεια, ο πίνακας 11 που ακολουθεί, αναφέρεται στην επιλογή θέσης νοσηλείας και στο ημερήσιο νοσήλιο (Ελλάδα και εξωτερικό) που παρέχει κάθε μια ξεχωριστά εταιρία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 11.

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΕΠΙΛΟΓΗ ΘΕΣΗΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΜΕΧΡΙ ΘΕΣΗ LUX	Η ΠΑΡΟΧΗ ΔΙΝΕΤΑΙ ΓΙΑ ΘΕΣΗ Α (σε περίπτωση νοσηλείας σε άλλη θέση αλλάζει το ποσό και ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου)*	ΕΠΙΛΟΓΗ ΟΡΙΟΥ ΓΙΑ Δ + ΤΡ	LUX, A, B, (συμμετοχή για ανώτερη θέση νοσηλείας)	ΑΠΟ ΘΕΣΗ Β ΜΕΧΡΙ ΘΕΣΗ SUITE (συμμετοχή σε ανώτερη θέση)
ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΝΟΣΗΛΙΟ (Δ + Τρ) (ΕΛΛΑΔΑ ΚΑΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ)	ΜΕΧΡΙ ΘΕΣΗ LUX	ΕΩΣ 500€	ΠΑΡΟΧΗ Α' : 120€ ΠΑΡΟΧΗ Β' : 190€ ΠΑΡΟΧΗ Δ' : 210€ ΠΑΡΟΧΗ ΣΤ' : 400€ ΠΑΡΟΧΗ Ζ' : 500€ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ	ΤΟ ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΠΙΛΕΓΜΕΝΗ ΘΕΣΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	ΕΩΣ 1200€ ΣΤΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ - ΣΕ Μ.Ε.Θ.** ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ

(* Για νοσηλεία σε κατώτερη θέση της Α' μειώνεται η απαλλαγή κατά μια βαθμίδα και σε περίπτωση μηδενισμού της απαλλαγής καταβάλλεται ημερήσιο επίδομα ίσο με 15% ή 25% του ανώτερου ορίου Δ+Τ.

** Μ.Ε.Θ. : μονάδα εντατικής θεραπείας.)

Όπως παρατηρούμε στον πίνακα 11, η επιλογή θέσης νοσηλείας διαφέρει σε κάθε πρόγραμμα. Η Εθνική ασφαλιστική για παράδειγμα, δίνει θέση νοσηλείας μέχρι lux, ενώ η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική προσφέρει μέχρι θέση Α', όπου σε περίπτωση νοσηλείας σε άλλη θέση αλλάζει το ποσοστό συμμετοχής του ασφαλισμένου. Η

Ασπίς πρόνοια με την σειρά της προσφέρει θέσεις όπως lux, A', B' αλλά και η I.N.G. παρέχει θέση νοσηλείας από B' μέχρι suite. Και στις δυο όμως περιπτώσεις, αν ο ασφαλισμένος επιλέξει ανώτερη θέση, από αυτή που του παρέχει το πρόγραμμά του, τότε αλλάζει το ποσοστό συμμετοχής του. Τέλος, η Alpha ασφαλιστική, βλέπουμε να δίνει ένα όριο επιλογής της θέσης, με σκοπό να καταβάλλει ένα ημερήσιο επίδομα ίσο με 15% ή 20% του ανώτατου ορίου.

Σχετικά, με το ημερήσιο νοσήλιο, βλέπουμε η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική να παρέχει έως και το ποσό των 500€. Επίσης, η Alpha ασφαλιστική παρέχει το ποσό που αντιστοιχεί με το είδος της παροχής, ποσά όπως της τάξεως των 120€, των 150€, των 210€, των 270€, των 300€, των 400€, και των 500€. Η Ασπίς πρόνοια παρέχει το ποσό που αντιστοιχεί στην επιλεγμένη θέση νοσηλείας και η I.N.G. αντίστοιχα προσφέρει μέχρι το ποσό των 1200€ ημερησίως στο εξωτερικό ενώ σε μονάδα εντατικής θεραπείας το ποσό διπλασιάζεται. Αντίθετα από όλες τις άλλες εταιρίες η Εθνική ασφαλιστική προσφέρει μέχρι θέση lux στον κάθε ασφαλισμένο.

Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η I.N.G. είναι εκείνη που προσφέρει την καλύτερη θέση suite, ενώ η Ασπίς και η Εθνική προσφέρουν θέση έως και lux και η Α.Τ.Ε. μέχρι Α θέση.

Όσο για το ημερήσιο νοσήλιο μεγαλύτερη κάλυψη σε σχέση με τις άλλες εταιρίες, βλέπουμε να προσφέρει η Εθνική παρέχοντας έως θέση lux και η I.N.G. έως και 1200€.

Στη συνέχεια, θα αναλύσουμε την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας σε συμβεβλημένο νοσοκομείο, σε μη συμβεβλημένο νοσοκομείο και σε δημόσιο νοσοκομείο εντός Ελλάδας, που προσφέρει το κάθε πρόγραμμα χωριστά. Καθώς επίσης και το ημερήσιο επίδομα νοσηλείας σε δημόσιο νοσοκομείο, σε περίπτωση χειρουργικής επέμβασης ή χωρίς χειρουργικής επέμβασης του ασφαλισμένου. Όλα αυτά τα στοιχεία παρουσιάζονται στον πίνακα 12 που ακολουθεί.

ΠΙΝΑΚΑΣ 12.

		ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ΑΛΦΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΣΕ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ		100%	ΕΛΛΑΔΑ 100%		ΕΛΛΑΔΑ 100% ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 90%	ΕΛΛΑΔΑ 100% ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 100%
ΣΕ ΜΗ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ		100%	ΚΑΛΥΨΗ 75% ΣΕ ΘΕΣΗ LUX(αφού αφαιρεθεί η απαλλαγή)	ΕΛΛΑΔΑ 100% ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 100%	ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ 80% (αφού αφαιρεθεί η απαλλαγή)	100%
ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ		100%				100%
ΗΜΕΡΗΣΙΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ ΣΕ ΔΗΜΟΣΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	X X E	69€ ΜΕΧΡΙ 30 ΗΜΕΡΕΣ ΚΑΤΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑ		ΕΠΙΔΟΜΑ ΙΣΟ ΜΕ ΤΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ Δ+ΤΡ (έως 5 μέρες) ΔΙΔΕΤΑΙ, ΜΟΝΟ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ ΚΑΙ ΣΕ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΕΓΚΕΦΑΛΙΚΟΥ ΕΠΕΙΣΟΔΙΟΥ Η ΕΜΦΡΑΓΜΑΤΟΣ	90€ ΈΩΣ 10 ΗΜΕΡΕΣ	ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗ ΘΕΣΗ : 110€, 140€, 170€, 200€ ΜΕΧΡΙ 30 ΗΜΕΡΕΣ ΑΝΑ ΈΤΟΣ*
	M X E + M E Θ	103.5€ ΓΙΑ ΟΛΕΣ ΤΙΣ ΗΜΕΡΕΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ	75€ ΜΕΧΡΙ 15 ΗΜΕΡΕΣ – ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ ΣΕ Μ.Ε.Θ. Η ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΟ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΠΟ 200€ - 2000€ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ		180€ ΓΙΑ 15 ΗΜΕΡΕΣ (σε περίπτωση βαριάς χειρουργικής επέμβασης) Ή ΧΟΡΗΓΗΣΗ ΕΦΑΓΑΣ ΑΠΟ 300€ - 2100€ ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΕΜΒΑΣΗ	ΑΝΑΛΟΓΑ ΜΕ ΤΟ ΕΙΔΟΣ ΤΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ, ΕΠΙΔΟΜΑ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ : ΑΠΟ 99€ - 2400€, ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΝΑΙΣΘΗΣΙΟΛΟΓΟΥ 60€ - 600€

(*H I.N.G. δίνει επίδομα υλικών και φαρμάκων ίσο με το 10% των εξόδων αυτών, εάν δοθούν οι πρωτότυπες αποδείξεις υλικών και φαρμάκων και δεν ζητηθεί άλλη αποζημίωση για τη νοσηλεία.

ΧΧΕ : χωρίς χειρουργική επέμβαση.

ΜΧΕ : με χειρουργική επέμβαση.)

Όπως βλέπουμε στον πίνακα 12, για την κάλυψη των εξόδων νοσηλείας, σε συμβεβλημένα ή μη και σε δημόσια νοσοκομεία, όλες οι εταιρίες αναλαμβάνουν εξ' ολοκλήρου την κάλυψη σε Ελλάδα και εξωτερικό, εκτός από την Ασπίς πρόνοια η οποία ενώ στην Ελλάδα καλύπτει το 100% των εξόδων νοσηλείας, στο εξωτερικό αναλαμβάνει το 90% και στην Αμερική και στον Καναδά το 80%. Ακόμα πρέπει να σημειωθεί πως η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική ενώ παρέχει πλήρη κάλυψη των εξόδων, σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος επιλέξει μια θέση lux τότε η εταιρία καλύπτει το 75%.

Όσον αφορά το ημερήσιο επίδομα νοσηλείας σε δημόσιο νοσοκομείο, στην περίπτωση που δεν γίνει κάποια χειρουργική επέμβαση, η Εθνική ασφαλιστική παρέχει το ποσό των 69€ έως και 30 ημέρες κατά νοσηλεία, ενώ σε περίπτωση που ο ασφαλισμένος υποβληθεί σε κάποια χειρουργική επέμβαση ή νοσηλευτεί για κάποιο χρονικό διάστημα στην μονάδα εντατικής θεραπείας, τότε του χορηγείται επίδομα νοσηλείας 103,5€ για όλες τις ημέρες της νοσηλείας του. Η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική και αυτή παρέχει το ποσό των 75€ έως και 15 ημέρες(σε περίπτωση νοσηλείας σε μονάδα εντατικής θεραπείας το ποσό διπλασιάζεται) ή χειρουργικό επίδομα της τάξεως των 200€ έως 2000€, ανάλογα βέβαια με τη χειρουργική επέμβαση. Η Alpha ασφαλιστική παρέχει επίδομα το οποίο είναι ίσο με το ανώτατο όριο($\Delta + \text{Tr}$) έως 5 ημέρες, εφόσον ο ασφαλισμένος έχει υποβληθεί σε χειρουργική επέμβαση ή έχει υποστεί κάποιο εγκεφαλικό επεισόδιο ή έμφραγμα. Η I.N.G. βλέπουμε ότι σε περίπτωση μη χειρουργικής επέμβασης (ανάλογα με τη θέση νοσηλείας) προσφέρει ποσά της τάξεως των 110€, 140€, 170€, και των 200€ μέχρι 30 ημέρες ανά έτος, ενώ σε περίπτωση χειρουργικής επεμβάσεως, ανάλογα με το είδος της επέμβασης δίδεται επίδομα χειρουργού της τάξεως των 99€ – 2400€ και επίδομα αναισθησιολόγου της τάξεως των 60€ – 600€. Τέλος η Ασπίς πρόνοια παρέχει και αυτή ημερήσιο επίδομα νοσηλείας, το ποσό των 90€ έως 10 ημέρες εφόσον δεν υποβληθεί ο ασφαλισμένος σε χειρουργική επέμβαση, διαφορετικά του παρέχεται επίδομα της τάξεως των 180€ για 15 ημέρες (σε περίπτωση βαριάς επέμβασης) ή του χορηγείται εφάπαξ χειρουργικό επίδομα από 300€ έως 2100€.

Οι καλύψεις των εξόδων σε συμβεβλημένα και μη νοσοκομεία όπως είδαμε στην παραπάνω ανάλυση, καλύπτονται εξ' ολοκλήρου απ' όλες τις ασφαλιστικές εταιρίες.

Το ημερήσιο δε επίδομα, παρέχεται απ' όλες τις εταιρίες εάν πρόκειται για δημόσιο νοσοκομείο, με διαφορετικά ποσά καταβολής. Η Εθνική ασφαλιστική είναι εκείνη που παρέχει το μεγαλύτερο ημερήσιο επίδομα, που ανέρχεται σε 69€ για τις πρώτες 30 ημέρες κατά νοσηλεία και 103,5€ σε περίπτωση χειρουργικής επέμβασης για όλες τις ημέρες νοσηλείας. Οι άλλες ασφαλιστικές εταιρίες παρέχουν μικρότερα ποσά και με μικρότερη διάρκεια νοσηλείας, όπως για παράδειγμα η Ασπίς η οποία καταβάλλει το ποσό των 90€ έως 10 ημέρες νοσηλείας του ασφαλισμένου.

Ο επόμενος πίνακας (πίνακας 13), καταγράφει τις αμοιβές των χειρουργών και των αναισθησιολόγων (κατά χειρουργική επέμβαση) καθώς επίσης και την αμοιβή των θεράποντων ιατρών (κατά νοσηλεία), που παρέχουν τα προγράμματα των ασφαλιστικών εταιριών που έχουμε επιλέξει να συγκρίνουμε.

ΠΙΝΑΚΑΣ 13

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΑΜΟΙΒΕΣ ΧΕΙΡΟΥΡΓΩΝ (κατά χειρουργική επέμβαση)	ΒΑΣΗ ΠΙΝΑΚΑ MIN 277€ MAX 5.893€ ΣΕ Η.Π.Α. ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ	ΒΑΣΗ ΠΙΝΑΚΑ MIN 300€ MAX 5.500€ ΚΑΙ ΑΜΟΙΒΗ ΒΟΗΘΟΥ ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΥ (150€ – 500€)	ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΧΡΕΩΣΗΣ	ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΑΜΟΙΒΗ ΑΝΑΙΣΘΗ- ΣΙΟΛΟΓΟΥ (κατά νοσηλεία)	ΒΑΣΗ ΠΙΝΑΚΑ MIN 103€ MAX 970€ ΣΕ Η.Π.Α. ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ ΔΙΠΛΑΣΙΑΖΕΤΑΙ	ΒΑΣΗ ΠΙΝΑΚΑ MIN 150€ MAX 1.100€	ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΧΡΕΩΣΗΣ	ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΛΟΓΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΕΙΣ ΧΡΕΩΣΕΙΣ
ΑΜΟΙΒΗ ΘΕΡΑΠΟ- ΝΤΩΝ ΙΑΤΡΩΝ (κατά νοσηλεία)	ΒΑΣΗ ΠΙΝΑΚΑ MIN 70€ ΗΜΕΡΗΣΙΩΣ MAX 261€	ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ	ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ	ΑΝΑΛΟΓΗ ΤΗΣ ΛΟΓΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΗΘΟΥΣ ΧΡΕΩΣΗΣ	ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΝΟΜΙΜΕΣ ΑΠΟΔΕΙΞΕΙΣ

Σύμφωνα με τον πίνακα 13, οι αμοιβές των χειρουργών και των αναισθησιολόγων (κατά χειρουργική επέμβαση) καθώς επίσης και οι αμοιβές των θεράποντων ιατρών (κατά νοσηλεία) καλύπτονται διαφορετικά από την κάθε εταιρία. Η Alpha ασφαλιστική όπως παρατηρούμε, καλύπτει τις αμοιβές βάσει των αποδείξεων ενώ η I.N.G. και η Ασπίς πρόνοια καλύπτουν τις αμοιβές σύμφωνα με τις λογικές χρεώσεις. Η Εθνική ασφαλιστική και η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική καθορίζουν τις τιμές βάσει κάποιων πινάκων. Πιο αναλυτικά, βλέπουμε την Εθνική ασφαλιστική να καλύπτει τις αμοιβές των χειρουργών με το ελάχιστο ποσό των 277€ και με το μέγιστο ποσό των 5.893€, ενώ στις Η.Π.Α. και στον Καναδά το ποσό διπλασιάζεται. Βάσει, διαφορετικού πίνακα καλύπτονται και οι αμοιβές των αναισθησιολόγων με ελάχιστο ποσό των 103€ και με το μέγιστο ποσό των 970€, ενώ και σ' αυτή την περίπτωση το ποσό αυτό διπλασιάζεται στις Η.Π.Α. και στον Καναδά. Όσον αφορά τις αμοιβές των θεράποντων ιατρών, η Εθνική ορίζει ως ελάχιστο, το ποσό των 70€ και ως μέγιστο, το ποσό των 261€ ημερησίως.

Με παρόμοια διαδικασία γίνεται και η κάλυψη των αμοιβών από την Α.Τ.Ε. ασφαλιστική χρησιμοποιώντας βέβαια τους δικούς της πίνακες. Έτσι, για τις αμοιβές των χειρουργών (κατά χειρουργική επέμβαση) ορίζει ως ελάχιστο το ποσό των 300€ και ως μέγιστο το ποσό των 5.500€. Επιπρόσθετα καλύπτει και τις αμοιβές των βοηθών των χειρουργών με το ποσό των 150€ – 500€. Ως αμοιβή αναισθησιολόγου η εταιρία ορίζει ως ελάχιστο το ποσό των 150€, και ως μέγιστο το ποσό των 1.100€. Τέλος, οι αμοιβές των θεράποντων ιατρών (κατά νοσηλεία) καλύπτονται σύμφωνα με τις νόμιμες αποδείξεις.

Επομένως, σύμφωνα με τα παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι τις καλύτερες καλύψεις τις έχει η Alpha ασφαλιστική που για την κάλυψη των εξόδων απαιτούνται μόνο οι νόμιμες αποδείξεις, χωρίς να υπάρχει άλλος περιορισμός.

Ο πίνακας 14 που ακολουθεί, παρουσιάζει τις καλύψεις που προσφέρει το κάθε πρόγραμμα διαφορετικά, για χημειοθεραπείες (κατά νοσηλεία), για χημειοθεραπείες – ακτινοθεραπείες (χωρίς νοσηλεία), για έξοδα χειρουργικής επέμβασης (χωρίς νοσηλεία), και για αποκλειστική νοσοκόμα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 14.

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΚΑΛΥΨΗ ΓΙΑ ΧΗΜΙΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ (κατά νοσηλεία)	ΒΑΣΕΙ ΠΙΝΑΚΑ MIN 298€ MAX 1.127€ I	+	ΒΑΣΕΙ ΑΠΟΔΕΙΞΕΩΝ	ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ
ΚΑΛΥΨΗ ΓΙΑ ΧΗΜΙΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΑΚΤΙΝΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ (χωρίς νοσηλεία)	ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΑΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝΕ 40 ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ 45 ΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΣΕ ΣΥΜΒΑΛΛΟΜΕΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΕΑΝ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΚΑΙ ΩΣ 4000€ ΑΝΑ ΠΕΡΙΣΤΑΤΙΚΟ	+	+	+
ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΗΣ ΕΠΕΜΒΑΣΗΣ (χωρίς νοσηλεία)	+ ΒΑΣΕΙ ΠΙΝΑΚΩΝ ΑΜΟΙΒΩΝ	+	+	+ ΕΛΛΑΔΑ 100%, ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ 90%, ΑΜΕΡΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΝΑΔΑ 80%	+
ΚΑΛΥΨΗ ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΗΣ ΝΟΣΟΚΟΜΑΣ	+	+	+	+	+ ΚΑΙ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ (20 μέρες συνολικά κατά έτος)

(+ Ο σταυρός σημαίνει ότι προσφέρεται η συγκεκριμένη παροχή κάλυψης)

Όπως βλέπουμε στον πίνακα οι περισσότερες εταιρίες καλύπτουν τα έξοδα για χημειοθεραπείες, ακτινοθεραπείες, έξοδα χειρουργικών επεμβάσεων και αποκλειστικών νοσοκόμων. Πιο αναλυτικά, η I.N.G. προσφέρει κάλυψη για χημειοθεραπείες κατά νοσηλεία ή και χωρίς νοσηλεία, όπως επίσης προσφέρει κάλυψη των εξόδων χειρουργικής επέμβασης (χωρίς νοσηλεία) και αποκλειστικής νοσοκόμας (η κάλυψη παρατείνεται και στο σπίτι για 20 μέρες συνολικά κατά έτος). Με τον ίδιο τρόπο, η Alpha ασφαλιστική παρέχει τις συγκεκριμένες καλύψεις, με τη μόνη διαφορά ότι για την κάλυψη των χημειοθεραπειών κατά νοσηλεία απαιτούνται οι σχετικές αποδείξεις, ενώ η Ασπίς πρόνοια αν και συμμετέχει εξ ολοκλήρου σε όλες τις καλύψεις των εξόδων, όπως και οι προηγούμενες εταιρίες, στην κάλυψη των εξόδων μιας χειρουργικής επέμβασης (χωρίς νοσηλεία) συμμετέχει με ποσοστό 90% στο εξωτερικό πλην Αμερικής και Καναδά που συμμετέχει με ποσοστό 80%. Και η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική, επίσης, προσφέρει σχεδόν όλες τις καλύψεις εκτός από την κάλυψη των χημειοθεραπειών – ακτινοθεραπειών (χωρίς νοσηλεία). Η συγκεκριμένη κάλυψη προσφέρεται εφόσον πραγματοποιηθεί μετά από σχετική νοσηλεία, και το ποσό να μην υπερβαίνει τα 4000€ ανά περιστατικό. Τέλος, η Εθνική ασφαλιστική παρέχει περιορισμένες καλύψεις σε σχέση με τις άλλες. Αν και προσφέρει την κάλυψη της αποκλειστικής νοσοκόμας και των χειρουργικών εξόδων, στην κάλυψη για χημειοθεραπεία – ακτινοθεραπεία (χωρίς νοσηλεία) δεν προσφέρεται εκτός αν πραγματοποιηθούν 45 ημέρες πριν και 45 ημέρες μετά από τη σχετική νοσηλεία σε συμβεβλημένο νοσοκομείο, ενώ για την κάλυψη των χημειοθεραπειών κατά τη

νοσηλεία ορίζει ως ελάχιστο το ποσό των 298€ και το μέγιστο το ποσό των 1.127€.

Εδώ παρατηρούμε ότι, την πληρέστερη κάλυψη την έχει η I.N.G. και η Alpha ασφαλιστική, με την πρώτη να καλύπτει επιπλέον και έξοδα αποκλειστικής νοσοκόμας και στο σπίτι για 20 μέρες ανά έτος. Σε αντίθεση η Εθνική ασφαλιστική προσφέρει λιγότερες καλύψεις και με αρκετούς περιορισμούς.

Οι διαγνωστικές εξετάσεις (σε συμβεβλημένα κέντρα), η κάλυψη των εξόδων προ και μετά τη νοσηλεία καθώς επίσης και η κάλυψη των εξόδων επείγουσας μεταφοράς/αερομεταφοράς, αναλύονται στον επόμενο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 15

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ (σε συμβεβλημένα νοσοκομεία)	694€ ΕΤΗΣΙΩΣ	ΚΑΛΥΠΤΕΙ ΜΟΝΟ ΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΠΟΥ ΘΑ ΠΙΝΟΥΝ ΣΕ ΧΕΙΡΟΥΡΓΕΙΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΗ	ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΟΤΑΝ ΠΙΝΟΝΤΑΙ ΕΝΤΩΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΧΩΡΙΣ ΝΟΣΗΛΕΙΑ : ΑΞΟΝΙΚΗ, ΤΟΜΟΓΡΑΦΙΑ, ΣΠΙΝΘΗΡΟΓΡΑΦΗΜΑ, ΒΙΟΨΙΑ, Κ.ΛΠ. ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΕΣ ΜΕ ΠΑΡΑΠΕΜΠΤΙΚΑ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟΥ ΙΑΤΡΟΥ **	ΕΞΩΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΚΑΛΥΨΗ ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΜΕΧΡΙ 1000€ * (και μέχρι 300€ με 80% κάλυψη σε συμβεβλημένα κέντρα)
ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΚΑΛΥΠΤΟΝΤΑΙ ΞΕΟΔΑ ΠΟΥ ΘΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΟΥΝ 45 ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΚΑΙ 45 ΜΕΡΕΣ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΣΧΕΤΙΚΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ ΣΕ ΣΥΜΒΕΒΛΗΜΕΝΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ	ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 30 ΜΕΡΕΣ ΠΡΙΝ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ, ΦΥΣΙΚΟΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΈΩΣ 10 ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ ΚΑΙ ΈΩΣ 50€ ΑΝΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΓΙΑ ΔΥΟ ΜΗΝΕΣ ΜΕΤΑ ΤΗ ΝΟΣΗΛΕΙΑ	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΟΧΙ
ΚΑΛΥΨΗ ΕΞΟΔΩΝ ΕΠΕΙΓΟΥΣΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ/ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΟΥ ΑΣΘΕΝΟΥΣ	100%	ΝΑΙ ΜΟΝΟ ΕΝΤΟΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΚΑΙ ΜΕΧΡΙ 3000€	ΈΩΣ 5000€	ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ	ΑΣΘΕΝΟΦΟΡΟ ΜΕΧΡΙ 300€ ΑΕΡΟΜΕΤΑΦΟΡΑ ΜΕΧΡΙ 3000€

(* Επιπλέον στο PREMIUM δυνατότητα χρήσης των εξωνοσοκομειακών παροχών σε μη συμβεβλημένα κέντρα μέχρι του ποσού των 300€ και 20% συμμετοχή του ασφαλιστήρα.

** Με παραπεμπτικό μη συμβεβλημένου Ιατρού συμμετοχή 20%).

Όπως φαίνεται στον πίνακα 15 οι διαγνωστικές εξετάσεις δεν καλύπτονται εξ' ολοκλήρου απ' όλες τις εταιρίες, εκτός από την Ασπίς πρόνοια, η οποία αναλαμβάνει απεριόριστη κάλυψη εφόσον υπάρχει παραπεμπτικό συμβεβλημένου ιατρού. Οι υπόλοιπες εταιρίες καλύπτουν τα έξοδα των διαγνωστικών εξετάσεων μέχρι ενός ποσού. Η Εθνική ασφαλιστική καλύπτει μέχρι το ποσό των 694€ ετησίως, ενώ η I.N.G. προσφέρει εξωνοσοκομειακή κάλυψη μέχρι το ποσό των 1000€. Η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική καλύπτει μόνο ορισμένες εξετάσεις οι οποίες γίνονται εντός χειρουργείου, ενώ η Alpha ασφαλιστική καλύπτει συγκεκριμένες εξετάσεις όπως η αξονική τομογραφία, το σπινθηρογράφημα, η βιοψία, το εγκεφαλογράφημα, η γαστροσκόπηση κ.λπ. οι οποίες γίνονται πριν από τη νοσηλεία.

Όσο αφορά την κάλυψη των εξόδων προ και μετά τη νοσηλεία οι εταιρίες I.N.G., Ασπίς, και Alpha δεν τα καλύπτουν, αντίθετα η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική καλύπτει διαγνωστικές εξετάσεις 30 ημερών πριν την νοσηλεία, καθώς επίσης και φυσικοθεραπείες έως 10 συνεδρίες, το κόστος όμως κάθε συνεδρίας δεν πρέπει να υπερβαίνει το ποσό των 50€ ανά συνεδρία. Ακόμα η Εθνική ασφαλιστική καλύπτει τα έξοδα που μπορεί να πραγματοποιηθούν 45 ημέρες πριν και 45 ημέρες μετά από σχετική νοσηλεία σε συμβεβλημένο νοσοκομείο.

Τέλος, όλες οι εταιρίες προσφέρουν κάποια χρήματα για την επείγουσα μεταφορά/ αερομεταφορά του ασθενούς. Η Εθνική ασφαλιστική και η Ασπίς πρόνοια καλύπτουν όλα τα έξοδα, ενώ η Alpha ασφαλιστική αναλαμβάνει μέχρι το ποσό των 5.000€. Η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική καλύπτει μέχρι το ποσό των 3.000€ εντός Ελλάδος, ενώ η I.N.G. δικαιολογεί για την μεταφορά του ασθενούς με ασθενοφόρο μέχρι το ποσό των 300€ και για την αερομεταφορά του το ποσό των 3.000€.

Καταλήγοντας σύμφωνα με τα παραπάνω η ασφαλιστική εταιρία που προσφέρει την καλύτερη κάλυψη όσον αφορά τις διαγνωστικές εξετάσεις είναι η Ασπίς πρόνοια, όσον αφορά την κάλυψη των εξόδων πριν και μετά την νοσηλεία είναι η Α.Τ.Ε. ασφαλιστική και η Εθνική ασφαλιστική, οι οποίες είναι και μοναδικές που παρέχουν την συγκεκριμένη κάλυψη. Τελειώνοντας για τα έξοδα επείγουσας μεταφοράς / αερομεταφοράς, οι πληρέστερες καλύψεις που προσφέρονται είναι από την Ασπίς πρόνοια και την Εθνική ασφαλιστική, αφού δεν υπάρχει κανένας περιορισμός, σε σχέση με τις υπόλοιπες εταιρίες.

Κλείνοντας για να έχουμε μια σφαιρική και αντικειμενική άποψη για τα πακέτα που μας προσφέρουν οι παραπάνω ασφαλιστικές εταιρίες που έλαβαν μέρος στην σύγκριση, δεν θα μπορούσαμε να παραλείψουμε την ανάλυση των ασφαλιστρών τους, της βασικής ασφάλισης ζωής.

ΠΙΝΑΚΑΣ 16

	ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	Α.Τ.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (SUPER ΥΓΕΙΑ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟ)	ALPHA ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ (ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΠΕΡΙΘΑΛΨΗ)	ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ (ΙΠΠΟΚΡΑΤΗΣ ΜΕΓΑ)	I.N.G. (FEEL PREMIUM)
ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ / ΕΤΗΣΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΒΑΣΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΖΩΗΣ	ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3.000€ Η ΕΤΗΣΙΟ ΚΑΘΑΡΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΙΣΟΒΙΑΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΓΙΑ ΑΝΤΡΑ 35 ΕΤΩΝ :52,23€	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΒΑΣΙΚΗΣ ΙΣΟ ΜΕ ΤΟ ΤΡΙΠΛΑΣΙΟ ΤΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΟΥ ΜΕ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟ ΤΑ 75€ ΚΑΙ ΜΕΠΙΣΤΟ ΤΑ 150€ ΓΙΑ ΑΝΤΡΑ	ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟ ΒΑΣΙΚΗΣ ΧΩΡΙΣ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ : 30% ΈΩΣ 100% ΤΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ ΤΟΥ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΟΥ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΜΕ ΕΞΑΡΤΩΜΕΝΑ ΜΕΛΗ 40% - 100% ΤΟΥ ΑΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥ (το ποσοστό εξαρτάται από τη διάρκεια της βασικής)	ΙΣΟΒΙΑ 1500€	3.000€ ΓΙΑ ΘΕΣΗ B', 4.500€ ΓΙΑ ΘΕΣΗ A', 6.000€ ΓΙΑ ΘΕΣΗ LUX, 9.000€ΓΙΑ ΘΕΣΗ SUITE

Όπως βλέπουμε στον πίνακα, το ελάχιστο κεφάλαιο / ετήσιο ασφάλιστρο της βασικής ζωής, για την Εθνική ασφαλιστική είναι ίσο με το ποσό των 3.000€, ενώ για την Ασπίς πρόνοια είναι ίσο με το ποσό των 1.500€ τον χρόνο (ισόβια). Ως ελάχιστο ασφάλιστρο της βασικής η Α.Τ.Ε. ασφαλιστικής ορίζει το τριπλάσιο της

ηλικίας του ασφαλισμένου και με ελάχιστο όριο το ποσό των 75€ και με μέγιστο όριο το ποσό των 150€, τον μήνα. Η .I.N.G ορίζει ως ελάχιστο κεφάλαιο το ποσό των 3.000€ για την θέση Β', 4.500€ για την θέση Α', 6.000€ για την θέση lux, 9.000€ για θέση suite, τον χρόνο. Τέλος, η Alpha ασφαλιστική, ορίζει ως ελάχιστο ασφάλιστρο της βασικής χωρίς εξαρτώμενα μέλη το 30% έως το 100% του ασφαλιστρού του απεριορίστου, ενώ όταν υπάρχουν εξαρτώμενα μέλη ορίζει το 40% έως 100% του ασφαλιστρού του απεριορίστου.

Πρέπει να αναφέρουμε πως δεν μπορεί να γίνει σύγκριση στις τιμές των ασφαλιστρών αφού το κάθε πρόγραμμα δεν προσφέρει ακριβώς τις ίδιες καλύψεις, έστω και αν αυτά απευθύνονται στο ίδιο κοινό (στην παραπάνω ανάλυση, τις μεγαλύτερες καλύψεις στην ασφάλιση υγείας), με αποτέλεσμα να υπάρχουν χρηματικές διαφορές μεταξύ τους. Έτσι πρέπει να βρούμε την χρυσή τομή, ώστε το πρόγραμμα που θα επιλέξουμε να μας ικανοποιεί, από οικονομικής πλευράς, και από πλευράς των καλύψεων που μπορεί να μας προσφέρει.

7.3 ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Επομένως, σύμφωνα με τα παρακάτω διαπιστώνουμε πως υπάρχουν πολλές διαφορές ανάμεσα στις ασφαλιστικές εταιρίες, όχι μόνο ως προς τις καλύψεις αλλά και ως προς το κόστος. Αυτό βέβαια θεωρείται απολύτως φυσιολογικό λόγω του ανταγωνισμού που υπάρχει μεταξύ των εταιριών.

Επειδή όμως υπάρχουν σήμερα πολλές ασφαλιστικές εταιρίες στη χώρα μας, καλό θα ήταν προτού συνάψουμε κάποιο ασφαλιστικό συμβόλαιο να ελέγχουμε την ασφαλιστική αγορά για να επιλέξουμε την οικονομικότερη αλλά και την πιο συμφέρουσα λύση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Μετά από μια τόσο εκτενή αναφορά, μπορούμε να πούμε ότι η ασφάλιση τα τελευταία χρόνια σημείωσε αλματώδη εξέλιξη και ειδικότερα στον κλάδο της ζωής. Με αυτήν την πρόοδο η ασφάλιση επηρέασε θετικά την λειτουργία και την οικονομία της Ελλάδας. Βοήθησε στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας μας, προστάτεψε τα μέλη της και ενδυνάμωσε τους δεσμούς της.

Η Ασφάλιση ζωής συνέβαλε καθοριστικά στην αρμονική λειτουργία της χώρας μας. Μετά τον Β' παγκόσμιο πόλεμο αναπτύχθηκε αρκετά η κοινωνική ασφάλιση με αποτέλεσμα να παρέχει στους πολίτες της αρκετές καλύψεις όσο αφορά την ζωή τους, υγειονομική περίθαλψη, συνταξιοδότηση κ.λπ. Έτσι το κράτος προσφέρει πρόνοια στα μέλη του, την στιγμή που έχουν ανάγκη, με αποτέλεσμα να τους προστατεύει, να ισχυροποιεί τους δεσμούς του με αυτούς άρα και να είναι υγιείς.

Παρόλα αυτά οι καλύψεις που προσφέρει το κράτος με την κοινωνική ασφάλιση δεν καλύπτει πλήρως αρκετούς από τους πολίτες του. Έτσι δημιουργήθηκαν οι διάφορες ασφαλιστικές επιχειρήσεις του ιδιωτικού τομέα, που προσφέρουν υπηρεσίες στον κλάδο της ζωής. Αυτές έχουν ευέλικτα προγράμματα για να καλύπτουν τα κενά της κοινωνικής ασφαλίσεως, δίνοντας στα μέλη του την αίσθηση της ασφάλειας. Αφού λοιπόν οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις καλύπτουν τις παροχές που δεν μπορεί να προσφέρει η κοινωνική ασφάλιση και αυτές με τη σειρά τους συμβάλουν στην καλύτερη και ομαλότερη λειτουργία της χώρας.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η ασφάλιση ζωής συμβάλει στο να μην διαχωρίζεται μια κοινωνία σε κοινωνικές τάξεις. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό είναι να μπορούν, όλα μέλη της κοινωνίας, να έχουν την οικονομική δυνατότητα να κάνουν ασφάλειες ζωής. Αυτό επιτυγχάνεται, αφού λόγω του μεγάλου ανταγωνισμού των ασφαλιστικών επιχειρήσεων που υπάρχει στις μέρες μας, οι τιμές των ασφαλιστικών συμβολαίων είναι αρκετά προσιτές. Επίσης υπάρχει ένα ασφαλιστικό πρόγραμμα ζωής που συνδέεται με επενδύσεις στο χρηματιστήριο, το unit linked. Είναι επενδυτικό πρόγραμμα ασφάλισης ζωής και δίνει την δυνατότητα και σε άτομα που δεν μπορούν να καταβάλλουν εφάπαξ το ασφάλιστρο, να το καταβάλλουν σε μικρότερες δόσεις χωρίς επιβαρύνσεις. Ακόμα ο ασφαλισμένος έχει την δυνατότητα από τα κέρδη των επενδύσεων να εισπράττει ένα ετήσιο εισόδημα ή να τα ξαναεπενδύει. Έτσι η ασφάλιση δεν είναι προνόμιο των λίγων αφού ο καθένας έχει την δυνατότητα να συνάπτει ασφαλιστήρια ζωής.

Οι ασφαλίσεις ζωής έχουν σημαντικό ρόλο στην οικονομία της Ελλάδας. Όπως είναι γνωστό ο κάθε άνθρωπος είναι υποχρεωμένος να ασφαρίζεται σε ένα από τα ταμεία κοινωνικών ασφαλίσεων. Για την ασφάλιση του καθενός καταβάλλεται κάποιο ασφάλιστρο. Το μεγαλύτερο μέρος των χρημάτων αυτών χρησιμοποιείται για την κάλυψη των παροχών, αλλά και ένα μέρος παρακρατείται ως φόρος από το κράτος αυξάνοντας τα κρατικά έσοδα.

Αξιο λόγου είναι ότι τα τελευταία χρόνια με την πρόοδο των ασφαλίσεων πολλές ασφαλιστικές εταιρίες του εξωτερικού έχουν δημιουργήσει υποκαταστήματα στην χώρα μας. Τα υποκαταστήματα των αλλοδαπών ασφαλιστικών επιχειρήσεων επενδύουν τα κεφάλαιά τους στην χώρα μας. Έτσι πολύ μεγάλα ποσά διοχετεύονται στην ελληνική αγορά από αυτές τις επιχειρήσεις, συντελώντας στην ανάπτυξη της οικονομίας της.

Ακόμα από τις ασφαλίσεις ζωής σημαντική θέση για την ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας μας παίζουν τα επενδυτικά ασφαλιστήρια unit linked. Με τα

κεφάλαια των ασφαλισμένων αγοράζονται επενδυτικές μονάδες, αμοιβαία κεφάλαια διάφορων τύπων της χρηματιστηριακής αγοράς. Αυτό έχει σαν αποτέλεσμα την αύξηση της χρηματιστηριακής δύναμης της Ελλάδας.

Όπως είδαμε παραπάνω τα οφέλη από τις ασφαλίσεις ζωής είναι πολλαπλά. Πρέπει λοιπόν να καταφεύγει σε ασφαλιστήρια ζωής όσο το δυνατόν μεγαλύτερο ποσοστό από τους πολίτες της χώρας μας, αν δεν είναι δυνατόν ολόκληρο, για το συμφέρον των ίδιων αλλά και της κοινωνίας στην οποία ζούμε. Καθοριστικό ρόλο σε αυτό παίζει η συμπεριφορά και οι ενέργειες των ασφαλιστικών συμβούλων και των ασφαλιστικών εταιριών, προς τους πελάτες. Θα πρέπει οι ασφαλιστικοί σύμβουλοι να αντιμετωπίζουν τους πελάτες σαν ανθρώπους, να τους ακούνε υπομονετικά ώστε να βρουν το πρόγραμμα που θα τους εξυπηρετεί περισσότερο. Θα πρέπει επίσης να τους μιλάνε με ειλικρίνεια και να μην έχουν μόνο στόχο να τους κερδίσουν για να εξυπηρετήσουν το οικονομικό τους συμφέρον. Οι ασφαλιστικές εταιρίες θα πρέπει να προσπαθήσουν να παρέχουν όσο το δυνατόν περισσότερες καλύψεις στα ασφαλιστικά τους προγράμματα με το μικρότερο δυνατό κόστος. Τελειώνοντας οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις θα πρέπει να ενημερώνουν συνεχώς το κοινό σχετικά με τις ασφαλίσεις ζωής και τα οφέλη που μπορούν να αποκομίσουν από αυτές, αλλά και τα νέα ασφαλιστικά προγράμματα και παροχές με φυλλάδια και διαλέξεις.

Ας ελπίσουμε πως όλο και περισσότεροι άνθρωποι θα στραφούν στην ασφάλιση ζωής που είναι απαραίτητη για όλους μας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ

- A : ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ
- B : ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ
- Γ : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ

- Δ : ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)
- Ε : ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2006 ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ

- ΣΤ : ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΖΩΗΣ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ, ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΩΗΣ
- Z : ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ – ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α**ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ
ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ****Ανώνυμες Ασφαλιστικές Εταιρίες**

- ACTIVA INSURANCE A.A.E.	- ΑΓΡΟΤΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.
- ALLIANZ ΕΛΛΑΣ Α.Α.Ε.	- ΑΙΓΑΙΟΝ Α.Α.Ε. Α.Ε.
- ΑΧΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ Α.Ε.	- ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
- COMMERCIAL VALUE A.A.E.	- ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Α.Ζ.
- DAS HELLAS A.A.E. GEN. NOM. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	- ΑΤΛΑΝΤΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Γ.Α.
- EFG EUROLIFE Α.Ε.Γ.Α.	- ΓΕΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- EFG EUROLIGE Α.Ε.Α.ΖΩΗΣ	- ΓΕΝΙΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- EULER HERMES ΕΜΠΟΡΙΚΗ Α.Α.Ε. ΠΙΣΤΩΣΕΩΣ	- ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΝΩΣΙΣ Α.Α.Ε.
- GENERALI HELLAS Α.Ε.Α.Ζ.	- ΔΥΝΑΜΙΣ Α.Ε.Γ.Α.
- GENERALI LIFE Α.Ε. ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΖΩΗΣ	- ΕΘΝΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.Α.Ε.	- ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ
- INCHCAPE ΑΣΦΑΛΕΙΕΣ Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ	- ΕΟΣ Α.Ε.Α.Ζ.
- ING Ε.Α.Ε.Γ.Α.	- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΙΣ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- ING Ε.Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΙΣΤΗ Α.Ε.Γ.Α.
- ING ΠΕΙΡΑΙΩΣ ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.Ζ.	- ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
- INTERASCO Α.Ε.Γ.Α.	- ΕΥΡΩΠΗ Α.Ε.Γ.Α.
- INTER LIFE Α.Α.Ε.Γ.Α.	- ΕΥΡΟΣΤΑΡ Ε.Α.Ε.Α. ΖΗΜΙΩΝ
- INTERNATIONAL LIFE Α.Ε.Γ.Α.	- ΙΜΠΕΡΙΑΛ ΕΛΛΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
- INTERNASIONAL LIFE Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	- ΙΜΠΕΡΙΟ ΛΑΙΦ Α.Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ Α.Ε.
- MARFIN ΖΩΗΣ Α.Α.Ε.	- ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΩΗΣ
- PERSONAL INSURANCE Α.Ε.Γ.Α.	- ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ Ε.Α.Ε. ΖΗΜΙΩΝ
- PROTON Α.Α.Ε.	- ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΟΔΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ Α.Ε.Γ.Α.
- UNIVERSAL LIFE (ΕΛΛΑΣ) Α.Ε.Α. ΖΩΗΣ	- ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΥΓΕΙΑΣ Α.Ε.Γ.Α.
- VICTORIA Α.Α.Ε.ΖΗΜΙΩΝ	- ΝΕΟΣ ΠΟΣΕΙΔΩΝ Α.Ε.Α.Ε.
- VICTORIA Α.Α.Ε. ΖΩΗΣ	- ΟΡΙΖΩΝ Α.Ε.Γ.Α.
- LA VIE Α.Ε.Α.Ε.ΖΩΗΣ	- ΣΙΔΕΡΗΣ Γ. ΑΣΦΑΛΕΙΑΙ Α.Ε.Γ.Α.
	- ΣΚΟΥΡΤΗΣ Γ.Η. Α.Ε.Γ.Α.
	- ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΚΗ Α.Ε.Ε.Γ.Α.
	- ΥΔΡΟΓΕΙΟΣ Α.Α.Α.Ε.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Β

ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΑΛΛΟΔΑΠΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ
ΚΑΙ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΛΗ

Υποκαταστήματα Αλλοδαπών Ασφαλιστικών Εταιριών	Συνδεδεμένα Μέλη
Αγγλικές ASSOCIATION OF LLOYD'S UNDERWRITERS AXA PROVINCIAL INSURANCE PLC MITSCI MARINE & FIRE INSURANCE CO (EUROPE) LTD ROUAL & SUN ALLIANCE INSURANCE PLC TOKIO MARINE EUROPE INSURANCE LIMITED	«ΓΕΝΙΚΗ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΗ» ΣΥΝ.Π.Ε. ΑΛΛΗΛΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΟΚΤΗΤΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΠΟΥΛΜΑΝ
Αμερικάνικες AMERICAN LIFE INSURANCE CO (ALICO - AIG LIFE) NATIONAL UNION INS. CO OF PITTSBURGH PA - USA	
Βελγικές INTER PARTNER ASSISTANCE SBAI MONTIAL ASSISTANCE	
Γαλλικές	
Γερμανικές A.R.A.G. ALLGEMEINE S. VERSICHERUNGS HDI - GERLING INDUSTRIE VERSICHERUNGS HAMBURG MANNHEIMER SA UNIVERSA ALLGEMEINE VERSICHERUNG AG	
Ισπανικές MAPFRE ASIISTENCIA COMPANIA INTERNACIONAL	
Κυπριακές ΚΥΠΡΟΥ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΚΥΠΡΟΥ ΖΩΗΣ	
Ολλανδικές ATRADIUS CREDIT INSURANCE N.V.	
Φιλιππίνικες MALAYAN INSURANCE	

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Γ**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ**

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
2000	1.251,7	48,66%	17,03%	1.320,8	51,34%	-1,39%	2.572,5	6,79%
2001	1.354,5	51,19%	8,21%	1.291,5	48,81%	-2,22%	2.646,0	2,85%
2002	1.584,8	54,74%	17,01%	1.310,4	45,26%	1,47%	2.895,3	9,42%
2003	1.799,4	55,63%	13,54%	1.435,3	44,37%	9,53%	3.234,7	11,72%
2004	1.895,2	52,30%	5,33%	1.728,7	47,70%	20,44%	3.623,9	12,03%
2005	1.988,3	50,68%	4,91%	1.935,2	49,32%	11,94%	3.923,5	8,27%
2006	2.059,7	47,53%	3,60%	2.273,7	52,47%	17,49%	4.333,5	10,45%

(Τα ποσά είναι σε εκατομμύρια ευρώ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Δ**ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ (ΑΝΑΛΗΨΕΙΣ)**

ΕΤΟΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΗΜΙΩΝ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ %	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ	ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ	ΕΤΗΣΙΑ ΑΥΞΗΣΗ
2000	20,6	88,63%	-30,09%	2,6	11,37%	55,8%	23,2	28,45%
2001	34,6	92,62%	68,39%	2,8	7,38%	4,58%	37,4	61,14%
2002	41,8	92,85%	20,62%	3,2	7,15%	16,64%	45,0	20,32%
2003	46,2	93,74%	10,54%	3,1	6,26%	-4,23%	49,3	9,48%
2004	49,6	93,07%	7,53%	3,7	6,93%	19,94%	53,3	8,30%
2005	59,7	91,55%	20,21%	5,5	8,45%	48,95%	65,2	22,21%
2006	80,5	94,46%	34,85%	4,7	5,54%	-14,31%	85,2	30,70%

(Τα ποσά είναι σε εκατομμύρια ευρώ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ε

ΑΝΑΛΥΣΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ 2006 ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ

ΚΛΑΔΟΙ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΠΡΩΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ	ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ ΑΠΟ ΑΝΤΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ	% ΕΠΙ ΤΟΥ ΣΥΝΟΛΟΥ
Α. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ				
1. Ατυχήματα	86.894.743,21	4,22%	3.285.473,50	4,08%
2. Ασθένειες	5.128.019,15	0,25%	0,00	0,00%
3. Χερσαία οχηματα	288.548.668,55	14,01%	38.460,67	0,05%
4. Αεροσκάφη	560.472,81	0,03%	0,00	0,00%
5. Πλοία θαλάσσια, λιμναία, ποτάμια	21.985.207,13	1,07%	-40.892,11	-0,5%
6. Μεταφερόμενα εμπορεύματα	39.927.665,29	1,94%	1.250.337,07	1,55%
7. Πυρκαϊά και στοιχεία της φύσεως	344.614.296,41	16,73%	12.940.840,50	16,08%
8. Λοιπές ζημιές αγαθών	117.926.287,41	5,73%	20.649.756,02	25,66%
9. Αστική ευθύνη χερσαίων οχημάτων	942.014.399,30	45,73%	2.640.426,50	3,28%
10. Αστική ευθύνη από αεροσκάφη	2.105.793,19	0,10%	107.822,49	0,13%
11. Αστική ευθύνη πλοίων	6.118.425,19	0,30%	12.036,49	0,01%
12. Γενική αστική ευθύνη	62.573.115,09	3,04%	2.658.202,56	3,30%
13. Πιστώσεις	23.404.290,55	1,14%	0,00	0,00%
14. Εγγυήσεις	7.326.849,91	0,36%	0,00	0,00%
15. Διάφορες χρηματικές απώλειες	17.307.538,39	0,84%	1.857.322,01	2,31%
16. Νομική προστασία	38.728.598,75	1,88%	1.357.620,09	1,69%
17. Βοήθεια	54.581.686,25	2,65%	33.727.127,48	41,91%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΖΗΜΙΩΝ	2.059.746.056,63	100%	80.484.533,27	100,00%
Β. ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ				
1. Κλάδος ζωής	1.291.856.767,80	56,82%	4.718.088,41	100,00%
2. Κλάδος ασφάλ. ζωής συνδ. με επενδ.	649.598.931,25	28,57%	0,00	0,00%
3. Κλάδος ασφάλισης υγείας	7.257.847,49	0,32%	0,00	0,00%
4. Κλάδος κεφαλαιοποίησης	289.166,06	0,01%	0,00	0,00%
5. Κλάδος διαχείρ. Ομάδ. Συντάξ. ταμείων	199.884.681,87	8,79%	0,00	0,00%
6. Κλάδος ομάδ. Προγραμ. πρόνοιας	124.820.486,50	5,49%	0,00	0,00%
ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	2.273.707.880,97	100,00%	4.718.088,41	100,00%

(τα ποσά είναι σε ευρώ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΣΤ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΖΩΗΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΕΙΣ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2006	ΣΥΝΟΛΟ 2005	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2005 - 2006
ΕΣΟΔΑ	1.862.631.067,45	1.697.190.352,98	9,75%
ΕΞΟΔΑ	1.410.429.261,44	1.231.821.981,87	14,50%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	452.201.806,01	465.368.371,11	-2,83%

(Τα ποσά είναι σε ευρώ)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΗΜΙΩΝ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΣΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2006	%	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2005 - 2006
ΔΕΔΟΥΛΕΥΜΕΝΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΑ	1.153.623.278,04	61,94%	1.061.175.088,35	62,53%	8,71%
ΕΣΟΔΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	643.619.738,74	34,55%	506.667.844,69	29,85%	27,03%
ΜΗ ΡΕΥΣΤΟΠΟΙΗΘΗ- ΣΕΣ ΑΞΙΕΣ	50.174.467,72	2,69%	118.489.708,93	6,98%	-57,65%
ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΣΥΜΒΟΛΑΙΩΝ Κ.ΛΠ. ΕΞΟΔΑ	15.213.582,95	0,82%	10.857.711,01	0,64%	40,12%
ΣΥΝΟΛΟ	1.862.631.067,45	100,00%	1.697.109.352,98	10,00%	9,75%

(Τα ποσά είναι σε ευρώ)

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΡΩΝ ΖΩΗΣ

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΞΟΔΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ 2006	%	ΣΥΝΟΛΟ 2005	%	ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2005 - 2006
ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ	1.096.245.772,91	77,72%	947.148.063,50	76,89%	15,74%
ΛΟΙΠΕΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ	-2.711.985,14	-0,19%	-5.452.471,77	-0,44%	-50,26%
ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΗ ΕΞΟΔΑ	316.895.473,67	22,47%	290.126.390,14	23,55%	9,23%
ΣΥΝΟΛΟ	1.410.429.261,44	100,00%	1.231.821.981,87	100,00%	14,50%

(Τα ποσά είναι σε ευρώ)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ζ**ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ – ΣΥΝΟΛΟ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ**

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	2006	2005	% ΜΕΤΑΒΟΛΗ 2005 - 2006
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΖΩΗΣ	452.201.806,01	465.368.371,11	-2,83%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΑΣΤΙΚΗΣ ΕΥΘΥΝΗΣ ΟΧΗΜΑΤΩΝ	60.517.764,17	50.076.510,19	20,85%
ΤΕΧΝΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ ΛΟΙΠΩΝ ΚΛΑΔΩΝ ΖΗΜΙΩΝ	415.939.541,96	390.859.072,47	6,42%
ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ (ΚΕΡΔΗ – ΖΗΜΙΕΣ) ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ	928.659.112,14	906.303.953,77	2,47%
ΜΕΙΟΝ ΓΕΝΙΚΑ ΕΞΟΔΑ	749.593.115,82	781.969.681,44	-4,14%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΧΡΗΣΕΩΣ (ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ)	179.065996,32	124.334.672,33	44,02%
ΜΕΙΟΝ ΦΟΡΟΙ	83.159.662,59	60.321.098,26	37,86%
ΚΑΘΑΡΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	95.906.333,73	64.013.574,07	49,82%

(Τα ποσά είναι σε ευρώ)

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Πέτρος Α. Κιόχος, «Εισαγωγή στην Ασφαλιστική Επιστήμη», εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1993.
- Μιχάλης Επ. Πριναράκης, «Γενικές Αρχές της Ιδιωτικής Ασφαλίσεως», εκδόσεις FORUM έκδοση Γ', Αθήνα 1999.
- Πέτρος Α. Κιόχος, «Κοινωνική Ασφάλιση στην Ελλάδα», εκδόσεις δ' Κασίμη, Πειραιάς 1993.
- Μιλτιάδης Νεκτάριος, «Εισαγωγή στην Ιδιωτική Ασφάλιση», εκδόσεις FORUM έκδοση Δ', Αθήνα 2003.
- Γιώργος Βλάσσης, «Πωλητής Ασφαλειών Ζωής», εκδόσεις INTERBOOKS, Αθήνα 1997.
- «Βασικές Νομικές Αρχές», www.Samos.gr, 29-04-2008.
- «Ιδιωτική Ασφάλιση στην Ελλάδα», www.eaee.gr, 28-04-2008.
- «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Αγροτικής ασφαλιστικής», www.agroins.com, 23-2-2008.
- «Προϊόντα ασφάλισης ζωής I.N.G. ασφαλιστικής», www.ing.gr, 23-2-2008.
- «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Aspis πρόνοιας», www.aspis.gr, 23-2-2008.
- «Προϊόντα ασφάλισης ζωής Εθνικής ασφαλιστικής», www.ethniki-asfalistiki.gr, 23-2-2008.
- «Προϊόντα ασφάλισης ζωής alpha ασφαλιστικής», www.alpha-insurance.gr, 23-2-2008.